

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MANAGEMENT FIREM

Vysoká škola ekonomie a managementu

info@vsem.cz / www.vsem.cz

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE/TITLE OF THESIS

Komparace podmínek podnikání ve Slovinsku a v České republice

TERMÍN UKONČENÍ STUDIA A OBHAJOBA (MĚSÍC/ROK)

Červen / 2016

JMÉNO A PŘÍJMENÍ / STUDIJNÍ SKUPINA

Bc. Jan Špatenka / PMF04

JMÉNO VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prof. Ing. Milan Žák, CSc.

PROHLÁŠENÍ STUDENTA

Odevzdáním této práce prohlašuji, že jsem zadanou diplomovou práci na uvedené téma vypracoval samostatně a že jsem ke zpracování této diplomové práce použil pouze literární prameny v práci uvedené.

Jsem si vědom skutečnosti, že tato práce bude v souladu s § 47b zák. o vysokých školách zveřejněna, a souhlasím s tím, aby k takovému zveřejnění bez ohledu na výsledek obhajoby práce došlo.

Prohlašuji, že informace, které jsem v práci užil, pocházejí z legálních zdrojů, tj. že zejména nejde o předmět státního, služebního či obchodního tajemství či o jiné důvěrné informace, k jejichž použití v práci, popř. k jejichž následné publikaci v souvislosti s předpokládanou veřejnou prezentací práce, nemám potřebné oprávnění.

Datum a místo: 25. 4. 2016 v Hradci Králové

PODĚKOVÁNÍ

Rád bych tímto poděkoval vedoucímu diplomové práce, za metodické vedení a odborné konzultace, které mi poskytl při zpracování mé diplomové práce.

Vysoká škola ekonomie a managementu

info@vsem.cz / www.vsem.cz

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

SOUHRN

1. Cíl práce:

Hlavním cílem diplomové práce je vytvořit doporučení pro výběr země k podnikání mezi Českou republikou a Slovinskem. Dále zhodnotit podmínky podnikání v České republice a ve Slovinsku a vytvořit návrh pro zlepšení podnikatelského prostředí v těchto vybraných státech. To vše na základě indexů regulace podnikání ze světových institucí, makroekonomické situace, PEST analýzy, dotazníkového šetření, případové studie a následně komparace podmínek podnikání v těchto zemích.

2. Výzkumné metody:

V teoreticko-metodologické části diplomové práce byla využita literární rešerše. Analytická část vychází z analýz světových institucí a z vlastních dotazníkových šetření. Následně byla provedena komparace zjištěných dat a dedukcí byly vytvořeny návrhy a doporučení.

3. Výsledky výzkumu/práce:

Dle metodiky komparace použité v diplomové práci má lepší podmínky pro podnikání Česká republika než Slovinsko. Přispěla k tomu zejména velikost českého trhu, makroekonomická stabilita, nižší náklady na pracovní sílu, snadnější přístup k úvěrům a lepší vymahatelnost práva.

Vzhledem k tomu, že je tato analýza obecného charakteru, bude vždy na podnikateli, aby před zvolením státu, ve kterém hodlá podnikat, analyzoval vlastní podnikové okolí a s přihlédnutím ke specifiku zamýšleného podnikání rozhodl, které podmínky podnikání jsou pro daný podnik nejdůležitější a který ze států mu je dokáže lépe zajistit.

4. Závěry a doporučení:

Pro zlepšení podnikatelského prostředí a podmínek podnikání v obou komparovaných zemích autor navrhuje rychlejší přechod na e-Government, tedy elektronizaci výkonu veřejné správy, která by omezila byrokracii a zefektivnila veškerou práci na úřadech.

Pro zlepšení podnikatelského prostředí v ČR autor navrhuje snížení daňové zátěže podnikatelů, zjednodušení procesů při plnění daňových povinností a zavedení one-stop-shopu pro jednodušší zakládání společností, byť si autor je vědom toho, že změny zejména daňových zákonů jsou obtížně prosaditelné.

Pro zlepšení podmínek k podnikání ve Slovinsku by bylo třeba posílit vymahatelnost práva pomocí reformy soudního systému (zvýšit počet soudců, zefektivnit procesy projednání sporů) a usnadnit podnikatelům přístup k úvěrům.

KLÍČOVÁ SLOVA

podmínky podnikání, podmínky pro zakládání společností, podnikatelské prostředí, podnikatel, společnost

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

SUMMARY

1. Main objective:

The aim of this thesis is to create a recommendation in choosing either country for doing business with, the Czech Republic or Slovenia. Another task is to evaluate the conditions of entrepreneurship in both countries and to create a proposal for improving their business environment. This is going to be done based on indicators of regulation of doing business made by official global institutions, macroeconomic situation, PEST analysis, questionnaires, case study and finally by comparison of the conditions for doing business in the Czech Republic and Slovenia.

2. Research methods:

In theoretic-methodological part of this thesis a literature review was used. Analytical part is based on analysis of world institutions and own questionnaires. Subsequently a comparison of data was done and by deduction suggestions and recommendations were created.

3. Result of research:

According to the methodology of comparison used in this thesis, the Czech republic has better conditions for doing business than Slovenia. Factors that have contributed to this fact were mainly the size of Czech market, macroeconomic situation, lower labor costs, better access to credit and better law enforceability. As this is an analysis of more general nature, it is upon the entrepreneur himself or herself to analyze their own business environment before starting a business in desired country. In order to select a country that can better fulfill their needs, the entrepreneur has to analyze the specifics of the intended nature of the business and decide what conditions are most important for that particular firm.

4. Conclusions and recommendation:

For improvement of business environment and the conditions for doing business in both countries, the author recommends faster transition to e-Government, which means computerization of public administration performance. This will limit the bureaucracy and make all of the office work more efficient.

For the improvement of business environment in the Czech republic, the author recommends lowering the tax burden of entrepreneurs, simplification of tax filing processes and introducing one-stop-shop for easier establishing of firms. Despite mentioning all this, author realizes that changes of law, and tax law especially, are very difficult to enforce.

For the improvement of business environment in Slovenia it would be necessary to strengthen law enforcement through reforms of judicial system (increase the number of judges, make dealing with judicial disputes more effective), and facilitate access to credit for entrepreneurs.

KEYWORDS

Business conditions, conditions of setting up business, business environment, business, company

JEL CLASSIFICATION

F20: General
M13: New firms, Startups
M21: Business Economics

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení:	Jan Špatenka
Studijní program:	Ekonomika a management (Ing.)
Studijní obor:	Management firem
Studijní skupina:	PMF 04
Název DP:	Komparace podmínek podnikání ve Slovinsku a v České republice
Zásady pro vypracování (stručná osnova práce):	1. Úvod - cíle a metodika 2. Teoretická část práce - definice základních pojmů v oblasti podnikání, právní formy podnikání, teorie založení a vzniku firem 3. Analytická část práce - podnikatelské prostředí v České republice a ve Slovinsku, proces založení podnikání v ČR na konkrétní případové studii, proces založení podnikání ve Slovinsku na konkrétní případové studii, komparace podmínek podnikání mezi ČR a Slovinskem, dotazníkové šetření mezi podnikateli v ČR a podnikateli ve Slovinsku, vyhodnocení šetření, formulace návrhů a doporučení 4. Závěr
Seznam literatury: (alespoň 4 zdroje)	• SRPOVÁ, J., ŘEHOR, V. <i>Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů</i>. Praha: Grada Publishing, 2010. 427 s. ISBN 978-80-247-3339-5. • SYNEK, M., KISLINGEROVÁ, E. et al. <i>Podniková ekonomika</i>. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. 528 s. ISBN 80-7400-336-3. • VEBER, J., SRPOVÁ, J. <i>Podnikání malé a střední firmy</i>. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 320 s. ISBN 978-80-247-2409-6. • VOJÍK, V. <i>Podnikání malých a středních podniků na jednotném trhu EU</i>. 1.vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009. 264 s. ISBN 978-80-7357-467-3. • World Bank. <i>Doing Business 2016</i>. Washington, DC: World Bank Group, 2015. 107 s. ISBN 978-1-4648-0668-1.
Harmonogram	• Zpracování cílů a metodiky do 10. 12. 2015 • Zpracování teoretické části do 10. 02. 2016 • Zpracování výsledků do 10. 03. 2016 • Finální verze do 01. 04. 2016
Vedoucí práce:	Prof. Ing. Milan Žák, CSc.

Prof. Ing. Milan Žák, CSc.
rektor

V Praze dne 23.11.2015

Obsah

1 Úvod	1
2 Teoretická část práce	3
2.1 Definice základních pojmů v oblasti podnikání	3
2.1.1 Podnikání	3
2.1.2 Podnik	4
2.1.3 Podnikatel	6
2.2 Právní formy podnikání	6
2.2.1 Podniky pro jednotlivce	6
2.2.2 Kapitálové společnosti	9
2.3 Teorie založení a vzniku firem	13
2.4 Metodika analytické části	14
2.4.1 Doing Business	16
2.4.2 The Global Competitiveness Report	19
2.4.3 PEST Analýza	23
2.4.4 Případová studie	26
2.4.5 Dotazníkové šetření	26
3 Analytická část práce - Podnikatelské prostředí v ČR a ve SI	27
3.1 Hodnocení podnikatelského prostředí pomocí PEST analýzy	27
3.1.1 PEST analýza ČR	27
3.1.2 PEST analýza SI	32
3.1.3 Vyhodnocení PEST analýzy	36
3.2 Proces založení podniku v ČR a SI na konkrétní případové studii	38
3.2.1 Proces založení podniku v ČR na konkrétní případové studii	38
3.2.2 Proces založení podniku ve SI na konkrétní případové studii	44
3.2.3 Zhodnocení případových studií v ČR a SI	48
3.3 Podnikatelské prostředí dle Doing Business 2016	49
3.3.1 Shrnutí hodnocení dle Doing Business 2016	59
3.4 Hodnocení zemí dle oblastí z The Global Competitiveness Report 2015-2016	60
3.5 Dotazníkové šetření mezi podnikateli v ČR a podnikateli ve Slovinsku	68
3.5.1 Vyhodnocení šetření	68
3.6 Komparace podmínek podnikání mezi ČR a SI a formulace návrhů a doporučení	71
4 Závěr	80

Seznam zkratek

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DB	Doing Business
DPH	Daň z přidané hodnoty
DTF	Distance to frontier
EET.....	Elektronická evidence tržeb
EU.....	Evropská unie
EUR, EURO	Evropská společná měna
FO.....	Fyzická osoba
GCR.....	The Global Competitiveness Report
OECD	Organization for Economic Co-operation and Development
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PEST.....	Politická / právní, ekonomická, sociální, technologická
PO.....	Právnícká osoba
SI	Republika Slovinsko
UNCTAD	Konference OSN o obchodu a rozvoji
VAT.....	Value added tax
VaV	Věda a výzkum

Seznam tabulek

Tabulka 1 Srovnání podniků jednotlivce	8
Tabulka 2 Sazba progresivní daně z příjmu fyzických osob ve Slovinsku	9
Tabulka 3 Srovnání společností s ručením omezeným	10
Tabulka 4 Srovnání akciových společností	12
Tabulka 5 Složení indexu Doing Business	18
Tabulka 6 Pilíře a jejich váha dle Global Competitiveness Report	22
Tabulka 7 Vybrané faktory související s PEST analýzou	25
Tabulka 8 Vývoj HDP v České republice	29
Tabulka 9 Vývoj míry nezaměstnanosti v ČR	30
Tabulka 10 Průměrná roční mzda v ČR ve stálých cenách k roku 2014 v USD	31
Tabulka 11 Statistika trendů ve vývoji a výzkumu v ČR	32
Tabulka 12 Vývoj HDP ve Slovinsku	34
Tabulka 13 Vývoj míry nezaměstnanosti ve SI	35
Tabulka 14 Průměrná roční mzda ve SI v stálých cenách k roku 2014 v USD	35
Tabulka 15 Statistika trendů ve vývoji a výzkumu ve SI	36
Tabulka 16 Proces a náklady na založení společnosti s ručením omezeným v ČR	42
Tabulka 17 Náklady na založení společnosti na ZaložFirmu.cz	44
Tabulka 18 Náklady spojené s registrováním společnosti pomocí notáře ve Slovinsku	47
Tabulka 19 Hodnocení kritéria Založení společnosti dle DB 2016	49
Tabulka 20 Hodnocení kritéria Vyřizování stavebního povolení dle DB 2016	50
Tabulka 21 Hodnocení kritéria Zavedení elektrické energie dle DB 2016	51
Tabulka 22 Hodnocení kritéria Zápis vlastnictví dle DB 2016	52
Tabulka 23 Hodnocení kritéria Získávání úvěru dle DB 2016	53
Tabulka 24 Hodnocení kritéria Ochrana investorů dle DB 2016	54
Tabulka 25 Hodnocení kritéria Placení daní dle DB 2016	55
Tabulka 26 Hodnocení kritéria Vymáhání plnění smluv dle DB 2016	57
Tabulka 27 Hodnocení kritéria Řešení úpadku dle DB 2016	58
Tabulka 28 Shrnutí hodnocení DB 2016	59
Tabulka 29 Hodnocení konkurenceschopností zemí dle GCR 2015-2016	61
Tabulka 30 Indikátory proměnné Makroekonomické stability k roku 2015	62
Tabulka 31 Identifikace respondentů z dotazníkového šetření (n = 70)	69
Tabulka 32 Výsledky dotazníkového šetření (n = 70)	70
Tabulka 33 Finální hodnocení podmínek podnikání v ČR a SI	73

Seznam grafů

Graf 1 Vývoj inflace v ČR 2010-2014	29
Graf 2 Vývoj inflace ve SI 2010-2014	34
Graf 3 Hodnocení proměnné Makroekonomická stabilita k roku 2015 (100 = nejlepší)	62
Graf 4 Hodnocení proměnné Korupce k roku 2015 (100 = nejlepší)	63
Graf 5 Hodnocení proměnné Kvalifikace pracovní síly k roku 2015 (100 = nejlepší)	64
Graf 6 Hodnocení proměnné Velikost trhu k roku 2015 (100 = nejlepší)	65
Graf 7 Hodnocení proměnné Antimonopolní politika k roku 2015 (100 = nejlepší)	66
Graf 8 Hodnocení proměnné Náklady na pracovní sílu k roku 2015 (100 = nejlepší)	67

Graf 9 Hodnocení podmínek podnikání ČR a SI při stejné váze důležitosti.....	71
Graf 10 Finální hodnocení podmínek podnikání v ČR a SI.....	72

1 Úvod

Podnikání je velmi komplikovaný proces, pro který jsou v každém státě pevně dané regulace. Tato diplomová práce s názvem **Komparace podmínek podnikání ve Slovinsku a v České republice** se zabývá regulací podmínek podnikání v uvedených státech. Samy dané státy vytvářejí své unikátní a originální podnikatelské prostředí pomocí zákonů a regulací a tím ulehčují nebo ztěžují podnikání v dané ekonomice. Přílišná regulace či zátěž může velmi rychle odradit budoucí podnikatele od začátku podnikání nebo dokonce odradit zahraničního investora podnikat na daném území. Na druhou stranu, když jsou podmínky podnikání či podnikatelské prostředí efektivně nastaveny, tak země získávají nové příjmy do státní poklady v podobě odvedených daní od nově vzniklých společností se sídlem v daných zemích.

Světová ekonomika a světový trh se stává s rozvojem technologií stále více globalizovanými, proto lze toto téma označit za aktuální. Podnikatelé se v rámci Evropské unie mohou svobodně rozhodnout, kde budou mít svůj podnik či sídlo, a tím se určuje, kde budou platit daně. Proto je důležité, aby země měly efektivně nastavené podmínky pro podnikání a nabízely atraktivní podnikatelské prostředí.

Hlavním cílem diplomové práce je vytvořit **doporučení** pro výběr země k podnikání mezi Českou republikou a Slovinskem. Dále zhodnotit podmínky pro podnikání v České republice a ve Slovinsku a vytvořit **návrh** pro zlepšení podnikatelského prostředí v těchto vybraných státech.

Mezi hlavní otázky, kterými se tato práce zabývá, patří:

- Proč Slovinsko patří mezi nejlépe hodnocené země v Doing Business v oblasti zakládání společnosti?
- Mají všechny oblasti podmínek podnikání stejnou váhovou důležitost?
- Jaké jsou další faktory pro komparaci podmínek podnikání?
- Stačí tato práce firmám k rozhodnutí, kde podnikat?

Proto, aby mohly být tyto podmínky komparovány, jsou v teoretické části zařazeny definice základních pojmů, které se využívají v této práci, a následně pak formy podnikání v České republice a ve Slovinsku, a to v členění na podniky pro jednotlivce a na kapitálové podniky. Dále je zde obsažena Teorie založení podniku upozorňující na okruhy informací, které je potřeba před založením společnosti zjistit.

Metodika analytické části diplomové práce je rozebrána na konci teoretické části práce a spočívá v navržení a vytvoření speciální analýzy, která využívá data ze světových institucí. Po určení 16 oblastí podmínek podnikání je provedeno dotazníkové šetření mezi podnikateli v České republice a Slovinsku, které přiděluje různou důležitost ke každé oblasti podmínek pro podnikání v dané zemi. Výsledkem je poté vážený průměr z hodnot dosažených ze zdrojové analýzy a z dotazníkového šetření.

Proto, aby bylo možné odpovědět na otázku, proč je Slovinsko zařazeno mezi nejlepší země v zakládání společností, jsou vytvořeny 2 případové studie, jež jsou umístěny v analytické

části diplomové práce. Konkrétně se jedná o kapitoly Proces založení podniku v ČR na konkrétní případové studii a Proces založení podniku v SI na konkrétní případové studii.

Diplomová práce je vypracována pro získání komplexního přehledu o současném podnikatelském prostředí v České republice a ve Slovinsku z důvodu uvažovaného podnikatelského záměru autora této práce. Hlavním zdrojem pro komparaci podmínek podnikání je Doing Business analýza, kterou každý rok vydává Světová banka. Jelikož je Doing Business kritizován, byly do analýzy diplomové práce přidány další oblasti podmínek podnikání. Primárním zdrojem informací je tedy Doing Business 2016 a The Global Competitiveness Report 2015-2016. Aby informace z těchto zdrojů mohly být lépe pochopeny, je v diplomové práci vypracována PEST analýza. Jelikož autor diplomové práce nesouhlasí s tím, že podmínky podnikání v zdrojové analýze DB mají všechny stejnou hodnotu, bylo vytvořeno a provedeno dotazníkové šetření, které přidělilo každé oblasti podmínek podnikání unikátní hodnotu důležitosti.

V závěru práce je obsaženo vyhodnocení komparace podmínek pro podnikání a doporučení pro výběr země k podnikání. Dále jsou v závěru uvedeny návrhy pro zlepšení podnikatelského prostředí v komparovaných státech.

2 Teoretická část práce

V teoretické části diplomové práce jsou nejdříve určeny a definovány základní pojmy, které se týkají podnikání, podniku, podnikatele; poté jsou popsány základní formy podnikání v České republice a ve Slovinsku. Na konci této kapitoly je uvedena teorie založení a vzniku firem, po které následuje metodika diplomové práce.

2.1 Definice základních pojmů v oblasti podnikání

Aby tato práce mohla komparovat podmínky podnikání, je třeba nejprve definovat základní pojmy v oblasti podnikání a podnikatelské činnosti.

2.1.1 Podnikání

Pojem podnikání je možno definovat z mnoha pohledů. Nejčastěji bývá definován z pohledu právního. Jedná se o definici dle Živnostenského zákona, který definuje živnostenské podnikání (tj. živnost) jako: „*Živnost je soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.*“ (Zákon č. 455/1991 Sb., § 2).

Aby tato definice byla správně pochopena, je třeba vysvětlit pojmy v ní obsažené. Tyto pojmy vysvětluje Srpová, Řehoř et al. (2010, s. 20) jako:

- soustavnost – činnost, která probíhá pravidelně a opakovaně;
- samostatnost – fyzická osoba jedná sama za sebe, tedy osobně, na rozdíl od právnické osoby, která jedná pomocí statutárního orgánu;
- vlastní jméno – právní úkony činí fyzická osoba svým jménem a příjmením, zatímco právnická osoba jedná pod svým názvem;
- vlastní odpovědnost – podnikatel (fyzická osoba či právnická osoba) zodpovídá za výsledky své činnosti;
- dosažení zisku – aktivita je vykonávána s úmyslem zisku, i když není možné zaručit jeho dosažení.

Na pojem podnikání lze dále nahlížet různými přístupy. Tyto přístupy uvádí Srpová, Řehoř et al. (2010, s. 19):

- ekonomický přístup – tento přístup studuje roli podnikatele v jeho ekonomickém rozvoji. Podnikatel je zde inovátor – mimořádná osoba, která vnáší nějaký přínos nebo změnu v produktu nebo v technologickém přínosu. Výsledkem je přidaná hodnota;
- psychologický přístup – přístup, který je zacílen na hledání charakteristických rysů podnikatele a snaží se rozeznat potencionálně úspěšného jedince. Bohužel tento přístup je kritizován z důvodu nenalezení společných rysů úspěšného podnikatele;
- sociálně-ekonomický přístup – tento přístup je zacílen na poznání okolních sociálně-ekonomických vlivů prostředí na úspěšné podnikání.

Autoři dále uvádějí, že samostatná jednotná definice pojmu podnikání, která by byla všeobecně akceptována, neexistuje. Někteří autoři proto zkusili generalizovat četné definice. Z toho vznikla 3 základní pojetí podnikání a to:

- podnikání jako proces (činnost) – cílem toho procesu je vytvoření něčeho navíc, neboli nově přidané hodnoty. Forma této hodnoty může být finanční či nefinanční;
- podnikání jako přístup (metoda) – Podnikavost patří mezi důležité hybatele sociálního a hospodářského rozvoje. Znak tohoto přístupu jsou:
 - úsilí a zájem o vytvoření přidané hodnoty;
 - objevování možností k naplnění cílů;
 - použití vlastního jména, vlastního času a účinné užití vlastních zdrojů;
 - nesení odpovědnosti dobrovolně, přejímání rizika.
- podnikání jako hodnotová orientace – Je to soubor hodnot a postojů, které bývají označovány jako tzv. podnikatelský duch. Podnikání jako hodnotová orientace má rozměr společenský a individuální. Společenský rozměr formuluje to, jak si společnost cení podnikavých lidí. Individuální rozměr formuluje nároky na tzv. podnikavý životní způsob. Tento způsob přináší zvláštní nároky na člověka, např. odpovědnost, nesení rizika, odolnost proti nejistotě. Výhodou je možnost vyššího výdělku a osobní autonomie.

Tyto generalizované definice se tedy popisují jako činnost, metoda či hodnotová orientace. Muláčová et al. (2013, s. 15) popisuje smysl podnikání, který platí pro všechny podniky bez rozdílů v jejich velikosti či typologii. Zhodnocení vloženého kapitálu je zde označeno za hlavní smysl podnikání. Pokud podnikání nepřináší vlastníkově finanční přínos či benefit, tak nemá smysl. Dlouhodobé podnikání má za cíl uspokojovat potřeby zákazníků a mít společenský přínos.

2.1.2 Podnik

Definicí podniku je mnoho. Dle Dvořáčka, Slunčíka (2012, s. 1) se podnikem rozumí kterýkoli subjekt, který vykonává činnost spočívající v nabízení služeb a zboží na trhu. Prvotně nemusí jít o generování zisku, ale třeba i o oslovování zákazníků svou nabídkou činností. Cílem subjektů (podniků) by mělo být přežít a uchovat se jako podnik.

Podnikem lze rozumět instituci, ve které se přeměňují vstupy na výstupy. V obchodním zákoníku (zák. č. 513/1991Sb.) se **podnikem** rozuměl *soubor hmotných, jakož i osobních a nehmotných složek podnikání. K podniku náležely věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které patřily podnikateli a sloužily k provozování podniku nebo vzhledem k své povaze měly tomuto účelu sloužit*. Tento zákon byl k 31. 12. 2013 zrušen a nahrazen zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Na místo pojmu podnik používá nový občanský zákoník pojem **obchodní závod** definovaný jako *„organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti. Má se za to, že závod tvoří vše, co zpravidla slouží k jeho provozu.“*

Novinkou je pojem pobočka, který také definuje nový občanský zákoník. Dle § 503 odst. 1 nového občanského zákoníku se rozumí pobočkou „*taková část závodu, která vykazuje hospodářskou a funkční samostatnost a o které podnikatel rozhodl, že bude pobočkou*“.

Podniky, neboli obchodní závody mají své znaky. V diplomové práci se bude dále používat pojem podnik. Tyto znaky se dělí dle Srpové, Řehoře et al. (2010, s. 36) na všeobecné a na specifické.

Všeobecné:

- kombinace výrobních faktorů – aby bylo dosaženo optimálních výstupů, je třeba kombinovat účelně výrobní faktory;
- princip hospodárnosti - s minimálními vstupy dosahovat maximální výstupy;
- princip finanční rovnováhy – možnost podniku včas plnit své platební povinnosti.

Specifické:

- princip soukromého vlastnictví – vlastnictví podniku je převážně soukromé. Majitel – vlastník podniku má právo se zúčastňovat na řízení podniku;
- princip autonomie – podnik je nezávislý, funguje bez direktivního zásahu státu a řídí se tržními vztahy;
- princip ziskovosti – hlavním cílem je výsledek podnikání.

Podniky lze dělit dle různých hledisek a kritérií např.:

Členění dle druhu činností, kterou se podnik zabývá: výrobní podniky, dopravní podniky, komunikační podniky, obchodní podniky, podniky služeb, kulturní podniky, finanční podniky.

Dále členění dle právní formy podnikání: soukromý podnik, státní podnik, společnost s ručeným omezeným, akciová společnost atd.

Posledním členěním je členění dle Evropské unie. Srpová, Řehoř et al. (2010, s. 36) dle doporučení Evropské komise 2003/361/EC z 6. 5. 2003 člení podniky dle počtu zaměstnanců a ročního obrátu podniku na:

- mikropodniky – max. 10 zaměstnanců, roční obrat nepřesáhne 2 mil. EURO a celková aktiva podniku jsou do 2 mil. EUR;
- malé podniky – max. 50 zaměstnanců, roční obrat nepřesáhne 10 mil. EURO a celková aktiva podniku jsou do 10 mil. EUR;
- střední podniky – max. 250 zaměstnanců, roční obrat nepřesáhne 50 mil. EURO a celková aktiva do 43 mil. EUR;
- velké podniky – nad 250 zaměstnanců, roční obrat vyšší než 50 mil. EURO a celková aktiva nad 43 mil. EUR.

2.1.3 Podnikatel

Pro pojem podnikatel existuje také spousta definic. Dle nového občanského zákoníku je definice osoby podnikatele tato: „*Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.*“ (Zákon č.89/2012 Sb.) Tato definice že se velmi blíží definici pojmu podnikání.

Pojem podnikatel lze popsat i z historického hlediska. Dle Vebera (2012, s. 14) tento pojem má původ ve francouzštině a ve středověku znamenal zprostředkovatel či prostředník, který se podílel na sjednávání obchodů. Další vývoj tohoto pojmu lze zaznamenat v 18. století, kdy se v souvislosti s podnikáním začalo zmiňovat i riziko; od pojmu podnikatel byl oddělen pojem rentiér. Rentiérem byla označena osoba, která půjčuje kapitál za rentu, a podnikatelem byla osoba, která se podílí na určitém projektu a je zodpovědná za riziko případného neúspěchu či úspěchu. Úspěch podnikatele je předurčen jeho schopnostmi. Autor uvádí další definice pojmu podnikatel a to: osoba nesoucí riziko ztráty nebo rozšíření vlastního kapitálu pomocí podnikatelské aktivity či osoba využívající zdroje a prostředky k dosažení cílů, která podstupuje odpovídající rizika a rozpoznává příležitosti. Osoba podnikatele má charakteristické rysy. Jedná se o osobu, která umí nacházet příležitosti, vytyčuje cíle a podstupuje rizika. Má velkou sebedůvěru, vytrvalost a umí organizovat podnikatelské aktivity.

Podnikatele lze v dnešní době rozdělit na dva typy. Tyto typy popisuje Srpová, Řehoř et al. (2010, s. 30), když podnikatele dělí na primární podnikatele a sekundární podnikatele. Primárním podnikatelem se rozumí fyzická osoba, vlastník podniku. Nástrojem podnikání pro vlastníka podniku je právě podnik. Když podnik patří mezi velké, tak většinou vlastník podniku deleguje své podnikatelské funkce na sekundárního podnikatele, ty představují fyzické osoby, správní rady, top management, řídicí orgány apod. Tito sekundární podnikatele jednají v zájmu vlastníka – primárního podnikatele.

2.2 Právní formy podnikání

Podnikání může mít různé právní formy. Každá varianta představuje mnoho požadavků a podmínek pro podnikatele. Proto je důležité hned na začátku podnikání zvolit tu nejvhodnější variantu v dané zemi. V této části diplomové práce jsou uvedeny a charakterizovány tři nejčastější formy podnikání v ČR a ve SI: 1) osoba samostatně výdělečně činná 2) společnost s ručeným omezením, 3) akciová společnost.

2.2.1 Podniky pro jednotlivce

Podniky pro jednotlivce bývají jednou z nejrozšířenějších forem podnikání. Je to dáno tím, že k založení stačí minimální kapitál. Nejčastější formou podniku jednotlivce je živnost. Synek et al. (2010, s. 76) uvádí nevýhody tohoto typu podniku, a to obtížný přístup ke kapitálu, ručení za dluhy a omezená životnost firmy, která je daná délkou života majitele.

Komparace živností v České republice a ve Slovinsku je uvedena v tabulce číslo 1. V ČR se živnosti dělí z hlediska odborné způsobilosti na **ohlašovací** a **koncesované**. Dle Mulačové et al. (2013, s. 30) mezi ohlašovací živnosti patří: řemeslné, vázané a volné. Tyto živnosti vznikají na základě ohlášení živnostenskému úřadu. K založení řemeslné je třeba mít výuční list nebo vzdělání v oboru. Mezi řemeslné živnosti patří např. zámečnictví, truhlářství nebo hostinská činnost. Pro získání vázané živnosti je podmínkou odborná způsobilost, která je stanovena v příloze živnostenského zákona. Příkladem je montáž, výroba či opravy plynových nebo elektrických zařízení. Poslední ohlašovací živností je volná živnost. K jejímu získání není třeba žádná odborná způsobilost a stačí pouze splnit obecné podmínky. Jedná se většinou o velkoobchod, maloobchod, ubytovací služby nebo zprostředkování obchodu a služeb. Druhým typem je dle autorky koncesovaná živnost. Pro získání tzv. koncese je potřeba udělení zvláštního povolení (koncese) k podnikání. Tuto koncesi uděluje po schválení příslušným orgánem státní správy živnostenský úřad. Mezi koncesované živnosti patří např.: provoz taxislužby, oprava a výroba zbraní, pohřební služby, atd.

Ve Slovinsku je dělení živností podobné. Každý soukromý podnikatel si musí zvolit typ živnosti. Vanja Kovačič (Mladipodjetnik.si, 2011) dělí živnosti na zvláštní, řemeslné a neregulované. Na zvláštní živnost musí mít podnikatel speciální povolení. Při řemeslné živnosti je třeba výuční list nebo diplom v oboru. Pro řemeslné živnosti je specifické, že podnikatel musí platit 20 EUR měsíčně komoře, která sdružuje dané řemeslo. Na neregulovaný typ živnosti nejsou potřeba žádná speciální povolení a může ji provozovat každý. Při registraci je nutností oznámit, jakou činnost podnikatel bude vykonávat, a vyhledat podmínky činnosti ve specializované příručce NACE 2008. Následující tabulka uvádí srovnání podniků jednotlivce v ČR a SI.

Tabulka 1 Srovnání podniků jednotlivce

Český název	Osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ)	
Slovinský název	Samostojni podjetnik, (s.p.)	
Země	Česká republika	Slovinsko
Charakteristika	Jedná se o jednodušší formu podnikání, které je prováděno většinou v rozsahu místního významu a je velmi časově náročné. Je zde důležitá odbornost podnikatele k výkonu podnikání.	Jedná se o jediného člověka, který nezávisle podniká. Za jméno se přidává zkratka S.P.
Všeobecné podmínky	Možnost podnikání osob, které nedosáhly plnoletosti (18 let) pomocí zástupce, trestní bezúhonnost.	Možnost podnikání osob, které nedosáhly plnoletosti (18 let) pomocí zástupce, trestní bezúhonnost
Daň z příjmu	15%	Progresivní (16%, 27%, 41%, 50%)
Náklady na zřízení	1000 Kč při vstupu do živnostenského podnikání. Za každou další živnost 500 Kč	Bez poplatků
Hlavní výhody	Nízké vstupní náklady, slabá administrativní zatíženost, nižší povinné odvody než u zaměstnanců, OSVČ je svým pánem	Nízké vstupní náklady, rychlé a snadné vytvoření, není třeba základní kapitál, zápis lze provést pomocí webového portálu, jednoduché nebo podvojně účetnictví
Hlavní nevýhody	Podnikatelské riziko, kde OSVČ ručí veškerým svým majetkem. Neplacená dovolená. Není nárok na ošetřovné. Nižší starobní důchod. Na nemocenské dávky mají nárok až od 15. dne - nevýhodné. Nelze převést na jinou osobu. Velké společnosti spolupracují méně s malými nebo neznámými OSVČ.	Osoba ručí veškerým svým majetkem, s vysokými zisky - vyšší daňové zatížení - progresivní zdanění, menší důvěryhodnost k jiným organizačním formám, těžší získání úvěru

Zdroj: Investslovenia.org (2016), Kovačič (2011), Synek (2010), vlastní zpracování

Tabulka č. 1 uvádí srovnání podniků jednotlivce mezi Českou republikou a Slovinskem. V České republice a ve Slovinsku je forma podniku jednotlivce velmi podobná. V obou případech je třeba splnit minimální podmínky s minimálními náklady k získání potřebného oprávnění k podnikání. Mezi největší nevýhody patří slovinská progresivní daň z příjmu, která je zobrazena v tabulce číslo 2, nebo to, že v obou případech ručí jedinec veškerým svým majetkem.

Tabulka 2 Sazba progresivní daně z příjmu fyzických osob ve Slovinsku

Příjem v EUR		Daň z příjmu v EUR		
od	do	pevná sazba EUR	plus procentní sazba z příjmu	nad EUR
0	8021	0	16%	
8021	18960	1283	27%	8021
18960	70907	4236	41%	18960
70907	-	25535	50%	70907

Zdroj: Investslovenia.org (2016), vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky např. vyplývá, že pokud má živnostník příjem mezi 8021–18960 EUR, tak zaplatí pevnou daň z příjmu 1283 EUR + 27 % z toho, co je nad částku 8021 EUR. Zvýhodněn je tedy živnostník v České republice, kde je daň z příjmu 15 %.

2.2.2 Kapitálové společnosti

Nejrozšířenější formou kapitálových společností jsou společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti. Tyto společnosti jsou charakterizovány v tabulce číslo 3 a 4. Za základní rysy považuje Veber et al. (2012, s. 69) to, že společníci (akcionáři) povinně vkládají do těchto společností určitý vklad – majetek. Společníci řídí společnosti prostřednictvím orgánů, nemají žádné nebo jen omezené ručení za závazky společnosti a existence společnosti je nezávislá na konkrétních osobách společníků.

Společnost s ručením omezením se zakládá společenskou smlouvou. Dle Strouhala (2014, s. 13) musí tato společenská smlouva obsahovat minimálně následující informace: firmu – neboli název obchodní společnosti, předmět jejího podnikání, informace o společnících, stanovení jejich podílů, práv a povinností, velikost vkladu na podíl, objem základního kapitálu, způsob jednání jednatelů a jejich počet. Společnost s ručením omezením má své orgány. Mezi tyto orgány patří valná hromada, jednatelé (statutární orgán) a dozorčí rada, která není povinná. Mezi úkoly valné hromady patří např. schvalování účetních uzávěrek, schvalování stanov, rozhodování o snížení nebo zvýšení základního kapitálu, jmenování či odvolání členů dozorčí rady, rozhodování o vyloučení či převodu jmění na jiného společníka a změně právní formy podnikání. Mezi úkoly dozorčí rady patří dohled nad činností jednotlivých jednatelů, kontrola obchodních a účetních knih, zkoumání účetní uzávěrky a podávání zpráv valné hromadě. V následující tabulce je uvedeno srovnání společností s ručením omezeným v České republice a ve Slovinsku.

Tabulka 3 Srovnání společností s ručením omezeným

Český název	Společnost s ručením omezeným (s.r.o / spol. s.r.o)	
Slovinský název	Družba z omejeno odgovornostjo (d.o.o.)	
Země	ČR	SI
Charakteristika	V ČR nejrozšířenější forma podnikání. Jedna z forem obchodních společností. Jedná se o kapitálovou společnost s rysy osobní společnosti. Za jméno společnost se přidává dodatek s.r.o nebo spol. s.r.o	Jedná se společnost, jejíž kapitál je složen z vkladů společníků. Společnost ručí všemi aktivy za své závazky, zatímco jednatelé neručí za závazky společnosti. Za jméno společnosti se přidává zkratka d.o.o.
Společníci	Minimálně: 1 FO nebo PO. Maximální počet není omezen.	Minimálně: 1 FO nebo PO. Maximálně: 50
Základní kapitál	Minimální výše základního kapitálu je 1 Kč. Minimální vklad jednoho společníka 1 Kč. Maximální základní kapitál není omezen.	Minimálně: EUR 7500 (dle ČNB k 21. 1. 2016 = 202800 Kč), minimální výše vkladu 1 společníka je 50 EUR
Ručení společníků	Do výše svých vkladů.	Do výše svých vkladů
Ručení společnosti	Ručení majetkem společnosti	Ručení majetkem společnosti
Smlouvy	Společenská smlouva, zakladatelská listina	Společenská smlouva, smlouva o založení
Orgány společnosti	Valná hromada. Jednatelé. Dozorčí rada – nepovinná	Valná hromada. Jednatelé. Dozorčí rada – pokud je ve společenské smlouvě.
Daň z příjmu PO	19%	17%
Náklady na zřízení	Od 10706 Kč	Zdarma
Hlavní výhody	Do společnosti lze vložit i nefinanční vklady. Společníci neručí za závazky svým majetkem.	Do společnosti lze vložit i nefinanční vklady (movitým, nemovitým majetkem). Společníci neručí za závazky svým majetkem. Vyšší povědomí a důvěra na trhu. Rychlé a snadné založení.
Hlavní nevýhody	Jednatelé ručí za závazky společnosti i svým majetkem a to v případě porušení povinností řádného hospodáře při úpadku společnosti.	Vyšší provozní náklady, Vysoké daně ze zisku - progresivní daň 16-50%, nutné splacení základního kapitálu

Zdroj: Investslovenia.org (2016), Notář Fianová (2015), Strouhal (2014), Zákon o obchodních korporacích (2014), vlastní zpracování

Z tabulky číslo 3 plyne, že charakteristika společnosti s ručením omezením v České republice a ve Slovinsku je velice obdobná. Shodný je minimální počet společníků, odlišný maximální, kdy ve Slovinsku je omezen na 50 společníků. Shodné jsou smlouvy o založení, odpovědnost společníků do výše jejich vkladu. Největším rozdílem u tohoto typu společnosti je výše základního kapitálu. V České republice je minimální výše základního kapitálu stanovena na 1 Kč a ve Slovinsku to je 7500 EUR. Nízká výše základního kapitálu v ČR je velkou výhodou pro založení tohoto typu podniku. Další rozdíl je v nákladech na zřízení. V ČR celkové náklady jsou od 10706 Kč a ve Slovinsku to je zdarma. Posledním velkým rozdílem je zdanění příjmu právnických osob. V ČR je 19% sazba a ve Slovinsku 17% sazba. Což je celkem výhoda Slovinska, ale nesmí se opomenout to, že poté je třeba zdanit zisk vyplácený společníkům sazbou pro fyzické osoby a ta ve Slovinsku je progresivní dle tabulky č. 2 a v ČR je jen 15%.

Akciová společnost je dalším nejčastějším typem kapitálové společnosti. Dle Strouhala (2014, s. 13) je kapitál u akciové společnosti rozdělen na počet akcií, které mají jmenovitou hodnotu. Majitelé akcií, tedy akcionáři, neručí svým majetkem za dluhy společnosti. K založení akciové společnosti jsou třeba stanovy. Zakladatel tyto stanovy přijímá a podílí se na úpisu akcií. Ve stanovách akciové společnosti musí být uveden název společnosti, předmět podnikání, výše základního kapitálu, informace o akciích (počet, jejich hodnota, kolik bude na jméno nebo na majitele, údaje o omezení převoditelnosti), zda jsou různé druhy akcií a jejich práva, hlasy spojené s jednou akcií, údaje zda struktura společnosti je monistická či dualistická a další. V dualistickém modelu se mezi orgány společnosti řadí valná hromada, představenstvo (statutární orgán) a dozorčí rada. Mezi úkoly valné hromady patří rozhodování o změně výše základního kapitálu, rozhodování o změně stanov, rozhodování o vydání dluhopisů, odvolání či volba členů představenstva, schvalování účetních uzávěrek, rozhodování o odměňování členů představenstva a dozorčí rady a další. Dozorčí rada přezkoumává účetní uzávěrku, dává návrh na rozdělení zisku, kontroluje účetní knihy, dohlíží na činnost představenstva a uskutečňování podnikatelské činnosti a svolává valnou hromadu v případě potřeby. Srovnání akciových společností v České republice a ve Slovinsku je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka 4 Srovnání akciových společností

Český název	Akciová společnost (a.s)	
Slovenský název	Delniška družba - (d.d.)	
Země	ČR	SI
Charakteristika	Obchodní společnost, jejíž kapitál je rozvržen na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě	Obchodní společnost, jejíž kapitál je rozdělen na akcie.
Založení	minimálně 1 zakladatel (právnícká osoba nebo fyzická osoba)	minimálně 1 zakladatel (právnícká osoba nebo fyzická osoba)
Základní kapitál	min. 20000000 Kč s veřejnou nabídkou akcií. Bez veřejné nabídky akcií 2000000 Kč nebo 80000 EUR	Min. 25000 EUR
Ručení	Akcionáři neručí za závazky společnosti	Akcionáři neručí za závazky společnosti
Ručení společnosti	Celým svým majetkem	Celým svým majetkem
Smlouvy	Zakladatelská smlouva nebo zakladatelská listina (stanovy)	Zakladatelská smlouva
Orgány společnosti	Dva způsoby: 1) Dualistický: Představenstvo a Dozorčí rada 2) Monistický: Správní rada a statutární ředitel U obou je vrcholným orgánem Valná hromada	Dva způsoby: 1) Valná hromada a dozorčí rada 2) Jen valná hromada
Daň z příjmu PO	19%	17%
Hlavní výhody	Prestiž oproti jiným formám podnikání, lepší pozice při vyjednávání zakázek, jednodušší předání firmy nebo prodej, méně informací o vlastnících v OR	Členové firmy nejsou zodpovědní za závazky společnosti, společnost může být na burze, jedna třetina kapitálu musí být složena při založení na účtu
Hlavní nevýhody	Vyšší náklady na pořízení, vyšší nároky na základní kapitál, povinný vyšší počet angažovaných osob	Zisk je zatížen vysokými daněmi, vyšší náklady na provoz

Zdroj: Investslovenia.org (2016), Strouhal (2014), Zákon o obchodních korporacích (2014), vlastní zpracování

V tabulce číslo 4 jsou zachyceny rozdíly mezi akciovou společností v ČR a ve Slovinsku. Společnosti v obou zemích mají velmi podobné rysy. Mezi největší rozdíl patří jejich zákonný minimální kapitál. V ČR to je 80000 EUR a ve Slovinsku 25000 EUR. Další slovinskou

výhodou je nižší daňové zatížení právnických osob a to je 17 %. Nesmí se opomenout poté druhé zdanění fyzických osob, které je ve Slovinsku progresivní.

2.3 Teorie založení a vzniku firem

Začátky podnikání jsou vždy těžké. Mezi první kroky podnikatele patří myšlenka, jaké služby bude poskytovat nebo jaké výrobky bude vyrábět. Prvotně je třeba vytvořit určité **presumpce**. Miloslav Synek et al. (2010, s. 97) dělí a popisuje tyto předpoklady na **věcné** předpoklady a **řídící** předpoklady. Věcné předpoklady spočívají zejména v opatření nezbytného počtu kvalifikovaných pracovníků, opatření nutné výrobní kapacity a obstarání materiálu zajišťujícího plynulost výroby. Řídící předpoklady znamenají zejména najít a jmenovat vrcholový management podniku, vytyčit základní funkce managementu, opatřit nástroje řízení, vytyčit dělbu pravomocí a odpovědnosti, zajistit organizační strukturu a celkovou zpětnou kontrolu.

Podnikatel, který začíná podnikat, si může zvolit jakoukoli právní formu podnikání dle legislativních podmínek dané země viz. kapitola 2.2. Postup při zakládání podniku se vždy liší dle zvolené formy podnikání. Vždy je třeba primárně zvážit všechna hlediska při rozhodování o právní formě podnikání. Na začátku každého podnikání by bylo vhodné vytvořit podnikatelský plán, aby bylo dopředu ověřeno, zda je to plán reálný a životaschopný. Důležitost podnikatelského plánu zdůrazňuje Srpová et al. (2011, s. 14) z důvodu získání chybějících prostředků či k nalezení investorů, společníků, partnerů či zaměstnanců. Dobře zpracovaný podnikatelský plán zjišťuje potřebu finančních či nefinančních prostředků, potřebné množství cizích zdrojů a následně příležitosti jejich zhodnocení. Podnikatelský plán je označován jako přínosný pro samotného podnikatele z důvodu ujasnění kroků potřebných k zahájení podnikání, a to zejména v oblastech konkurence, svého produktu, marketingu, zaměstnanců, poptávky, výrobní kapacity atd. Podnikatelský plán a jeho obsah není závazně stanoven.

Dle jiných autorů je podnikatelský plán nazván jako zakladatelský projekt. Zakladatelský projekt má své náležitosti, které je třeba dodržet, aby vůbec mohl být úspěšný. Mezi tyto náležitosti dle Synka et al. (2010, s. 99) patří:

- určit základní cíle podnikání;
- specifikovat trh (**velikost trhu**, podíl na trhu, konkurence, limity a bariéry);
- specifikovat výhody produktu oproti ostatním výrobkům;
- zvolit právní formu podnikání, kde bude popsána angažovanost zakladatele;
- dlouhodobý plán podniku, kde budou určeny finanční cíle;
- finanční plán;
- určit, jaké bude mít podnik **daňové zatížení**;
- určit pojištění podniku;
- specifikovat dopad podniku na životní prostředí;
- posudek o osobě zakladatele a jeho reference.

Nejtěžší je vždy správná volba právní formy podnikání. Mezi základní otázky před volbou právní formy podnikání, které je nutno pečlivě zvážit, dle Srpové, Řehoře et al. (2010, s. 56) patří: jestli podnikat jako fyzická nebo právnická osoba, jaké bude případné ručení u jednotlivých právních norem, jak nákladné je založit jednotlivou společnost, jaký je potřeba základní kapitál, daňové zatížení, administrativní náročnost založení, jaká bude možnost získat finanční prostředky či jak moc velkou bude mít právní forma zveřejňovací povinnost. Dle Synka (2010, s. 103) je důležitá velikost daňového zatížení při vybírání právní formy podnikání. Jedná se konkrétně o výši sazeb přímých a nepřímých daní. Za přímé daně se označuje daň z příjmů FO a PO, daň z nemovitostí a převodu nemovitostí. Za nepřímé daně se označuje DPH, spotřební daň a silniční daň. V daňovém plánování nelze opomenout ani **výdaje na pracovní sílu**, jež jsou regulovány zákonem o sociálním a zdravotním pojištění. Podle Synka je **míra zdanění příjmů** důležitým aspektem při volbě místa k podnikání, jelikož plánem každého manažera jsou co nejnižší náklady. Proto mnoho podniků v ČR volí sídlo podnikání v zemích, kde je míra zdanění minimální a levná pracovní síla dostupná. Při výběru země k podnikání sehrává velkou roli **míra nezaměstnanosti**, která může dotovat vytvoření nových pracovních míst. Pokud je k těmto aspektům navíc jednoduché provozovnu do daného státu lehce přemístit, tak je zvláště výhodné v tomto místě podnikat.

Dále je důležité před zahájením podnikání získat co nejvíce informací o podnikatelském prostředí. Veber et al. (2012, s. 97) uvádí, že kvalita a množství získaných informací napomáhá podnikatelům se lépe rozhodovat, protože špatné informace vedou ke špatnému rozhodování. Dále uvádí, že díky rozvoji informačních technologií je získávání informací a potřebných kontaktů čím dál tím víc jednodušší a zvyšuje se jejich kvalita.

V rámci diplomové práce je třeba uvést, na co musí být podnikatel připraven v rámci jednotného trhu EU. Vojík (2009, s. 42) uvádí, že největší bariérou v rámci trhu EU jsou jazyky a vzdálenost. Podnikatel musí být připraven v rámci jednotného trhu EU na:

- neomezenou konkurenci;
- neexistenci daňových, právních, či celních bariér;
- existenci dvojího platebního styku (CZK a EUR);
- změnu informační soustavy, účetnictví, softwaru;
- povinnost vykazování všech operací v podvojném účetnictví nad 35000 EUR za rok.

Jednotný trh přináší podnikatelům hrozbu neomezené konkurence, žádné daňové bariéry povinností je vykazování všech operací na 35000 EUR v účetnictví za rok. Je důležité rozlišovat dvě základní fáze při zakládání společnosti a to **založení** a **vznik**. Dle Joskové et al. (2015, s. 23) sepsáním společenské smlouvy dochází k založení společnosti. Ke vzniku společnosti dochází zápisem společnosti do obchodního rejstříku.

2.4 Metodika analytické části

V této kapitole jsou popsány metody hodnocení podnikatelského prostředí použité v této diplomové práci. V diplomové práci jsou použita tzv. **měkká a tvrdá data**. Ve velké míře mají indexy formu číselnou (kvantitativní data). Pro tato data se používá pojem tvrdá data.

Měkkými daty se rozumí data, která nemají číselnou podobu (kvalitativní data). Mohou to být názory, postoje či nečíselné charakteristiky sledovaného jevu. Dle Sedlákové (2014, s. 151) jsou tvrdá data považována za data vědecká, přesná či důvěryhodná. Zatímco měkká data jsou spíše kontextová či podrobná. Autorka dále uvádí, že mezi tvrdými a měkkými daty nemusí být až tak velký rozdíl. Tvrdá data jsou výsledkem úsudku toho, kdo je poskytoval, nebo kdo je hodnotil, nebo těch, kteří připravovali výzkum, tedy formulovali otázky. Na druhou stranu měkká data mohou být ztvrzena, tedy převedena do číselné podoby a poté dokonce i zpracována statisticky. Velkou nevýhodou při tomto ztvrzení dat je redukce informací, které data nesou.

Kvantitativní neboli tvrdá data jsou v této práci data, která jsou vydávána světovými institucemi v číselných hodnotách např. pořadí jednotlivých států v indexech. Příkladem může být makroekonomický vývoj daného státu a jeho ukazatele. Za kvalitativní neboli měkká se dle autorky považují data, která nemají číselnou podobu. Jedná o data z dotazníků, kterými hodnotitel posuzuje určitý problém. V některých indexech, které jsou použity v této práci, se používají ztvrzená data, tedy data z dotazníků převedená do číselné formy.

Hlavním cílem diplomové práce je vytvořit doporučení pro výběr země k podnikání mezi Českou republikou a Slovinskem. Dále zhodnotit podmínky pro podnikání v České republice a ve Slovinsku a vytvořit návrh pro zlepšení podnikatelského prostředí v těchto vybraných státech. Práce se zaměřuje na malé a střední podnikání.

Nejdříve jsou v práci charakterizovány použité indexy. Každý index se skládá z několika kritérií. Každé kritérium má svou váhu danou primárním indexem. V této diplomové práci se ke každému kritériu z daného indexu přidá bodové ohodnocení, které bude v rozmezí od 1 do 10 dle jeho důležitosti (1 = nejméně důležité, 10 = nejdůležitější). To bude zjištěno dotazníkovým šetřením mezi podnikateli a manažery společností v České republice a ve Slovinsku.

Analýza je provedena tak, že ze zdrojových dat se veškerá data budou převádět na hodnocení 1 až 100, přičemž 100 bude nejlepší hodnocení. Jsou zde využity tři způsoby převádění na tuto hodnotu a to:

- **hodnocení dle DB – Distance to frontier (vzdálenost k nejlepšímu).** To je provedeno, že stát v dané proměnné získá bodové hodnocení 0 – 100 dle toho, v jaké vzdálenosti se nachází od nejlepšího státu v daném žebříčku – toto hodnocení není třeba převádět;
- **hodnocení dle The Global Competitiveness Report 2015-2016 – Score.** Daný stát může získat hodnocení v dané proměnné 1 až 7, přičemž 7 je nejlepší možné hodnocení. Toto hodnocení je poté převedeno na stupnici o stu bodech, kde 7 = 100 bodů;
- **hodnocení dle pozice země ze zdrojové analýzy jako poměr % k nejlepšímu.** To znamená, že pokud zdrojová analýza hodnotí 140 zemí, tak 100 % získá ta země, která bude na 1. pozici.

Další částí této diplomové práce bude případová studie založení společností v daných zemích, která má za cíl zjistit rozdíly v zakládání společností v ČR a ve SI, když Slovinsko patří mezi nejlepší země v žebříčku Doing Business v oblasti zakládání podniku. Aby bylo možné objektivně zhodnotit podmínky podnikání, tak proběhlo dotazníkové šetření, v němž ke každé proměnné byla přidělována unikátní bodová důležitost. V závěru práce se zhodnotí proměnné oblasti podnikání, přidá se k nim bodová důležitost z dotazníkového šetření, přihlédne se k analýze PEST a výsledkem bude index váženého průměru podmínek podnikání. Ta země, která dostane více bodů, je lepší pro podnikání.

2.4.1 Doing Business

Před více než 15 lety neexistoval index, který by komplexně hodnotil obtížnost podnikání v různých světových ekonomikách. Doing Business index je index vydávaný Světovou bankou, která poskytuje objektivní přehled o obchodních regulacích a jejich prosazování mezi 189 zeměmi světa. Ve skutečnosti ale neexistuje žádný jedinečný způsob, jak měřit regulační zátěž pro podnikatele a podniky. Tento projekt byl zahájen poprvé v roce 2002, kdy Světová banka zhodnotila 133 zemí dle 5 indikátorů.

Díky těmto reportům, které vydává Světová banka, je možné sledovat soupeření zemí ve vytváření lepších podmínek k podnikání a změnu ve prospěch zmírnění regulací. Dle Doing Business (2015, s. 4) tento index od svého zavedení inspiroval stovky regulačních reforem po celém světě. Tato měřitelná kritéria jsou velmi často používána jako zdroje informací pro ekonomy a podnikatele. Reporty jsou zacíleny na malé a střední podniky a zjišťují snadnost podnikání v dané ekonomice. Aby firmy dosahovaly vyšší produktivitu a vyšší zisky, tak je třeba podnikat ve snadném a relativně flexibilním podnikatelském prostředí. V indexu je možné vidět, že všechny země s nejvyšším HDP jsou v žebříčku Doing Business na nejvyšších pozicích. Je zde také patrné, že prvních 30 zemí v žebříčku indexu nejsou země, kde je nejmenší regulace podnikatelského prostředí, ale země, které umožňují efektivní a transparentní fungování podniků a trhů a při tom chrání veřejné zájmy.

Tento indikátor byl ze začátku zaměřen na měření účinnosti, ale nyní se více zaměřuje na hloubku ukazatelů a sílu jejich významu. Doing Business ukazuje, že **regulace podnikatelského prostředí**, která umožňuje malým soukromým podnikům lépe fungovat, má **pozitivní vliv na vytváření nových pracovních pozic a tím pozitivně působí na ekonomiku dané země**. Růst a efektivnost malých firem je ale omezena mnoha faktory. Mezi tyto faktory patří omezený přístup k financím a nedostatek manažerských a technických schopností zaměstnanců.

Každoroční reporty Doing Business mají však své silné i slabé stránky. Dle Doing Business (2015, s. 5) mezi silné stránky patří srovnání ekonomik světa mezi sebou díky standardizované případové studii s dobře specifikovanými předpoklady. Tento report kromě subindexů také identifikuje zdroje omezení podnikatelského prostředí a tím pomáhá vládám definovat reformní návrhy na zlepšení v oblasti podnikatelského prostředí. Velikou výhodou tohoto indexu je jeho transparentnost, za nevýhodu se považuje to, že nelze navrhnout případovou studii, která by byla vhodná pro všechny světové ekonomiky. Zprávy Doing

Business jsou zacíleny na globální pokrytí a v mnoha případech vycházejí z částečně omezených dat z méně rozvinutých ekonomik světa. Nevýhodou zpráv z Doing Business je (2015, s. 5), že nezahrnují jiné rozměry podnikatelského prostředí a to **makroekonomickou stabilitu, rozšíření korupce, antimonopolní politiku států či kvalifikaci pracovní síly**. Tyto faktory jsou důležité pro udržitelný hospodářský rozvoj. Doing Business index bývá kritizován z důvodu jeho úzké specifikace. Příkladem je jeden z indexů a to index Obchodování přes hranice. V něm nejsou zachyceny postupy na hranicích při exportu a importu, jaké jsou náklady spojené s mezinárodní dopravou nebo výše celních sazeb.

V současném reportu je hodnoceno 10 indikátorů a to: zakládání podniku, vyřizování stavebního povolení, zavedení elektrické energie, zápis vlastnictví, získávání úvěru, ochrana investorů, placení daní, obchodování přes hranice, vymáhání plnění smluv a řešení úpadku. Všechny tyto indikátory jsou znázorněny v tabulce č. 5 i s kritérii dle kterých se každý indikátor hodnotí samostatně.

Tabulka 5 Složení indexu Doing Business

Název kritéria	Hodnocení kritéria dle
Zakládání podniku	počet kalendářních dní k registraci nebo přeregistraci
	náklady jako procento příjmu na jedince
	počet úkonů nezbytných k začátku podnikání
	minimální požadavky na kapitál společnosti
Vyřizování stavebního povolení	počet dní k vyřízení formalit s budováním skladu
	náklady na administrativu spojenou s vybudováním skladu jako % hodnoty skladu
	Počet kroků k vyřízení formalit
	kontrola kvality budovy
Zavedení elektrické energie	počet dní k získání elektrické přípojky
	náklady spojené k získání elektrické přípojky jako procento příjmu na jedince
	kroky potřebné k finálnímu připojení elektrické energie
	spolehlivost připojení elektrické energie a transparentnost tarifů
Zápis vlastnictví	počet dní k převodu vlastnického práva mezi dvěma lokálními společnostmi
	náklady převodu vlastnictví jako procento hodnoty majetku
	počet úkonů k převodu majetku
	index administrace půdy
Získávání úvěrů	index síly zákonů
	dostupnost informací o možných úvěrech
	kreditní úřad (procento dospělých)
	kreditní registr (procento dospělých)
Ochrana investorů	index síly ochrany menšinových investorů
	index regulace střetů zájmů
	index rozsahu veřejné správy akcionářů
Placení daní	počet hodin za rok k přípravě podkladů pro zaplacení a nebo vrácení daní
	pevná daňová povinnost jako procento ze zisku před zdaněním
	počet platebních úkonů placení daní za rok
Obchodování přes hranice	čas k vyřízení exportu
	náklady spojené s vyřízením dokumentace k exportu
	čas k vyřízení importu
	náklady spojené s vyřízením dokumentace k importu
Vymáhání plnění smluv	počet dní na vyřešení obchodního sporu prostřednictvím soudu
	náklady na advokáta, soudní řízení jako procento z hodnoty pohledávky
	index kvality soudního sporu
Řešení úpadku	čas na návratnost prostředků (roky) a síla insolvenčních zákonů (0-18)
	náklady (jako % z majetku)
	výtěžnost (v centech na 1 USD)

Zdroj: Doing Business 2016 (2015), vlastní zpracování

V tabulce č. 5 jsou uvedeny subindexy a kritéria hodnocení subindexů Doing Business. Každý subindex má několik kritérií, které jsou hodnoceny samostatně. Jedná se o hodnocení nazvané vzdálenost k hranici (k nejlepšímu).

Doing Business (Doingbusiness.org, 2016) hodnotí jednotlivé proměnné dle dvou možností. Jednou z nich je „distance to frontier“, neboli vzdálenost k hranici a druhým je pořadí neboli „doing business rank“. Druhá možnost se více používá při hodnocení vícero zemí, kde se určí jednotlivé pořadí vůči ostatním státům. Vzdálenost k hranici se používá častěji pro porovnání dvou zemí. Za hranici se považuje 100 %, což představuje nejlepší možný výsledek dané proměnné. Při výpočtu hodnocení daného státu se využívá prostý průměr. To znamená, že kritéria indexu Doing Business mají všechna stejnou váhu hodnoty. Data se pro index Doing Business získávají pomocí **dotazníků**, které jsou vyplněny lokálními odborníky na danou problematiku. Odpovědi jsou poté ověřeny příslušnými lokálními zákony. Jedná se tedy o měkká data, která jsou poté ztvrzena.

2.4.2 The Global Competitiveness Report

Jelikož Doing Business index má své nedostatky v hodnocení podnikatelského prostředí a to z pohledu **makroekonomické stability, rozšíření korupce, antimonopolní politiky států či kvalifikace pracovní síly**, tak je třeba pro tuto diplomovou práci použít rovněž The Global Competitiveness Report (Globální zpráva o konkurenceschopnosti). Tato zpráva je pravidelně vydávána institucí World Economic Forum a hodnotí konkurenceschopnost 140 ekonomik na světě. Dle World Economic Forum (Reports.weforum.org, 2016) se jedná o nejvíce komplexní posouzení konkurenceschopnosti zemí. Aktuální report The Global Competitiveness Report 2015-2016 zkoumá konkurenceschopnost za rok 2015 podle 12 pilířů: **instituce, infrastruktura, makroekonomické prostředí, zdraví a základní vzdělání, vyšší vzdělání a školení, efektivita vnitřního trhu, trh práce, finanční trh, technologická připravenost, velikost trhu, sofistikovanost podnikání a posledním pilířem jsou inovace**. Jedná se o vážené indexy a jejich váha je přidělována dle ekonomické rozvinutosti dané ekonomiky, dle HDP na osobu a podílu objemu exportu nerostných surovin. Výsledkem je Global Competitiveness Index - GCI. Pro zpracování pilířů se používá průzkum Word Economic Forum a statistické údaje z mezinárodně uznávaných agentur, a to z Mezinárodního měnového fondu, OSN a Světové zdravotnické organizace.

Konkurenceschopnost je třeba vymezit jako pojem. Víturka a kol (2010, s. 133) uvádí, že je složitější posuzovat konkurenceschopnost teritoriální než konkurenceschopnost firem. Když se zvyšuje **kvalita fungování veřejné správy**, tak její vytvořené politiky ovlivňují náklady a výnosy a tím konkurenceschopnost firem. Konkurenceschopnost zemí nelze označit jako soubor konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů v daném teritoriu. Marinič (2008, s. 14) charakterizuje konkurenceschopnost jako ekonomickou převahu konkrétní ekonomiky země či firmy nad konkurencí v hospodářské soutěži na domácí či mezinárodní úrovni. Při tom je důležité rozdělovat úroveň konkurenceschopnosti na makroekonomickou či mikroekonomickou a úroveň konkurenceschopnosti společnosti v rámci určitého trhu. Dále autor uvádí, že konkurenceschopnost na makroekonomické úrovni značí ekvivalent výkonnosti dané ekonomiky vůči jiné ekonomice. K tomu slouží indikátory ekonomického

růstu, hospodářského blahobytu a exportního potenciálu. Na mikroekonomické úrovni se konkurenceschopnost měří dle úrovně vzdělání, produktivity, jak země využívá přírodní zdroje či dle podnikatelského prostředí. Dále Marinič (2008, s. 15) používá definici konkurenceschopnosti národů užívanou World Competitiveness Center (Světové centrum konkurenceschopnosti) jako schopnost národů udržovat a vytvářet ekonomické prostředí, které společností umožňuje tvořit nové hodnoty a tím zabezpečovat blaho a rozvoj národa.

První čtyři pilíře jsou uvedeny jako základní. Podle Global Competitiveness Report 2015-2016 (2016, s. 35) jsou pilíře charakterizovány takto: Prvním pilířem jsou **Instituce** neboli institucionální rámec. Do tohoto pilíře patří prostředí působící na obyvatele, firmy a vládní sektor, které ovlivňuje investiční rozhodování a organizaci výroby. Dále sem patří míra korupce, vymahatelnost práva, ochrana vlastnických práv, regulace podnikatelské činnosti, stabilita politického systému a velikost byrokracie. Tento pilíř a jeho ukazatele ovlivňují konkurenceschopnost z hlediska atraktivity země pro investory, růst konkurenceschopnosti daného státu a kvalitu institucí. Dalším pilířem je pilíř **infrastruktury**, který je důležitý pro zajištění efektivního fungování ekonomiky daného státu. Patří sem efektivní způsoby dopravy, kam se řadí vysokorychlostní silnice, železnice, přístavy a letecká doprava. Za úkol mají umožnit podnikatelům dostat jejich zboží a služby na trh bezpečně a včas. To samé platí i se zabezpečením pohybu pracovníků. V tomto pilíři se také hodnotí, zda je dodávka elektřiny bez přerušení a zda má země funkční telekomunikační síť. Tyto dva faktory zajišťují, aby podniky mohly rychle a účinně komunikovat a dostávat relevantní informace. Třetím pilířem je **makroekonomické prostředí**. Tento pilíř je důležitý pro podnikání a i pro konkurenceschopnost země. Makroekonomická stabilita samostatně nezvedá produktivitu národa, ale na druhou stranu makroekonomická nestabilita vyvolává zmatek a poškozuje ekonomiku dané země. Když nastane makroekonomická nerovnováha, tak vláda nemůže poskytovat své služby efektivně, např. z důvodu placení dluhů minulých vlád. Vláda nemůže rychle reagovat na hospodářské cykly a firmy nemohou účinně fungovat, když by byla inflace vysoká. Ve shrnutí ekonomika nemůže růst udržitelným tempem, když není makroekonomické prostředí stabilní. Čtvrtým pilířem je **zdraví a základní vzdělání**, kam patří zdravá pracovní síla. Ta má velký význam pro produktivitu a konkurenceschopnost dané ekonomiky. Když je pracovní síla nemocná, tak je méně výkonná a má menší produktivitu. Špatné zdraví vede k absenci pracovníků a tím snižuje efektivitu podnikání a zvyšuje náklady na podnikání. Investice do zdraví je důležitá z ekonomických i morálních aspektů. V pilíři se kromě zdraví nachází ještě množství a kvalita základního vzdělání. Kvalitní základní vzdělání je důležité pro zvýšení efektivity každého pracovníka. Výše popsany pilíř je sice velmi důležitý, ale nezahrnuje pracovníky s možností pracovat v oborech, kde je třeba vyšší vzdělání.

Pátý až desátý pilíř jsou pilíře ekonomiky hnané účinností a v Global Competitiveness Report 2015-2016 (2016, s. 36) jsou charakterizovány takto: Vyšší vzdělání popisuje pátý pilíř s názvem **Vyšší vzdělání a školení**. V dnešní době globalizující ekonomika potřebuje dobře vzdělanou pracovní sílu, aby byla schopna rychle provádět složité úkoly, které se mění každým momentem. Je důležité, aby se systém vzdělávání neustále zkvalitňoval a tím se vyrovnával s kvalitou vzdělání ve světě. Tento pilíř sleduje kvalitu sekundárního, terciárního a celoživotního vzdělávání. Šestý pilíř je nazván jako **Efektivita vnitřního trhu**. Trhy, které

fungují efektivně, jsou důležité pro optimální produkční mix výrobků a služeb s ohledem na nabídku a poptávku v dané ekonomice s možností neefektivnější obchodní výměny. Konkurence na trhu, a to domácí nebo zahraniční, je důležitá pro efektivitu trhu, protože díky tomu se zvyšuje jeho produktivita a těží z toho neefektivnější firmy, které nabízejí poptávané produkty a služby. Efektivita trhu také záleží na poptávce z hlediska zákazníka. V některých zemích jsou zákazníci náročnější než v jiných, a to může nutit podniky, aby byly více inovativní a tím se více orientovaly na zákazníky. Dalším pilířem je pilíř s názvem **Trh práce**. Do tohoto pilíře patří efektivita a flexibilita trhu práce, kde je třeba zajistit, aby se pracovní síla dostala k svému neefektivnějšímu využití v dané ekonomice a získala k tomu i pobídky na lepší úsilí ve svém zaměstnání. Efektivní pracovní trh zajišťuje silné podněty pro zaměstnance a podporuje vyšší výsledky na pracovišti. Dále zajišťuje rovnost v podnikatelském prostředí mezi ženami a muži. Tyto faktory vytvářejí pozitivní vliv na výkon pracovníků a atraktivitu dané země pro talentované pracovníky. Osmým pilířem je **Finanční trh**. Kvalita finančního trhu je velmi důležitá z pohledu produktivity ekonomiky, protože účinný finanční sektor přerozděluje prostředky, a to jak nabyté populací dané země, tak vstupující do ekonomiky ze zahraničí, do podnikatelských nebo investičních projektů s nejvyšší očekávanou mírou výnosu. Investice podniků mají zásadní význam pro produktivitu, a proto je třeba, aby ekonomiky měly sofistikované finanční trhy, které by poskytly kapitál soukromému sektoru ve formě půjček nebo dalších finančních produktů. Aby byl finanční trh plně funkční, je třeba, aby byl bankovní sektor důvěryhodný a transparentní a aby byli chráněni investoři. Pokud by finanční trh nefungoval, tak by daná ekonomika čelila odlivu podnikatelské činnosti a poté i hospodářským potížím. Následujícím pilířem je pilíř **Technologické připravenosti**, který měří pružnost, se kterou hospodářství dané země přijímá existující technologii pro zvýšení produktivity hospodářských odvětví se zaměřením na informační a komunikační technologie. Použitím informačních a komunikačních technologií v každodenních výrobních procesech dochází ke zvýšení produktivity a zvýšení možnosti inovací v konkurenceschopnosti. Přímé zahraniční investice jsou často velmi důležité zdroje těchto inovací pro méně technologicky vyvinuté země. Desátým pilířem je **Velikost trhu**, který má vliv na produktivitu společností z toho hlediska, že podniky mohou využívat úspory z rozsahu. Dříve byly trhy omezeny národními hranicemi a dnes, v éře globalizace, se mezinárodní trhy staly náhradou za trhy domácí a to hlavně v případě malých zemí. Tím je důležitější export, který je občas náhradou za poptávku na domácím trhu a zvětšuje trh pro firmy v zemi. Do pilíře Velikost trhu tedy lze zahrnout trh domácí i zahraniční. Nejlépe jsou na tom exportní ekonomiky a geografické oblasti jako je Evropská unie s jedním společným trhem.

Jedenáctý a dvanáctý pilíř jsou důležité pro ekonomiky hnané inovacemi; v Global Competitiveness Report 2015-2016 (2016, s. 36) jsou charakterizovány takto: **Pilíř sofistikovanosti** je důležitý pro země, které jsou ekonomicky vyspělé. Tento pilíř zahrnuje dva prvky, a to kvalitu obchodních sítí dané země a kvalitu hospodaření jednotlivých společností. Když se tyto prvky propojí, tedy společnosti a dodavatelé v určitém odvětví a geografickém prostoru, tak vznikají skupiny (klastry) a tím se zvyšují příležitosti pro inovace procesů a produktů, přičemž se redukuje překážky pro vstup nových firem. Posledním pilířem tohoto indexu konkurenceschopnosti je **pilíř technologických inovací**, které jsou důležité pro dosažení vyšších hranic znalostí. V ekonomikách poháněných technologickými inovacemi

firmy vynalézají nové produkty novými postupy, při kterých je i vyšší přidaná hodnota. Je třeba, aby inovační činnosti byly podporovány nejen veřejným ale i soukromým sektorem. To znamená, že je potřeba investovat do výzkumu a rozvoje. Dále je třeba, aby v ekonomice byly kvalitní vědecké instituce, které generují znalosti potřebné k vybudování nových technologií a jejich implementování do průmyslu.

Pilíře Global Competitiveness Indexu jsou zařazeny do 3 skupin subindexů dle stupně rozvoje dané ekonomiky a to na: základní subindex, subindex účinnosti a sofistikovaný subindex. Rozdělení pilířů spočívá v tom, že první 4 pilíře jsou hnacím ústrojím **základní** ekonomiky. Pátý až desátý pilíř jsou pilíře ekonomiky hnané **účinností**. Jedenáctý a dvanáctý pilíř jsou důležité pro ekonomiky hnané **inovacemi**. Všechny pilíře Global Competitiveness Indexu jsou uvedeny v tabulce č. 6. Česká republika a Slovinsko patří dle rozvoje ekonomik do ekonomik hnaných **inovacemi**, tedy **nacházejí se ve fázi 3**. Kritériem pro zařazení do tohoto subindexu je, že každá ze zemí má více než USD 17000 HDP na obyvatele.

Tabulka 6 Pilíře a jejich váha dle Global Competitiveness Report

Pilíře		Skupina	Váha indexu ve fázi 3
1	Instituce	základní subindex	20%
2	Infrastruktura		
3	Makroekonomické prostředí		
4	Zdraví a základní vzdělání		
5	Vyšší vzdělání a školení	subindex účinnosti	50%
6	Efektivita vnitřního trhu		
7	Trh práce		
8	Finanční trh		
9	Technologická připravenost		
10	Velikost trhu		
11	Sofistikovanost podnikání	sofistikovaný subindex	30%
12	Inovace		

Zdroj: World Economic Forum (2016), vlastní zpracování

V tabulce č. 6 jsou zobrazeny pilíře Global Competitiveness Indexu. Pilíře jsou hodnoceny pomocí průzkumů. Průzkumy jsou prováděny organizacemi v daném státě. V České republice se jedná o tři organizace, které zpracovaly studii za ČR a to CMC Graduate School of Business, Vysoká škola ekonomická v Praze a Česká manažerská asociace. Ve Slovinsku ji zpracovávala Univerzita v Lublani a Institute for Economic Research. Global Competitiveness Index je vytvářen dotazníkovým šetřením, při kterém respondenti přidělují hodnoty 1 až 7, přičemž 1 je nejhorší hodnocení a 7 nejlepší hodnocení. Poté je hodnocení zpracováno a hodnocené ekonomice je přiřazeno celkové pořadí v žebříčku 140 ekonomik světa. Jedná se tedy o měkká data, která jsou poté ztvrzena.

Global Competitiveness Report dále zmiňuje u jednotlivých zemí nejvíce problematické faktory pro podnikání, a to podle výsledku průzkumů z dat the World Economic Forum's Executive Opinion Survey (dotazníky), které čerpají informace od manažerů společností. V dotazníku je 16 faktorů, ze kterých mají respondenti vybrat pět nejproblematictějších faktorů a těch pět vybraných seřadit od 1 (nejproblematictější) do 5. Posuzovanými faktory jsou: neefektivní vládní byrokracie, korupce, politická nestabilita, složitost daňových předpisů, omezení pracovněprávních vztahů, nedostatečná pracovní síla, sazba daně, nedostatečná infrastruktura, slabá pracovní morálka, přístup k financování, regulace zahraniční měny, nestabilita vlády, trestná činnost, inflace a úroveň zdraví obyvatelstva.

2.4.3 PEST Analýza

PEST analýza v analytické části této diplomové práce zkoumá podnikatelské prostředí v daných zemích. Nejprve je tedy pro potřebu této analýzy definovat pojem podnikatelské prostředí. Štěrbová et al. (2013, s. 259) podnikatelské prostředí definuje například jako souhrn externích vlivů, které působí na výkonnost a konkurenceschopnost podnikatelských subjektů, nebo jako souhrn vnějších faktorů, které působí na podnik. Třetí definicí podnikatelského prostředí, kterou autorka používá, je soubor faktorů politického, ekonomického, právního, technologického, kulturního a sociálního charakteru. Dle autorky lze pojem podnikatelské prostředí zkoumat ze dvou perspektiv a to dle definic či dle složek a parametrů. Definice pro tento účel nabízí mezinárodní organizace (např.: UNCTAD, OECD či Světová banka). Složky a parametry podrobené zkoumání jsou obsaženy v mezinárodně uznávaných indexech konkurenceschopnosti (např.: Global Competitiveness Index, Doing Business, World Competitiveness Scoreboard, apod.). Každý podnik je obklopen při své činnosti okolím. Dané okolí ovlivňuje rozhodování podnikatelů při založení podniku v konkrétní zemi. Okolí musí podnik vždy respektovat. Strouhal (2014, s. 17) uvádí, že možnost firmy ovlivňovat okolí je menší, než vliv okolí na firmu, který je naopak silnější. Dále autor dělí okolí firmy takto:

- geografické: geografické okolí ovlivňuje hlavně logistiku firmy a její zabezpečení dopravy (např.: vzdálenost dodavatelů, odběratelů, námořního přístavu, dálnice);
- sociální: sociální okolí pro podnik znamená, že by měl podnik mít svou společenskou odpovědnost, která by byla prospěšná nejen pro podnik, ale i pro okolí společnosti;
- politické a právní: politické okolí nemůže být podceňováno, neboť právo a jeho instituty jsou spjaty se všemi podnikovými činnostmi. Všechny firmy v dané zemi musí dodržovat všechny právní normy;
- ekonomické: v ekonomickém okolí se nachází výrobní faktory podniku a odbytiště výrobků a služeb. Patří sem dodavatelé, odběratelé a finanční instituce, které poskytují externí kapitál. Dále je ovlivňuje hospodářská situace dané země (např.: daňová zátěž, měnový a devizový kurs, cena výrobních faktorů a jejich dostupnost, míra inflace, atd.);
- ekologické: ekologické okolí společnosti se zabývá ochranou životního prostředí. Je možnost na toto okolí brát ohled dobrovolně nebo donucením prostřednictvím zákonů;
- technologické: technologické okolí lze pojmut jako zdroj technického pokroku. Technologický pokrok je základem pro zlepšení konkurenčního postavení firmy a přináší lepší hospodářské výsledky;

- etické: každý podnik by měl dodržovat etické principy. Měl by jednat korektně a eticky, poskytovat pravdivé informace a kvalitní služby zákazníkům;
- kulturně historické: je založeno na znalostní úrovni obyvatelstva, která je brána jako jedna z důležitých podmínek úspěšného ekonomického rozvoje podniku.

V podnikatelském prostředí, ve kterém se firma nachází, fungují faktory, které mohou kladně i negativně působit na existenci společnosti, a proto je třeba před výběrem teritoria k podnikání důkladně analyzovat podnikatelské prostředí, tedy okolí podniku.

Vnější okolí podniku lze dle Váchala (2013, s. 95) rozdělit na odvětví, lokální okolí, národní okolí a globální okolí. Do odvětví se řadí podniky, které dělají stejné produkty nebo služby, a ovlivňují je současní či budoucí konkurenti, dodavatelé a odběratelé. Podniky jsou umístěné v prostoru, a proto je třeba posuzovat lokalizační faktory. Lokalizační faktory jsou rozdílné v případě výrobních podniků a v případě podniků poskytující služby. Úspěch daného podniku záleží na lokaci, kde je umístěn. Podniky mají sídlo vždy v nějaké zemi, ve které na ně působí národní okolí, a to např.: vláda a její stabilita, právní prostředí, ekonomická situace země, charakter produktů nebo sociálně-ekonomický charakter společnosti. Tedy národní okolí je ovlivněno legislativními, ekologickými, demografickými, technologickými a politickými faktory země, se kterou se podnik identifikuje. Na globální okolí pak působí mezinárodní ekonomické faktory. Analýza globálního prostředí by se měla provádět tehdy, když chce podnik znát působení prostředí a posoudit jeho negativní dopad. Nebo když chce podnik vyvíjet své aktivity v jiné zemi a potřebuje znát odlišnosti, které v ní jsou. Působení globálního okolí může působit pozitivně i negativně. Změny v něm mohou podniku přinášet a vytvářet nové příležitosti a vyplňovat mezery na trhu. Negativním příkladem může být změna politického systému a následné zestátnění majetku. Pozitivním příkladem opačný jev a to privatizace majetku a vytvoření nenasyceného trhu a příležitostí.

Vnější okolí lze dělit dle typu. Váchal (2013, s. 95) dělí vnější okolí podniku na okolí všeobecné a specifické. Specifické okolí je spojeno s určitým odvětvím, okolí všeobecné ovlivňuje všechny podniky v dané ekonomice, a to nezávisle na odvětví. Tyto všeobecné faktory okolí se zkoumají PEST analýzou. Od 80. let se PEST analýza (zkratka dle prvních písmen: Political, Economic, Social, Technological/technical) rozšiřuje o další faktory a může být známa jako PESTEL nebo PESTLIED, kdy byly přidány do analýzy faktory legislativní, internacionální, environmentální a demografické. Analýza PEST zkoumá specifika skutečností, které jsou důležité pro vnější prostředí podniků, jak se konkrétní faktory mění v čase a jak se navzájem ovlivňují. Dále hodnotí důležitost faktorů, změny a jejich důsledky na podnik. Analýza PEST patří mezi velmi přehledné nástroje analýzy **makrookolí**. Faktory, které se v rámci analýzy PEST zkoumají, jsou zařazeny do 4 skupin a to:

- politicko-právní faktory;
- ekonomické faktory;
- sociálně-demografické (kulturní) faktory;
- technicko-technologické faktory.

Tato analýza zobrazuje mnoho informací o všeobecném okolí podniku. Je dobré, aby se informace z analýzy řadily dle jejich důležitosti; důležitost skupin se však může měnit v čase.

Do jednotlivých oblastí PEST analýzy dle Váchala (2013, s. 97) patří:

1. politicko-právní faktory: politická orientace vlády státu, politická stabilita, daňová politika, podpora zahraničního obchodu, jakou má stát legislativu podnikatelského sektoru, vymahatelnost práva, jaká jsou antimonopolní opatření, mezinárodní dohody (např.: dohody o zamezení dvojímu zdanění), sociální politika, míra korupce atd;
2. ekonomické faktory: hrubý domácí produkt a jeho trendy, inflace, nezaměstnanost, stabilita měny, státní rozpočet, úrokové sazby atd;
3. sociálně-demografické (kulturní) faktory: demografický vývoj (populace, stárnutí obyvatelstva apod.), vzdělanost obyvatel, mobilita pracovních sil, životní úroveň, systém sociálního zabezpečení atd;
4. technicko-technologické faktory: podpora vlády ve vědě a technice, vývoj technologií a jeho trend, vývoj inovací a jeho trend, patenty atd.

Tyto jednotlivé oblasti popisují i jiní autoři. Dvořáček, Slunčík (2012, s. 10) uvádí stejné oblasti, když přidává další aspekty každé oblasti. Tyto oblasti jsou zobrazeny v následující tabulce:

Tabulka 7 Vybrané faktory související s PEST analýzou

Politicko-legislativní faktory	Ekonomické faktory
zákony upravující hospodářskou soutěž	trendy HDP
(antimonopolní zákony)	hospodářské cykly
ochrana životního prostředí	devizové kurzy
ochrana spotřebitele	kupní síla
daňová politika	úrokové míry
regulace zahraničního obchodu	inflace
protekcionismus	nezaměstnanost
pracovní právo	průměrná minimální mzda
politická stabilita	vývoj cen energií
Sociokulturní faktory	Technologické vlivy
demografický vývoj	vládní podpora vědy a výzkumu
změny životního stylu	celkový stav technologie
mobilita	nové objevy
úroveň vzdělání	změny technologie
přístup k práci a volnému času	rychlost zastarávání

Zdroj: Dvořáček, Slunčík (2012, s. 10), vlastní zpracování

Autoři doplňují do jednotlivých oblastí PEST analýzy další položky. V případě politicko-legislativní oblasti je zde navíc ochrana životního prostředí, která by v případě PESTEL analýzy patřila do Enviromentální oblasti apod.

2.4.4 Případová studie

Případová studie procesu založení podnikání v České republice a ve Slovinsku se zabývá konkrétními kroky při založení společnosti v daných zemích. V České republice je popsán proces založení Společnosti s ručeným omezeným a ve Slovinsku její obdoba a to „Družba z omejeno odgovornostjo“. Společnosti budou založeny v hlavních městech, budou vlastněny 2 fyzickými osobami lokální národnosti a jejich sídlo bude v domě ve vlastnictví vždy jednoho ze společníků. Činností obou společností je reklamní tvorba. V případové studii budou popsány procedury založení, potřebné dokumenty, výše základního kapitálu a náklady spojené se založením daných společností.

2.4.5 Dotazníkové šetření

Výzkumným problémem dotazníkového šetření je váha zkoumaných oblastí podmínek podnikání z Doing Business index a Global Competitiveness index. Lidé budou přiřazovat konkrétním indexům vlastní váhu a to od 1 (nejméně důležité) do 10 (nejdůležitější). Cílovou populací neboli výběrovým vzorkem jsou majitelé podniků, střední a vyšší management, se kterými autor diplomové práce obchodně spolupracuje. Tím se zajistí, že odpovědi na dotazník budou skutečně od majitelů společností, středního a vyššího managementu. Sběr dat do dotazníkového šetření bude proveden fyzicky na osobních schůzkách nebo pomocí emailové korespondence. Protože se bude jednat o úzce specifikovanou skupinu lidí (majitele podniku, střední a vyšší management) nelze se dotazovat přes webové rozhraní, při kterém je dotazník více anonymní. Typ dotazníku je standardizovaný. Má tedy pevně daný seznam otázek s omezeným rozsahem odpovědí. Pro Českou republiku bude dotazník v českém jazyce pro Slovinsko v anglickém jazyce. Celkově bude 35 dotazníků z ČR a 35 dotazníků ze Slovinska. Poté, co u každé oblasti podmínek podnikání bude přidělena váha, vypočítá se průměrná váha důležitosti podmínky. Dotazník v českém a anglickém jazyce je uveden jako příloha č. 1 a č. 2.

3 Analytická část práce - Podnikatelské prostředí v ČR a ve SI

Aby bylo možné vytvořit **doporučení** pro výběr země k podnikání mezi Českou republikou a Slovinskem a vytvořit **návrh** pro zlepšení podnikatelského prostředí, je potřeba analyzovat tamní podnikatelská prostředí, tedy podmínky pro podnikání. Podnikatelské prostředí je v této práci hodnoceno pomocí PEST analýzy, podle procesu založení podniku v ČR a v SI na konkrétní případové studii. Dále podle Doing Business 2016, podle dotazníkového šetření a dalších informací ze světových institucí.

3.1 Hodnocení podnikatelského prostředí pomocí PEST analýzy

Jak bylo uvedeno v teoreticko-metodologické části, PEST analýza patří do skupiny analýz všeobecného makrookolí. Jedná se v základu o politické, ekonomické, sociální a technologické faktory. Tyto faktory mohou kladně i negativně působit na existenci společnosti, a proto je třeba před výběrem teritoria k podnikání důkladně zhodnotit podnikatelské prostředí pomocí PEST analýzy všeobecného okolí podniku.

3.1.1 PEST analýza ČR

Česká republika je mladá parlamentní republika od 1. 1. 1993, kdy zaniklo Československo. ČR, stejně jako Slovinsko, se stala jednou ze zemí EU od 1. 5. 2004. ČR patří do střední Evropy a zaujímá 78866 km². Země sousedí s Německem, Rakouskem, Slovenskem a Polskem.

Politické faktory – tyto faktory jsou přímo ovlivněny politikou státu, kterou ovlivňují přímo instituce České republiky. Mezi tyto instituce patří Vláda a Parlament. Parlamentní volby do Poslanecké sněmovny proběhly ve dnech 25.-26. října 2013 a jejich výsledky ustanovily nové rozložení politických sil v Poslanecké sněmovně - koalice ČSSD, ANO a KDU-ČSL. Tato koalice si dala do Koaliční smlouvy (Vlada.cz, 2013) jako priority 12 hlavních všeobecných cílů. Je jasné, že všechny cíle budou nějakým způsobem podnikatelské prostředí ovlivňovat. Pro tuto analýzu jsou použity jen ty, které by mohly ovlivnit rozhodování investorů o výběru ČR pro podnikání a které ovlivňují podnikatelské prostředí zásadním způsobem. Mezi ně je možné zařadit: udržitelný hospodářský růst a konkurenceschopný průmysl, efektivní čerpání evropských fondů, změny v daňovém zatížení, zlepšení výběru daní, aktivní členství a prohlubování mezinárodní spolupráce či rekonstrukce státu a opatření proti korupci.

Pro udržitelný hospodářský růst a konkurenceschopný průmysl vláda podporuje export zboží. Pro tuto oblast využívá ekonomickou diplomacii a instituce jako je CzechInvest, CzechTrade nebo CzechTourism. Tyto oblasti se jeví zatím jako úspěšné. CzechInvest představuje české investiční prostředí a český trh na zahraničních cestách a podporuje projekty malých a středních podnikatelů. Dále vláda podporuje efektivní využití fondů EU se zaměřením na vytváření nových pracovních míst. Cíle vlády v této oblasti se daří naplňovat. Dle Mládka (2015, s. 3) CzechInvest zprostředkoval 147 investičních projektů v roce 2014 (jedná se o 60% nárůst od předchozího roku) a celková suma těchto investic dosáhla 87 miliard korun. CzechInvestu se tímto podařilo vytvořit 16733 nových pracovních míst v roce 2014.

CzechInvest hledá nové investory rovněž z toho důvodu, že odbytiště zboží a investice z Ruska klesly. Dle Sůry (Idnes.cz, 2016) se export českého zboží do Ruska propadl o třetinu. To se stalo z důvodu Ukrajinské krize a uvalení ekonomických sankcí na Rusko ze strany EU.

Efektivní čerpání Evropských fondů v programovém období EU 2007 – 2013 a EU 2014 - 2020 patří mezi další cíle, které se snaží vláda v současné době plnit. Dle Ministerstva pro místní rozvoj (Strukturalni-fondy.cz, 2015) se v roce 2015 povedlo vyčerpat z fondů 100 % možných prostředků z předchozího programového období 2007 - 2013. Je zde zřejmé, že v této oblasti politiky byla vláda úspěšná.

Změny v daňovém zatížení jsou další prioritou této vlády, i zde lze zaznamenat úspěch. Vláda od 1. ledna 2015 uplatňuje 3 sazby DPH. Základní sazba DPH je 21 % a sazby snížené DPH jsou ve výši 15 % a 10 %. Sazba DPH ve výši 10 % se vztahuje na léky, knihy, dětské pleny a dětskou výživu. Novelou zákona o DPH vláda zavádí s účinností od 1. ledna 2016 tzv. kontrolní hlášení, které se podává elektronicky a má za cíl umožnit správci daně získat informace o transakcích a znemožnit krácení daně. Sazba daně z příjmu právnických osob je od roku 2010 ve výši 19 %. S účinností od prosince 2016 se zavádí elektronická evidence tržeb. EET (E-trzby.cz, 2016), která spočívá v tom, že bude evidována každá platba a zákazník dostane od obchodníka účtenku s unikátním kódem. Při uskutečnění platby odešle obchodník datovou zprávu na online server finanční správy, kde budou informace uloženy. To vše se zavádí proto, že se v ČR dlouhodobě a systematicky krátí daň v některých oblastech podnikání.

Rekonstrukce státu a opatření proti korupci je další oblastí, kde vláda přijímá potřebná opatření. Jedním z nich je centrální registr smluv uzavřený veřejnou správou, od kterého si politici slibují omezení korupce. V centrálním registru smluv se dle vlády (Vlada.cz, 2013) budou zveřejňovat smlouvy v objemu na 50000 Kč. Tento centrální registr má na starosti Ministerstvo vnitra ČR a měl by začít fungovat od poloviny roku 2017.

Mezi další oblasti, které by z politického hlediska mohly zajímat podnikatele, se řadí otázka zavedení společné evropské měny Euro. Pro některé společnosti by vstup ČR do eurozóny byl přínosem. Zejména by se jednalo o podniky, které ve velké míře obchodují se zahraničím. Snížilo by to transakční náklady, zvýšilo by to kurzovou stabilitu a stabilitu podnikání. Vláda ČR nemá stanovené cílové datum přijetí Eura. Dle názoru autora diplomové práce se jedná o dobrý krok této vlády s přihlédnutím ke krizi Eura, která se přelévala mezi státy EU od roku 2009.

Faktorem, který je důležitý pro rozhodnutí, ve kterém státě začít podnikat, by mohla být i výše minimální mzdy. Výši minimální mzdy upravuje zákoník práce stejně jako délku pracovní doby. Dle Ministerstva práce a sociálních věcí (Mpsv.cz, 2016) je v České republice minimální hrubá mzda stanovena na 9900 Kč při maximální týdenní pracovní době 40 hodin.

Mezi další předpisy, které by mohly ovlivnit investory před vstupem na trh, patří zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže. Zákon chrání malé a střední podniky před podniky s dominantním postavením na trhu. Dominantní postavení na trhu znamená, že podnik zabírá více než 40% tržní podíl. Ostatní podniky před protiprávním jednáním chrání

Úřad na ochranu hospodářské soutěže, který může uložit za porušení pravidel hospodářské soutěže pokutu do výše 10 000 000 Kč. Tato částka je dle názoru autora diplomové práce velmi malá a neochraňuje dostatečně malé podniky před protiprávním chováním velkých podniků.

Mezi ekonomické faktory, které lze zařadit do PEST analýzy patří: vývoj HDP, vývoj inflace, vývoj úrokové míry, vývoj kurzu CZK/EUR. Zvýšená spotřeba ovlivňuje růst agregátní poptávky a tím dochází i k růstu ekonomickému. S rostoucí agregátní poptávkou a spotřebou se zvyšují i tržby podniků. Dle Kunešové et al. (2014, s. 258) hospodářský růst zajišťuje zvyšování životní úrovně obyvatelstva. Růst HDP má kladný vliv na růst podniků. V následující tabulce jsou znázorněny veličiny týkající se HDP. HDP je uvedeno ve stálých cenách k roku 2005, aby jej bylo možné komparovat s veličinou dostupnou ze Slovinska. Dále je v tabulce uveden růst reálného HDP a HDP na obyvatele dle standardu kupní síly.

Tabulka 8 Vývoj HDP v České republice

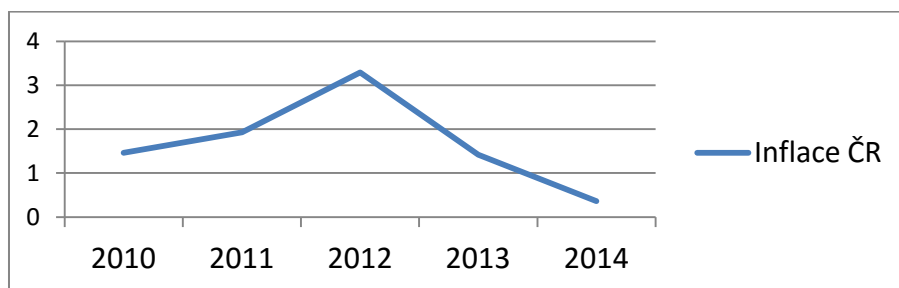
Rok	2010	2011	2012	2013	2014
HDP	153349	156360	155096	154008	157088
Růst reálného HDP	2,3	1,96	-0,81	-0,7	2
HDP na obyvatele	81	83	82	83	85

Zdroj: Eurostat (2016), UNCTAD (2016), vlastní zpracování, Pozn: HDP v mil. USD, ve stálých cenách k roku 2005; HDP na obyvatele dle PPS (EU 28 = 100)

V tabulce číslo 8 je vidět, že tempo růstu HDP v ČR bylo celkem vyrovnané. Hodnoty k roku 2015 nejsou zatím institucemi zpracovány. Hospodářskou úroveň je možno měřit i dle HDP na obyvatele dle standardu kupní síly. K roku 2014 se ČR pohybovala na 85 % průměru EU 28 a má celkově rostoucí trend.

Inflace a její vývoj je důležitá pro stabilitu země. Inflace je charakteristická snižováním kupní síly peněz a růstem cenové hladiny. Inflace se měří indexem spotřebitelských cen a její doporučená hodnota pro úspěšnou hospodářskou politiku jsou 2 %. V následujícím grafu je uveden vývoj inflace v ČR od roku 2010 do 2014.

Graf 1 Vývoj inflace v ČR 2010-2014

Zdroj: UNCTAD (2016), vlastní zpracování

Dlouhodobá nízká míra inflace pomáhá při investičním rozhodování. V sledovaném období je z grafu č. 1 vidět, že ČR v posledních 5 letech udržuje inflaci na nízké míře. Pokud by byla míra inflace na nízké úrovni nadále jako v roce 2014, tak by to mělo mít za následek příliv nových investorů a podnikatelů.

Mezi další ekonomické faktory, které ovlivňují podnikatele na českém trhu, lze zařadit vývoj úrokové míry, která je závislá na diskontní sazbě centrální banky. Od diskontní sazby jsou odvozeny úrokové sazby komerčních bank na půjčky pro fyzické či právnické osoby. Nízká úroková míra nabádá podniky na trhu k použití cizích zdrojů. Při používání cizích zdrojů se zvyšuje ROE (návrstnost vlastního kapitálu) podniku a tak se vyplácí používat cizí kapitál co nejvíce. Pokud je úroková míra nízká, pak je příčinou odlivu kapitálu na jiné trhy, kde je úroková míra vyšší. Na druhou stranu, když je vysoká úroková míra, tak půjčky jsou pro společnosti drahé, a může to znamenat i odchod společnosti z trhu. Dle České národní banky (Cnb.cz, 2016) byla diskontní sazba od roku 2009 na hodnotě 0,25 %. Kvůli následkům ekonomické krize a pomalému růstu HDP, využívá ČNB od konce roku 2012 do současnosti 0,05% diskontní sazbu.

Dle názoru autora diplomové práce je takto nízká úroková míra dobrým krokem ČNB. Kdyby tato hodnota byla vysoká, tak by domácnosti a firmy více spořily a méně si půjčovaly, čímž by se omezila spotřeba a klesla poptávka. Firmám by klesl odbyt a ty by musely omezovat své výdaje. Celkově má výše úrokové míry přímé následky na danou ekonomiku, protože příliš vysoká diskontní sazba má za následek zpomalení ekonomického růstu a nárůst nezaměstnanosti.

Mezi další faktory, které ovlivňují společnosti na českém trhu, patří vývoj kurzu české koruny. Vývoj kurzu české koruny je důležitý zejména pro subjekty, které obchodují se zahraničím. Když domácí měna posiluje, tak zdražuje naše zboží určené pro export, a naopak, když slábne, tak dělá české zboží levnější pro zahraniční trhy. Česká centrální banka drží kurz české koruny dlouhodobě okolo 27 Kč / EUR již od roku 2013, i když koruna má tendenci posilovat. Tento krok učinila ČNB z důvodu hospodářského útlumu a růstu nezaměstnanosti. Dle ČNB (Cnb.cz, 2016) vedlo sice oslabení měny k vyšším cenám zboží z dovozu, ale podpořilo poptávku na českém trhu. Uměle slabá koruna podpořila export českého zboží, a tím společnostem na českém trhu dále vzrostl odbyt; ty pak mohly zaměstnat více lidí a svým zaměstnancům lépe zaplatit.

Mezi ekonomické faktory, které ovlivňují společnosti v ČR lze zařadit i míru nezaměstnanosti. Když je míra nezaměstnanosti vysoká, může to přilákat výrobní podniky do dané země, které potřebují početnou kvalifikovanou pracovní sílu. Vývoj míry nezaměstnanosti v ČR je zobrazen v následující tabulce.

Tabulka 9 Vývoj míry nezaměstnanosti v ČR

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nezaměstnanost ČR	7,3	6,7	7	7	6,1	5,1

Zdroj: Eurostat (2016), vlastní zpracování

Z tabulky číslo 9 je zřejmé, že česká hospodářská politika je úspěšná a všechny faktory dohromady snižují míru nezaměstnanosti. Dle teorie magického čtyřúhelníku se daří české hospodářské politice snižovat míru nezaměstnanosti k 5% hranici. Kdyby míra nezaměstnanosti byla nižší, mohlo by to mít naopak negativní následky pro danou ekonomiku.

Součástí analýzy PEST jsou i sociální faktory, na které působí životní úroveň. Mezi tyto faktory lze zařadit úroveň vzdělávání či vývoj průměrné mzdy, protože příjmy domácností jsou přímo spojené s mírou životní úrovně. Životní úroveň roste s úrovní poptávky po statcích. Dle OECD (Oecd.org, 2016) je v České Republice 10525000 obyvatel. Ve věku 25 až 64 let je vysokoškolsky vzděláno 21,5 % obyvatel a středoškolsky s maturitou 71,7 %. V následující tabulce je vyobrazen vývoj průměrné roční mzdy ve stálých cenách k roku 2014 v USD.

Tabulka 10 Průměrná roční mzda v ČR ve stálých cenách k roku 2014 v USD

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Průměrná roční mzda	14825	14959	14827	14565	14935

Zdroj OECD (2016), vlastní zpracování

V tabulce číslo 10 je popsána průměrná roční mzda. Je vidět, jak mzda od roku 2013 roste z důvodu klesající nezaměstnanosti a nedostatku pracovníků na některých pozicích. Jelikož firmám chybí zaměstnanci, tak roste snaha udržet si ty stávající a s tím se zvyšuje i mzda. Na mzdu také působí nízká míra inflace, díky které zboží tolik nezdražuje.

Mezi další sociální faktory lze zařadit míru korupce. Ta je v této práci měřena dle Transparency International (Transparency.org, 2016), která definuje korupci jako zneužívání svěřené moci pro soukromý zisk. V roce 2015 patřilo České republice 37. místo ze 168 v indexu vnímání korupce ve veřejné správě a 56 bodové skóre ze 100 (0 bodů = vysoká míra korupce, 100 bodů = žádná korupce).

Technologické faktory nejvíce ovlivňují trendy ve vývoji a výzkumu. Inovace jsou jednou z nejdůležitějších strategií pro vznik nových pracovních míst v EU. Dle Evropské unie (Europa.eu, 2016) by členské státy měly investovat do roku 2020 do výzkumu a rozvoje 3 % svého HDP. Tento krok by měl přispět k nárůstu ročního HDP v EU téměř o 800 miliard EUR do roku 2020 a vytvořit by měl 3,7 milionu nových pracovních míst. Od ledna 2014 existuje nový sedmiletý výzkumný operační program s názvem Horizont 2020 (H2020.cz, 2016), jehož úkolem je mezi členské země rozdělit do roku 2020 celkem 80 miliard EUR. Tento program nahradil operační program podpory výzkumu a vývoje EU v letech 2007 – 2013. Mezi hlavní kritéria pro hodnocení technologických faktorů lze zařadit počet výzkumných pracovníků ve vědě a výzkumu, celkové výdaje na vědu a výzkum jako % HDP či celkové výdaje na vědu a výzkum. Výsledky jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tabulka 11 Statistika trendů ve vývoji a výzkumu v ČR

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Počet zaměstnanců ve VaV	52290	55697	60329	61976	64443
Počet zaměstnaných na 1000 zaměstnaných	10,7	11,4	12,3	12,6	13
Celkové výdaje na VaV jako % HDP	1,34	1,56	1,79	1,91	2
Celkové výdaje na VaV v mil EUR	2095	2552	2877	2997	3091

Zdroj: Český statistický úřad (2016), vlastní zpracování

Tabulka číslo 11 vyobrazuje ukazatele trendů ve vývoji a výzkumu v České republice v období let 2010 až 2014. Je zde vidět rostoucí trend v počtu zaměstnanců ve vědě a výzkumu, který k roku 2014 dosahuje 64443 zaměstnanců. Pro mezinárodní komparaci se používá toto číslo v přepočtu na 1000 zaměstnaných. V ČR v roce 2014 pracovalo ve vědě a výzkumu 13 lidí na 1000 zaměstnaných a celkové výdaje na vědu a výzkum v roce 2014 činily 3091000 EUR. Dle názoru autora diplomové práce je důležité, aby v ekonomice bylo zaměstnáno velké procento lidí ve sféře vědy a výzkumu, aby tak byla zajištěna kvalitní a kvalifikovaná pracovní síla pro projekty podnikatelů. V novém operačním programu Horizont 2020 existuje mnoho možností financování projektů v oblasti vědy, výzkumu a inovací, které mohou v následujících letech podpořit projekty malých a středních podniků či začínajících podnikatelů. Například podle Horizont 2020 (H2020.cz, 2016) podpora malých a středních podniků začíná předložením podnikatelského záměru založeného na inovativní myšlence a poté úspěšní zakladatelé získají 50000 EUR na zpracování studie proveditelnosti, na kterou mají 6 měsíců. Pokud komise uzná za vhodné, projekt přechází do druhé fáze, kdy se např. vyrobí prototyp či dojde k pilotnímu ověřování, a příspěvek na tuto fázi se pohybuje okolo 0,5 – 2,5 mil. EURO; tato fáze trvá 12-24 měsíců. Ve třetí fázi by mělo dojít k vysoce konkurenceschopnému výstupu, který by mohl být uveden na trh. V této fázi dále už není poskytováno žádné financování. Tento program tedy může být jako stimul pro začínající podnikatele v ČR i ve SI.

3.1.2 PEST analýza SI

Jak bylo výše uvedeno, tak do PEST analýzy patří politické, ekonomické, sociální a technologické faktory. Všechny tyto faktory působí buď negativně či pozitivně na všeobecné okolí podniku a tím i podnikatelské prostředí firem v dané ekonomice.

Oficiální název Slovinska je Slovinská republika a jedná se také o mladou parlamentní republiku, jako je ČR. Země získala svou nezávislost 25. 6. 1991. Slovinsko se stejně jako ČR řadí mezi státy Evropské unie od 1. 5. 2004. Slovinsko patří do střední Evropy a zaujímá 20273 km². Země sousedí s Itálií, Rakouskem, Chorvatskem a Maďarskem. Slovinsko má 46 km dlouhé pobřeží Jaderského moře.

Parlamentní volby se uskutečnily ve Slovinsku 18. 9. 2014 a volby vyhrály strany Party of modern center (PMC, v překladu Strana moderního středu), The democratic party of pensioners of Slovenia (DESUS, v překladu: Demokratická strana penzistů Slovinska) a

Social democrats (SD, v překladu: Sociální demokracie). Tyto strany vytvořily koaliční vládu, jejíž cílem dle Vlada.si (2015) je: posílení trhu práce s důrazem na zaměstnanost mládeže, ekonomický vývoj Slovinska a rozvoj pro lepší kvalitu života, **zlepšení podnikatelského prostředí zmírněním daňových zákonů**, zlepšit cestovní ruch, **efektivně vybírat daně**, **bojovat proti korupci** a další. Tyto vybrané cíle lze zařadit mezi politické faktory, které by mohly ovlivňovat podnikatele ve Slovinsku. Cílem vlády Slovinska je zlepšit situaci na trhu práce s tím, že v roce 2016 mají v plánu zvýšit zaměstnanost minimálně o 1,5 % tak, že budou podporovat zaměstnávání nezaměstnaných mladých lidí a obnoví systém odborného vzdělávání učňů.

Stejně jako ČR má Slovinsko v plánu ekonomicky rozvíjet jejich zemi. Jejich dlouhodobou strategií rozvoje je zvyšování kvality života. Slovinská vláda (Vlada.si, 2015) chce podporovat efektivní využití fondů EU pro období 2014 – 2020. Slovinsko má možnost v tomto období čerpat 3,2 miliardy EUR z těchto fondů. Tato finanční částka má podporovat inovace a konkurenceschopnost slovinské ekonomiky, podnikatelské aktivity, využití obnovitelných zdrojů, zvyšování kvality infrastruktury atd.

Mezi další politické plány patří zvětšení kompetencí instituce Invest Slovenia, na kterou se budou moci obrátit zahraniční investoři s jejich plány, a úředníci z Invest Slovenia budou mít za úkol jim poradit s veškerými dotazy a najít i možný způsob financování jejich projektů. To vše bude probíhat na jednom jediném místě. Jejich úkolem je dle Invest Slovenia (Investslovenia.org, 2016) informovat o průmyslu, legislativě, daních a pobídkách, možné propojení místních orgánů s průmyslem či organizování obchodních a investičních konferencí a veletrhů. Dle autora diplomové práce je velkou výhodou této organizace její volně dostupná databáze komerčních a průmyslových pozemků pro investiční projekty a informace, jaké je v okolí odvětví hospodářství. Tyto veškeré informace jsou zdarma a můžou napomáhat k rozhodnutí zahraničních společností podnikat právě ve Slovinsku.

Jelikož se Slovinsko řadí mezi nadprůměrně daňově zatížené státy (16 – 50 % progresivní daň z příjmů FO, 17 % daň z příjmu PO), tak se vláda Slovinska dle Vlada.si (2015) bude snažit spravedlivě rozložit daňové břemeno tím, že bude efektivněji vybírat veřejné daně. Dále chce země zlehčovat procedury při založení společností, zjednodušit postupy a všechny informace a služby pro založení společnosti poskytovat na jednom místě. Ve Slovinsku jsou dvě sazby DPH. Standardní sazba DPH je 22% a snížená sazba 9,5 % na jídlo, vodu, léky, knihy atd.

Mezi nejnovější projekty vlády Slovinska stejně jako ČR patří elektronická evidence tržeb. Dle Vlada.si (2015) si společnosti budou po zavedení muset nakoupit modernizované elektronické poklady, které budou řídicí jednotkou propojeny online s centrálním informačním systémem Finanční správy Slovinské republiky. Tento online systém bude zaznamenávat každou transakci s hotovostí a bude ukládat informace o transakci do databáze poplatníků. Mezi výhody tohoto systému má patřit transparentnější a spolehlivější záznam obrátu hotovosti daňových poplatníků, větší sledovanost a kontrola účinnosti hotovostních operací, dohled a prevence daňových úniků a podvodů.

Další oblastí, která je důležitá pro budoucí výběr země podnikání, je výše minimální mzdy. Dle Eurostatu (Eurostat, 2016) je zákonná minimální hrubá mzda v roce 2015 ve Slovinsku

791 EUR (v ČR v přepočtu na EUR je 332) a stejně jako v ČR – Slovinsko následuje evropský standard 40 pracovních hodin týdně.

Mezi poslední priority slovinské vlády (Vlada.si, 2015) patří respektování právního státu. Slovinsko bude dávat zásadní důraz na zajištění implementace zákonů boje proti korupci. V rámci soudnictví má v plánu tamní vláda zavést nulovou toleranci korupce.

Jak bylo výše uvedeno, mezi ekonomické faktory, které lze zařadit do PEST analýzy patří: vývoj HDP, vývoj inflace, vývoj úrokové míry či kurz domácí měny. Jelikož Slovinsko je od roku 2007 členem eurozóny, tak vývoj úrokové míry neurčuje Slovinská národní banka ale Evropská centrální banka. Vývoj Slovinského HDP je zaznamenán v následující tabulce.

Tabulka 12 Vývoj HDP ve Slovinsku

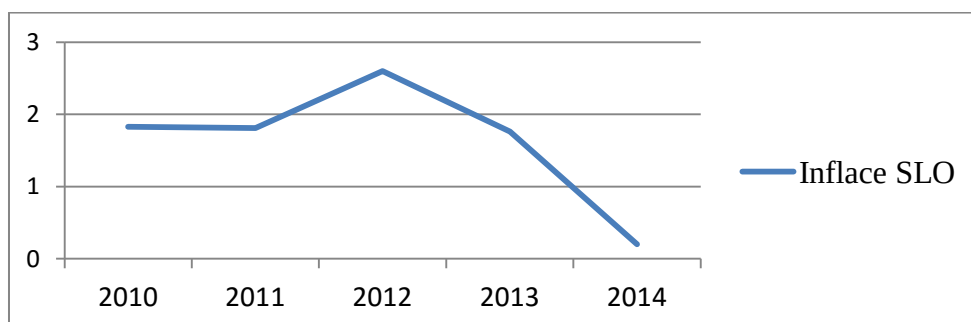
Rok	2010	2011	2012	2013	2014
HDP	39592	39834	38783	38396	39394
Růst reálného HDP	1,22	0,61	-2,64	-1	2,6
HDP na obyvatele	83	83	81	81	83

Zdroj: Eurostat (2016), UNCTAD (2016), vlastní zpracování, pozn: HDP v mil. USD, ve stálých cenách k roku 2005; HDP na obyvatele dle PPS (EU 28 = 100)

Z tabulky 12 je patrné, že následky světové hospodářské krize zpomalily růst HDP. Od roku 2014 má reálný HDP rostoucí tendenci. Hospodářskou úroveň lze v rámci EU měřit dle HDP na obyvatele. Slovinsko se k roku 2014 pohybuje na 83% průměru Evropské unie.

Dalším ekonomickým faktorem je vývoj inflace, který je důležitý pro stabilitu země. Jak bylo uvedeno, tak inflace snižuje kupní sílu peněz a zvyšuje cenovou hladinu v zemi. V následujícím grafu je uvedena inflace ve Slovinsku v letech 2010 – 2014.

Graf 2 Vývoj inflace ve SI 2010-2014

Zdroj: UNCTAD (2016), vlastní zpracování

V sledovaném období je z grafu č. 2 názorné, že inflace se udržuje na nízké míře. Doporučená hodnota pro úspěšnou hospodářskou politiku jsou 2 %. V roce 2014 byla míra inflace ve Slovinsku na 0,2 %. Nízká míra inflace je pro ekonomiku pozitivní tím, že láká potencionální

nové investory. Dále mírná inflace pomáhá udržovat nezaměstnanost na racionální úrovni. Kdyby inflace byla záporná, jednalo by se o deflacii. Deflace má negativní vliv na ekonomiku tím, že padají spotřebitelské ceny, následuje snížení výrobních cen, snížení tržeb. To vede ke snižování nákladů, snižování mezd popřípadě k zvyšování nezaměstnanosti.

Jelikož je Slovinsko členem eurozóny, je úroková míra ve Slovinsku odvozena od diskontní sazby Evropské centrální banky. Evropská centrální banka je centrální bankou 19 zemí EU. Jelikož se ECB obává deflace v EU, tak snížila diskontní sazbu na 0 %. Ještě v roce 2015 měla ECB diskontní sazbu 0,05 % (stejně jako v současné době má ČR). Tímto centrální banka nabádá země eurozóny k vyššímu půjčování peněz, spotřebě a zvýšení poptávky.

Mezi další ekonomické faktory v podnikatelském prostředí Slovinska se řadí míra nezaměstnanosti. Vývoj míry nezaměstnanosti je zobrazen v následující tabulce.

Tabulka 13 Vývoj míry nezaměstnanosti ve SI

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nezaměstnanost SI	7,3	8,2	8,9	10,1	9,7	9,1

Zdroj: Eurostat (2016), vlastní zpracování

Míra nezaměstnanosti ve Slovinsku je stabilní. Celkově se jedná o procento nižší míru nezaměstnanosti, než je průměr EU. Slovinsko hledá řešení, jak snížit nezaměstnanost, a proto plánuje lepší politiku zaměstnanosti zaměřenou na mladé lidi.

K sociálním faktorům PEST analýzy se řadí životní úroveň obyvatelstva, jejich vzdělání a vývoj průměrné mzdy. Dle OECD (Oecd.org, 2016) je ve Slovinsku 2062000 obyvatel. Ve věku 25 – 64 let je vysokoškolsky vzděláno 28,6 % obyvatel a středoškolsky 57,1 % obyvatel. V následující tabulce je zobrazen vývoj průměrné roční mzdy ve stálých cenách k roku 2014 v USD.

Tabulka 14 Průměrná roční mzda ve SI v stálých cenách k roku 2014 v USD

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Průměrná roční mzda	29847	29794	28966	29354	29176

Zdroj: OECD (2016), vlastní zpracování

Z tabulky číslo 14 je patrné, že průměrná roční mzda ve Slovinsku byla nejvyšší v roce 2010 a od té doby klesala do roku 2013, poté znovu mírně vzrostla. Jednalo se o následky světové finanční krize, která zpomalila růst HDP ve Slovinsku a dostala ho do záporných čísel.

Mezi další sociální faktory patří míra korupce. Ta je v této práci měřená dle Transparency International (Transparency.org, 2016), která k roku 2015 přidělila Slovinsku 35. místo ze 168 v indexu vnímání korupce ve veřejné správě a 60 bodové skóre ze 100 (0 bodů = vysoká míra korupce, 100 bodů = žádná korupce).

Za technologické faktory se v této PEST analýze považují faktory, které ovlivňují trendy ve vývoji a výzkumu. Mezi ukazatele jsou v této práci zařazeny: počet zaměstnanců ve vědě a výzkumu, počet zaměstnaných ve vědě a výzkumu na 1000 zaměstnaných lidí, celkové výdaje na vědu a výzkum v procentech HDP, celkové výdaje na vědu a výzkum v milionech EUR. Jak bylo výše uvedeno, členské státy EU by měly investovat 3 % ze svého HDP na vědu a výzkum. Data jsou uvedena v následující tabulce.

Tabulka 15 Statistika trendů ve vývoji a výzkumu ve SI

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Počet zaměstnanců ve VaV	12940	15269	14974	15229	14866
Počet zaměstnaných na 1000 zaměstnaných	13,4	16,3	16,2	16,8	16,2
Celkové výdaje na VaV jako % HDP	2,06	2,42	2,58	2,6	2,39
Celkové výdaje na VaV v mil EUR	746	894	928	935	890

Zdroj: Český statistický úřad (2016), vlastní zpracování

Tabulka číslo 15 zobrazuje ukazatele trendů ve vývoji a výzkumu v letech 2010 – 2014 ve Slovinsku. Z této tabulky je vidět, že ve Slovinsku se pohybuje ve vědě a výzkumu celkem okolo 15000 lidí. Na tisíc zaměstnaných to je celkem 16 pracovníků. Přesto, že je Slovinsko malý stát, dává více procent HDP na vědu a výzkum než ČR.

3.1.3 Vyhodnocení PEST analýzy

PEST analýza ukázala, že oba státy jsou si v některých aspektech blízko, ale v některých se liší. Obě země jsou celkem mladé demokratické země. Jedná se o parlamentní republiky, které mají podobné rysy. Česká republika je čtyřikrát větší než Slovinsko. To znamená, že je v ČR větší trh a větší možnosti k výstavbě podniků než ve Slovinsku.

V **sociálních faktorech** jsou výrazné rozdíly. Obyvatelstvo ČR je početnější, konkrétně v ČR je 10,5 miliónu obyvatel a ve Slovinsku 2 milióny. Tento fakt dává ČR lepší prostor k hledání pracovníků, zejména z důvodu většího výběru kvalifikovaných osob. Co se týká vzdělání v daných zemích, pak ve Slovinsku je vysokoškolsky vzděláno 28,6 % obyvatel a v ČR 21,5% obyvatel. Středoškolské vzdělání má ukončeno ve Slovinsku 57,1 % obyvatel a v ČR 71,7 % obyvatel. Lze říci, že ve Slovinsku je sice větší procento obyvatel vysokoškolsky vzdělaných, ale v přepočtu na množství obyvatel je v ČR okolo 2,2 miliónu vysokoškolsky vzdělaných lidí, zatímco ve SI pouze okolo 0,5 miliónu. To znamená příznivější výsledky pro ČR. Míra korupce ve veřejné správě patří rovněž mezi sociální faktory. ČR je dle Transparency International na 37. pozici ze 168 a SI je na 35. pozici. Dalším aspektem je zákonná minimální měsíční hrubá mzda. Zatímco ve Slovinsku je minimální hrubá mzda 791 EUR, v ČR se jedná o 332 EUR. V porovnání jsou průměrné roční mzdy dle OECD ve Slovinsku vyšší než v ČR. K roku 2014 byla průměrná roční mzda ve SI 29176 USD a v ČR 14935 USD.

V **politických faktorech** jsou také výrazné rozdíly. Vláda ČR se zaměřuje hlavně na hospodářský růst, konkurenceschopný průmysl, efektivní čerpání peněz EU a na boj proti korupci. Vláda SI se zaměřuje na snížení nezaměstnanosti, ekonomický rozvoj, zlepšení cestovního ruchu, zvýšení kvality života a zlepšení podnikatelského prostředí. Je zde vidět, že obě země mají jiné priority. Zatímco v ČR už od roku 1992 funguje agentura CzechInvest, tak podobná agentura ve Slovinsku s názvem Invest Slovenia (pod záštitou SPIRIT Slovenia – veřejná agentura pro podnikání, internacionalizaci, zahraniční investice a technologie) vznikla teprve v roce 2013. V tomto ohledu je ČR napřed před Slovinskem a agentura CzechInvest funguje velmi úspěšně. Dalším politickým či ekonomickým faktorem jsou daně. Zatímco v ČR jsou 3 sazby DPH (10 %, 15 % a 21 %) ve SI jsou dvě (9,5 % a 22 %). Nejčastěji používaná sazba DPH v ČR je 21%, v SI je to 22%. Výše DPH ale není pro podnikatelské prostředí až tak důležitá z důvodu odpočtů DPH pro právnické osoby. Důležitější je v této PEST analýze zdůraznit výši daně z příjmu PO, která je v ČR 19 % a ve SI 17 %. Na druhou stranu výše daně z příjmu FO je v ČR 15 % a ve SI je progresivní 16 – 50 %. Progresivní daň v takové výši by mohla vést k změně sídla společnosti a tím i snížení zaplacení daně z příjmu. Další výhodou či nevýhodou pro dané země je společná evropská měna EURO. Eurem se platí ve Slovinsku od roku 2007. V ČR platí stále původní měna – česká koruna, kterou dlouhodobě udržuje ČNB na hodnotě 27 Kč / EUR, aby se podpořil export. Klady a zápory společné evropské měny jsou velmi diskutovaným tématem. Dle názoru autora diplomové práce není ČR připravená přejít na společnou měnu z důvodu přelévání krize eurozóny. Dalším plánem obou zemí je elektronická evidence tržeb. V ČR už byla schválena a má začít platit od konce roku 2016. Slovinsko teprve elektronickou evidenci tržeb projednává. Dalším podobným politickým faktorem u obou zemí je boj proti korupci. V ČR se plánuje vytvořit centrální registr smluv uzavíraných ve veřejné správě od roku 2017 a ve SI nový systém veřejných zakázek k centralizaci zadávání veřejných zakázek.

Do **ekonomických faktorů** této PEST analýzy se řadí vývoj HDP, vývoj inflace, vývoj úrokové míry, u ČR vývoj kurzu CZK/EUR. V ČR bylo v roce 2014 HDP 157088 mil. USD a ve SI čtyřikrát menší, a to 39394 mil. USD. Pro komparaci je lepší použít HDP na obyvatele v PPS, kdy průměr EU 28 je hodnota 100. ČR je na 85 % EU 28 a SI na 83 % EU 28 k roku 2014. Průměrný růst reálného HDP byl v obou zemích podobný. Inflační cíle obou ekonomik jsou 2 % a v obou zemích se čelí problémům s jejich udržením nad nulovou inflací. Vývoj úrokových měr v daných zemích je také podobný. Česká centrální banka má diskontní sazbu kvůli následkům ekonomické krize na hodnotě 0,05 %. Evropská centrální banka má dokonce 0% diskontní sazbu. Takto nízké sazby mají podpořit společnosti ve spotřebě a zvýšení poptávky. V neposlední řadě je třeba i zmínit míru nezaměstnanosti v obou zemích. Zatímco ČR má jednu z nejnižších hodnot z EU (konkrétně k roku 2015 byla míra nezaměstnanosti v ČR 5,1 %), tak SI bojuje s nezaměstnaností s hodnotou 9,1%. Vláda Slovinska má v současné době snižování nezaměstnanosti mezi svými prioritami.

Technologické faktory ovlivňují trendy ve vývoji a výzkumu. Věda a výzkum jsou jednou ze strategií EU pro vznik nových pracovních míst. Státy EU by měly investovat do vědy a výzkumu 3 % svého HDP. ČR v roce 2014 investovala 2 % z HDP a SI investovalo 2,39 % ze svého HDP. V přepočtu na částky, které země investovaly do vědy a výzkumu, ČR dává více peněz (3091 mil. EUR) na vědu a výzkum než SI (890 mil. EUR). Počet zaměstnaných ve

vědě a výzkumu v ČR v roce 2014 dosáhl 64443 pracovníků a ve SI 14866 pracovníků. V přepočtu na 1000 pracujících SI má 16,2 pracovníků a ČR 13 pracovníků ve vědě a výzkumu.

Dle měkkých a tvrdých dat v této PEST analýze **nelze** jednoznačně určit, která ze zemí by nabízela lepší podnikatelské prostředí. Hodně záleží na podnicích a odvětví, ve kterém podniky chtějí působit. Pro některé výrobní podniky by mohl být důležitý přístav Koper pro vývoz jejich výrobků do zahraničí či dovoz surovin. Pro jiné podniky zase vzdálenost k ekonomicky silnému Německu. Pro jiné zase výše daně právnických a fyzických osob. Velkou výhodou Slovinska je vládní podpora zlepšení podnikatelského prostředí. Konkrétně se jedná o zlepšení kvality VEM poboček, kde budoucí podnikatelé mohou velmi rychlým způsobem založit společnosti a kde se dozvědí veškeré informace zdarma (více v kapitole: 3.2.2 Proces založení podniku ve SI na konkrétní případové studii). Dle názoru autora diplomové práce je Česká republika lepším podnikatelským prostředím z důvodu většího odbytiště zboží a většího potenciálu pracovní síly, a to i přes současné problémy Schengenského prostoru.

3.2 Proces založení podniku v ČR a SI na konkrétní případové studii

Případová studie procesu založení podnikání v České republice a ve Slovinsku se zabývá konkrétními kroky při založení společnosti v daných zemích. V České republice je popsán proces založení společnosti s ručeným omezením. Ve Slovinsku je popsán proces založení společnosti Družba z omejeno odgovornostjo (d.o.o.).

3.2.1 Proces založení podniku v ČR na konkrétní případové studii

Společnost bude založena v hlavním městě, bude vlastněna 2 fyzickými osobami české národnosti a sídlo společnosti bude na adrese jednoho z vlastníků. Činností společnosti bude reklamní tvorba. Základní kapitál společnosti je 200 000 Kč. Kapitál bude splacen v plném rozsahu při zakládání společnosti. Oba společníci vloží do podnikání po 100 000 Kč. Společenská smlouva má 6 stran. Každý z jednatelů zastupuje společnost samostatně. Společnost bude registrována k placení daně z přidané hodnoty a po vzniku společnosti má v plánu zaměstnat 5 lidí.

Zde jsou popsány kroky nutné k založení společnosti s ručením omezením. Je důležité rozlišovat dvě základní fáze při zakládání společnosti a to založení a vznik. Dle Joskové et al. (2015, s. 23) sepsáním společenské smlouvy dochází k založení společnosti. Ke vzniku společnosti dochází zápisem společnosti do obchodního rejstříku.

Založení společnosti s ručením omezením lze rozdělit do několika kroků. Prvním krokem je příprava k založení společnosti. Jedná se o základní fázi, která zahrnuje podnikatelský plán, volbu právní formy podnikání, průzkum trhu či zajištění financí apod. Dalším krokem je sepsání zakladatelské listiny nebo společenské smlouvy formou notářského zápisu. V tomto případě se jedná o sepsání společenské smlouvy, protože zakladatelská listina se sepisuje tehdy, má-li zakládaná společnost jediného zakladatele. Od chvíle sepsání společenské

smlouvy je společnost založena. Třetím krokem je složení základního kapitálu daného pro konkrétní typ právní formy podnikání, po kterém hned následuje krok čtvrtý - získání živnostenského oprávnění. Pátým krokem je zápis společnosti do obchodního rejstříku. Tento moment je považován za vznik společnosti. Je důležité, aby podnikatel předem nastudoval zákony dané země – v České republice se konkrétně jedná o živnostenský zákon, nový občanský zákoník, zákon o obchodních korporacích, daňové zákony apod. a seznámil se s formuláři nezbytnými k zápisu do obchodního rejstříku.

Jelikož je dané, že bude založena společnost s ručeným omezeným, tak prvotně je třeba vymyslet název společnosti, který nesmí být shodný nebo zaměnitelný s jinou firmou v ČR. K ověření zda jméno v rejstříku už neexistuje lze použít Veřejný rejstřík a Sbírka listin na serveru: <http://or.justice.cz>. Dle § 124 zákona č. 89/2012 Sb. není možné, aby název společnosti byl zaměnitelný s názvem jiné existující firmy. Například se jedná o název s jinou právní formou, přidáním zkratky státu či připojením internetové domény atd. Toto ověření je bezplatné a bez čekání.

Druhým krokem je sepsání společenské smlouvy notářem, který sepiše smlouvu dle požadavků zakladatelů v souladu s platnými zákony České republiky. Ve společenské smlouvě musí být uvedeno dle § 146 zákona č. 90/2012 Sb. Minimálně:

- firma společnosti (název);
- předmět podnikání;
- sídlo společnosti;
- výše základního kapitálu;
- výše vkladů;
- výše vkladu připadajících na podíly;
- počet jednatelů a způsob jejich jednání;
- určení společníků uvedením jména a bydliště nebo sídla.

Poplatek za sepsání společenské smlouvy a ověření notářem je dán dle základního kapitálu společnosti. V ČR je možné mít základní kapitál 1 Kč. Dle ceníku notářky Fianové (Notarfianova.cz, 2015) je cena založení s.r.o. se základním kapitálem 1 Kč až 266 500 Kč celkem 4 840 Kč s DPH; založení trvá jeden den.

Dalším krokem nezbytným pro založení s.r.o. je vkladová povinnost společníků. Před návrhem na zápis společnosti do obchodního rejstříku je třeba splatit dle § 148 zákona č. 90/2012 Sb. minimálně 30 % vkladu ze všech jednotlivých peněžitých vkladů společníků. Před splacením vkladu je třeba určit správce vkladů, který založí podnikatelský účet u banky. Podnikatelský účet je v ČR dostupný zdarma. Na tento účet jsou složeny peněžité vklady a banka tyto vklady blokuje do té doby, než bude předloženo potvrzení o vzniku společnosti.

Po vložení peněz na podnikatelský účet následuje krok k získání podnikatelského oprávnění. Toto oprávnění je nezbytné mít při návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku. Živnosti lze ohlásit osobně u kteréhokoli obecního živnostenského úřadu. Na živnostenském úřadě je třeba vybrat živnost, která nejlépe odpovídá činnosti společnosti. Živností reklamní

společnosti je: reklamní činnost, marketing, mediální zastoupení. Tato živnost patří mezi volné živnosti. Pro získání živnostenského oprávnění jsou potřeba tyto dokumenty:

- jednotný registrační formulář;
- společenská smlouva;
- doklad o oprávněném využívání prostor pro podnikání;
- doklad o zaplacení správního poplatku;

Po odevzdání daných dokumentů má živnostenský úřad 5 pracovních dní na zpracování žádosti. Pokud podnikatel splní všechny náležitosti, tak je poté možné získat výpis z živnostenského rejstříku třemi způsoby: vyzvednutím na příslušném živnostenském úřadě, doručením poštou či doručením do datové schránky. Živnostenské oprávnění vzniká dnem zápisu společnosti do obchodního rejstříku. Cena za ohlášení živnosti je 1000 Kč. Při splnění náležitostí příslušný živnostenský úřad oznámí Ministerstvu vnitra ČR nové založení společnosti, a to zřídí zdarma tzv. elektronickou datovou schránku. Tato datová schránka je elektronické úložiště, do kterého zasílají elektronické dokumenty orgány veřejné moci a je určeno pro fyzické či právnické osoby. Právnické osoby, které jsou zapsané v obchodním rejstříku, mají datovou schránku od 1. 9. 2009 povinně.

Po získání výpisu z živnostenského rejstříku je dalším krokem zápis společnosti v obchodním rejstříku, který je veden u příslušných krajských soudů. Místní příslušnost krajského soudu je dána dle obvodu, ve kterém má společnost sídlo. Návrh na zápis s.r.o. je podáván všemi jednatelemi. Pro návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku jsou požadovány tyto dokumenty:

- vyplněný elektronický formulář s ověřenými podpisy společníků;
- notářsky sepsaná společenská smlouva;
- souhlas vlastníka nemovitosti se sídlem společnosti;
- doklad o zaplacení správního poplatku;
- potvrzení správce základního kapitálu o splacení vkladu;
- potvrzení banky o založení podnikatelského účtu;
- 2 x čestné prohlášení jednatele;
- výpis z živnostenského rejstříku.

Na zápis má rejstříkový soud 5 pracovních dnů. Dle zákona č. 549/1991 Sb. položka 11 sazebníku soudních poplatků činí soudní poplatek za zápis 6000 Kč a je placen kolkou. Od 15. 5. 2015 je možné, aby návrh na zápis do obchodního rejstříku podával notář prostřednictvím internetu. Podmínkou zápisu do obchodního rejstříku notářem je, aby to byl stejný notář, který sepisoval společenskou smlouvu. Soudní poplatek při přímém zápisu notářem dle zákona č. 549/1991 Sb., položky 39 sazebníku činí 2700 Kč a poplatek notáře za tento úkon činí 1300 Kč (1573 Kč s DPH); zápis může notář provést okamžitě. Je tedy cenově výhodnější, pokud se podnikatelé rozhodnou pro přímý zápis notářem.

Velkou výhodou v České republice je projekt Czech Point. Název Czech Point (Czechpoint.cz, 2016) znamená Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál, který

redukuje byrokracii ve vztahu občan – veřejná správa. Cílem tohoto projektu je garantovaná služba pro komunikaci se státem v určitých místech. Na těchto místech je možné získat a ověřit data ze státních informačních systémů, úředně ověřit dokumenty či převést dokumenty do elektronické podoby. Pro založení společnosti je zde užitečné získat výpis z katastru nemovitostí, výpis z obchodního rejstříku, výpis z živnostenského rejstříku, autorizovaná konverze dokumentů či vidimace (ověřování listin) a legalizace (ověřování podpisů).

Dalším důležitým krokem v podnikání je zaregistrování se k placení daní. Existují různé lhůty pro registraci. Lhůta pro registraci daně z příjmu je do 15 dní od vzniku společnosti. Srážkovou daň a daň ze mzdy je třeba registrovat do 8 dní od vzniku společnosti. Dále je zde daň z přidané hodnoty, která je buď dobrovolná či povinná. Povinná je dle § 6 zákona č. 235/2004 Sb. pro subjekty, které překročí obrát 1 000 000 Kč za 12 nebo méně po sobě jdoucích kalendářních měsíců. Při podání žádosti obdrží společnost své daňové identifikační číslo. Dle názoru autora je lepší být plátce DPH kvůli větší důvěryhodnosti a zvětšení spolupráce s podniky, kteří už plátcí daně z přidané hodnoty jsou. Při zakládání podniku lze tento krok udělat už na finančním úřadě při vyplňování Jednotného registračního formuláře. Registrace k těmto daním je bezplatná.

Mezi další kroky potřebné k podnikání patří registrace u České správy sociálního zabezpečení. Registraci lze učinit již na finančním úřadě při zakládání podniku a vyplňování Jednotného registračního formuláře či se zaregistrovat online prostřednictvím datové schránky. Podnik musí být zaregistrován do 8 dnů ode dne, kdy začal zaměstnávat pracovníky.

Posledním krokem při plánu zaměstnávat lidi v podniku je registrace společnosti u zdravotní pojišťovny. Registraci lze provést také na finančním úřadě při zakládání podniku vyplněním položek v Jednotném registračním formuláři. Tento krok je bezplatný a lze jej buď učinit fyzicky ve zdravotní pojišťovně, nebo prostřednictvím datové schránky.

Následující tabulka shrne procesy a náklady potřebné k založení společnosti s ručeným omezením v České republice.

Tabulka 16 Proces a náklady na založení společnosti s ručením omezeným v ČR

Krok	Proces	Náklady		Místo	Počet dní
		bez DPH	s DPH		
1	sepsání společenské smlouvy	4000	4840	notářská kancelář	1
2	kopie společenské smlouvy (6 stran)	600	726	notářská kancelář	0
3	založení podnikatelského účtu	0	0	banka	1
4	složení základního kapitálu na účet	0	0	banka	0
5	potvrzení od banky že je složený ZK	0	0	banka	2
6	potvrzení od správce základního kapitálu	30	30	Czech Point	0
7	žádost o živnostenské oprávnění	1000	1000	živnostenský úřad	5
8	výpis z živnostenského rejstříku	100	100	Czech Point	0
9	souhlas s umístěním sídla	30	30	Czech Point	0
10	2 x čestné prohlášení jednatelů	60	60	Czech Point	0
11	výpis z katastru nemovitostí	0	0	notářská kancelář	0
12	přímý zápis do OR notářem	2700	2700	notářská kancelář	1
13	poplatek za zápis do OR notářem	1300	1573	notářská kancelář	0
14	registrace DPH	0	0	online	0
15	registrace daně z příjmu	0	0	online	0
16	registrace na zdravotní pojišťovně	0	0	online	0
17	registrace na správě sociálního zabezpečení	0	0	online	0
Celkem		9820	11059		10

Zdroj: Vlastní šetření

V tabulce číslo 16 jsou shrnuty procesy a náklady na založení společnosti s ručením omezeným v České republice. Celkové náklady na založení společnosti vyjdou na 11059 Kč s DPH. Tato cena se může lišit podle ceníků různých notářů. Proces založení s.r.o. v této případové studii zabral 10 pracovních dní. Proces je obtížný i v tom, že je třeba nastudovat zákony a nařízení.

Další možností, jak založit společnost s ručením omezeným, je nechat si firmu založit tzv. na klíč. V České republice existuje mnoho společností, které nabízejí tuto službu. Jednou z nich je společnost ZaložFirmu.cz, která se oproti ostatním společnostem liší v tom, že dokáže založit společnost přes internet. Tato společnost nabízí rychlý průběh založení, protože

veškerá dokumentace je generována a zpracovávána online. Postup založení společnosti je rozdělen do 5 kroků.

Prvním krokem je registrace a vyplnění online formuláře k zakládání firmě. Online formulář je přehledný a vše je u konkrétních políček detailně vysvětleno. Vyplnění zabere necelých 10 minut.

Druhým krokem je automatické vytvoření dokumentů k zakládání firmě. Tyto dokumenty jsou automaticky vygenerovány systémem a poté zaslány na emailovou adresu uživatele.

Třetím krokem je podpis dokumentů. Žadatel buď provede elektronický podpis dokumentů, nebo dokumenty vytiskne, podepíše (podpisy nechá úředně ověřit) a zašle poštou na adresu společnosti ZaložFirmu.cz.

Čtvrtým krokem je dokončení celkové registrace. Společnost ZaložFirmu.cz zařídí veškeré zbývající nezbytné doklady pro založení společnosti, a to obstarání živnostenských oprávnění, komunikaci s úřady a dále zastupuje žadatele ve všech řízení týkající se nové firmy.

Posledním krokem je převzetí nově registrované společnosti. Po dokončení registrace získá žadatel kompletní složku s dokumenty a výpisem z obchodního rejstříku, živnostenského rejstříku a celkově dokumenty související s dalším provozem nově založené společnosti.

Za výhody založení společnosti na klíč lze považovat úsporu času a nákladů spojených s obstaráváním si informací ohledně založení společnosti. Při zakládání společnosti prostřednictvím ZaložFirmu.cz se počítá s dobrou registrací firmy 10 až 14 dní. Jedná se tedy o podobný čas strávený jako při normálním postupu zakládání společnosti. Tato společnost navíc garantuje zápis do obchodního rejstříku, a pokud dojde k odmítnutí zápisu, veškeré náklady k nápravě hradí daná společnost.

V posledním kroku po vyplnění online formuláře k zakládání firmě jsou vyčísleny náklady na založení firmy. Tyto náklady jsou zachyceny v následující tabulce.

Tabulka 17 Náklady na založení společnosti na ZaložFirmu.cz

Položka	Množství	Cena/MJ	DPH	Cena celkem
odměna za registraci firmy	1	0	21	0
soudní poplatek za zápis do obchodního rejstříku	1	2700	0	2700
správní poplatek vystavení živnostenského listu	1	1000	0	1000
notářské poplatky	1	6600	21	7986
správní poplatek výpis z OR	1	100	21	121
ostatní výdaje	2	300	21	726
Náklady na založení firmy v Kč				12533

Zdroj: ZaložFirmu.cz (2016), vlastní zpracování

V tabulce číslo 17 jsou uvedeny náklady na založení společnosti z případové studie přes online systém ZaložFirmu.cz. Po odsouhlasení ceny systém vygeneruje automatické dokumenty, které je třeba buď elektronicky podepsat, nebo vytisknout a nechat ověřit podpis na Czech Point. Mezi dokumenty patří: souhlas s umístěním sídla, čestné prohlášení jednatele 1, plná moc společníka 1, čestné prohlášení jednatele 2, plná moc společníka 2. Po podepsání dokumentů a zaplacení nákladů je potřeba složit základní kapitál na dočasný bankovní účet, který zřídí ZaložFirmu.cz na přechodnou dobu. Náklady prostřednictvím společnosti ZaložFirmu.cz jsou stejné, jako kdyby uživatel zřizoval celou registraci sám bez asistence právní kanceláře. **Jedná se totiž o projekt financovaný z dotačních a garantovaných programů na podporu podnikání.** Tato služba tedy není vázána na odběr jiných služeb, jak bývá zvykem u jiných společností nabízejících stejné nebo podobné služby, např.: vedením účetnictví, placením sídla. Výhodou je, že se tato společnost také postará o vyřízení živnosti, ohlášení na finančním úřadě, správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně.

Z obou dvou možností je dle autora práce lepší vybrat obecně prospěšnou společnost ZaložFirmu.cz, která je financována z dotačních a garantovaných programů na podporu podnikání. Je velkou výhodou, že program není o tolik nákladnější než při osobním založení s.r.o. Konkrétně je založení s.r.o. přes ZaložFirmu.cz dražší o 1624 Kč. Ale jedná se o velkou úsporu času při hledání informací, který by bylo lepší vynaložit na přípravu podnikání.

3.2.2 Proces založení podniku ve SI na konkrétní případové studii

Případová studie založení podniku ve Slovinsku se zabývá stejnými aspekty jako předchozí kapitola. Ve Slovinsku je popsán proces založení české obdoby společnosti s ručeným omezeným a to Družba z omejeno odgovornostjo (d.o.o.). Společnost bude založena v hlavním městě, bude vlastněna 2 fyzickými osobami slovinské národnosti a sídlo společnosti bude na adrese jednoho z vlastníků. Činností společnosti bude reklamní tvorba. Základní kapitál společnosti je 7500 EUR a bude splacen v hotovosti před založením společnosti. Jedná se tedy o minimální možný základní kapitál. Každý z jednatelů zastupuje

společnost samostatně. Společnost bude přihlášena k placení daně z přidané hodnoty a po vzniku společnosti má v plánu zaměstnat 5 lidí.

Jako v předchozí případové studii budou popsány kroky náležité k založení společnosti. Jedná se o postupy a právní kroky, které je třeba podniknout k založení společnosti ve Slovinsku. Tyto kroky jsou popsány i z časového a nákladového hlediska.

Ve Slovinsku je několik způsobů, jak založit společnost d.o.o. Slovinsko má dle Doing Business (Doingbusiness.org, 2016) jednu z nejvyšších pozic v žebříčku lehkosti zakládání společnosti (konkrétně se jedná o 18. umístění). Je to z toho důvodu, že ve Slovinsku je možné založit tzv. „enostavni d.o.o.“ (jedná se o jednoduchou formu společnosti, u které není třeba definovat speciální vztahy společníků a hodnoty nefinančních vkladů). Takto lze společnost založit přes online aplikaci e-VEM (<http://evem.gov.si/evem>), ale je k tomu potřeba vlastnit digitální certifikát s elektronickým podpisem. Proto je jednodušší navštívit jedno z kontaktních míst v Lublaňi pro e-VEM, kde jsou pracovníci provádějící podnikatele procesem založení společnosti. Aby mohla být taková společnost založena, je dle Antic (Mladipodjetnik.si, 2015) třeba splnit dvě podmínky, a to:

- vklad zakladatelů je splacen v hotovosti nebo převodem na účet v minimální míře 7500 EUR před podáním žádosti o založení společnosti;
- společenská smlouva nebo stanovy jsou uzavřeny na e-VEM místě (nebo aplikaci) a poté jsou dokumenty automaticky vygenerovány - jejich obsah nemůže být změněn.

Pokud tyto podmínky nejsou v souladu s představami zakladatelů společnosti, tak je třeba navštívit notáře. Jak už bylo výše uvedeno, minimální základní kapitál pro společnost d.o.o. je 7500 EUR. Aby bylo možné začít registrovat tento druh společnosti, tak je obecně potřeba jako první krok vytvořit dočasný podnikatelský účet, kam se dle článku 191 (Companies act, 2016) složí alespoň 25 % základního kapitálu. Stejně jako v České republice je možné vložit do společnosti nehotovostní kapitál (nemovitost). Ve Slovinsku je podnikatelský účet dostupný zdarma. Než bude založen podnikatelský účet, tak se v bance otevře dočasný podnikatelský účet. To do doby, než se do banky donese potvrzení o založení společnosti a bude se moci s penězi disponovat.

V této případové studii je použit způsob založení, kdy se vkládá jen hotovostní základní kapitál. Tento krok je potřebný k tomu, aby podnikatel mohl dát přihlášku k registraci na kontaktním místě e-VEM a tam dokázal splacení kapitálu. Je tu ale i druhá možnost, a to otevřít si bankovní účet na kontaktním místě e-VEM a převést na něj peníze. V případě samostatného založení společnosti je podnikatel povinen doložit elektronický certifikát o splacení vkladu a v druhém případě (založení účtu přes e-VEM) si systém toto potvrzení stáhne sám. Tento první krok je zdarma a trvá jeden den.

Druhým krokem je návštěva e-VEM pobočky, kde se dle e-VEM (Evem.gov.si, 2016) musí dostavit oba zřizovatelé společnosti z této případové studie osobně s doklady totožnosti a podepsat registrační dokumenty vygenerované systémem. Na e-VEM zakladatelé poskytují tyto informace:

- zakladatelé společnosti;
- jednatelé;
- název společnosti;
- adresa nebo sídlo společnosti;
- činnost společnosti (M73.11 Reklamní agentura);
- podíl vkladů (při 2 a více společnících);
- předpokládané příjmy a výdaje společnosti pro Ministerstvo financí;
- písemný souhlas vlastníka objektu, kde bude sídlo společnosti (jelikož zakladatel společnosti je vlastníkem sídla, tak tento dokument není potřeba);
- doklad o zaplacení základního kapitálu.

Po poskytnutí těchto informací e-VEM připraví následující dokumenty:

- společenská smlouva;
- rozhodnutí o místě podnikání;
- rozhodnutí o jednatele společnosti;
- jmenování jednatele společnosti;
- prohlášení společníka;
- formulář na zaevidování na Finančním úřadě Republiky Slovinsko.

Pro registraci aktivit společnosti je společnost na e-VEM povinna ohlásit činnost společnosti. Některé z činností (v ČR obdoba živností) potřebují speciální povolení. Pro Reklamní agenturu nejsou potřeba speciální povolení, protože patří do neregulovaných živností. Stejně jako v České republice není možné, aby se název společnosti shodoval s jinou společností či byl podobný. Originalitu názvu společnosti lze ověřit na AJ PES webové stránce www.ajpes.si. Jedná se o agenturu pro veřejné právní záznamy a související služby, která spravuje slovinský obchodní rejstřík.

Dalším krokem je čekání na rozhodnutí o zápisu do obchodního rejstříku u soudu. Průměrné vyřízení dle e-VEM (Evem.gov.si, 2016) trvá 4 dny a poté je přiděleno daňové identifikační číslo společnosti. Po rozhodnutí o zápisu společnosti do obchodního rejstříku společnost obdrží potvrzení, které je určeno pro banku, kde je založen dočasný podnikatelský účet s finančním obnosem základního kapitálu. Toto potvrzení potom umožní přechod z dočasného účtu na podnikatelský. E-VEM tuto společnost při registraci zaregistruje na Statistický úřad Slovinské republiky, který poté automaticky zveřejňuje informace z obchodního rejstříku. Během registrace na e-VEM systém také automaticky zaregistruje společnost na finančním úřadě, zařídí registraci sociálního pojištění a zdravotního pojištění. Po zveřejnění společnosti v obchodním rejstříku je společnost oficiálně založena. Zajímavostí je rychlost e-VEM online aplikace. V případě jediného zakladatele společnosti s certifikátem elektronického podpisu by trvalo založení pouze 2 dny. Tento digitální certifikát lze zřídit na kterékoli poště ve Slovinsku. Občané ho získávají na flash disku a stojí 50 EUR na 5 let. Certifikát také slouží jako ověření pro odesílání daňového přiznání či registraci povinného sociálního pojištění.

Stejně jako v České republice, tak i ve Slovinsku je systém daně z přidané hodnoty povinný a nepovinný. Dle Antic (Mladipodjetnik.si, 2015) je povinný pro právnické osoby, kde se

očekává 50 000 EUR obrát ve 12 měsících. Nepovinný je pod tuto částku. I když společnost neočekává dosažení takového obrátu, tak se může zaregistrovat a musí v tomto registru setrvat nejméně 60 měsíců. Registrace k DPH probíhá také pomocí e-VEM místa a počítá se od zapsání společnosti do obchodního rejstříku.

Pro sepsání složitější smlouvy nebo vkládání nefinančního majetku do společnosti je třeba využít notářskou kancelář. Za sepsání notářského zápisu k založení společnosti d.o.o. by si notářská kancelář účtovala za společenskou smlouvu dle e-VEM (Evem.gov.si, 2016) 149,54 EUR + DPH = 179,45 EUR (dle ČNB k 30.3.2016 4858 Kč). Následující tabulka zobrazuje konkrétní náklady při založení společnosti ve Slovinsku u notáře.

Tabulka 18 Náklady spojené s registrováním společnosti pomocí notáře ve Slovinsku

Proces	Náklady	
	bez DPH	s DPH
sepsání společenské smlouvy	149,54	179,45
ověření podpisu zakladatele 1	13,77	16,52
ověření podpisu zakladatele 2	13,77	16,52
jmenování do funkce jednatele (ověření podpisu 1)	13,77	16,52
jmenování do funkce jednatele (ověření podpisu 2)	13,77	16,52
souhlas vlastníka nemovitosti se sídlem společnosti	13,77	16,52
návrh na zápis do obchodního rejstříku	36,72	44,06
služba notáře za zápis do obchodního rejstříku	22,95	27,54
Celkem	278,06	333,65

Zdroj: E-VEM (2016), vlastní šetření

Z tabulky jsou názorně vidět náklady, které se účtují v notářských kancelářích ve Slovinsku. Kdyby společníci z případové studie potřebovali založit společnost složitějšího charakteru, tak by si notář účtoval 333 EUR (dle ČNB k 30. 3. 2016 = 9016 Kč). Jelikož ve Slovinsku existuje způsob založení společnosti přes e-VEM, tak není důležité v případové studii hledat nákladnější způsoby založení společnosti s pomocí notáře.

Protože je ve Slovinsku snadné zakládání společnosti přes e-VEM systém, tak nejsou potřeba společnosti nabízející služby založení společnosti na klíč. V podstatě by tyto společnosti dělaly stejnou práci jako lidé z e-VEM, ale s marží.

Pro tuto případovou studii autor diplomové práce poptal nákup společnosti u jedné z největších slovinských společností Agencija Spin (Agencijaspin.si, 2016), která se dle jejich webových stránek zabývá prodejem a zakládáním společností. Jejich největší výhodou je vyřízení převodu nové společnosti d.o.o. během jednoho dne. Tato společnost prodává nově založené d.o.o., které jsou v jejím vlastnictví, a má je připravené k prodeji. Tato služba přijde na 1250 EUR (bez DPH) za společnost d.o.o. + náklady na notáře, které závisí na velikosti a složitosti společnosti a vyjdou okolo 250 EUR (bez DPH). Tedy tato služba vyjde okolo 1500

EUR bez DPH (1830 EUR s DPH). Tato možnost pro zakladatele společnosti d.o.o. ve Slovinsku není výhodná, pokud podnikatel nepotřebuje mít společnost za 1 den.

3.2.3 Zhodnocení případových studií v ČR a SI

Dle výše uvedeného šetření v procesech zakládání české společnosti s.r.o. a její slovinské obdoby d.o.o. je zřejmé, proč je Slovinsko na vysoké příčce v indexu Zakládání společnosti v Doing Business. Slovinsko je dle Doing Business 2016 na 18. příčce, zatímco Česká republika je ve stejném žebříku na 93. pozici. V České republice je zřejmé, že výhodou je nízká potřeba základního kapitálu a to 1 Kč, zatímco ve Slovinsku se jedná o 7500 EUR. Dle názoru autora není pro ČR výhodný tak nízký základní kapitál, protože může snižovat věrohodnost společnosti a tím snižovat možnosti spolupráce s velkými společnostmi, které při navazování obchodní spolupráce žádají výpisy, kde jsou tyto údaje uvedeny. Dalším záporem pro tak nízký základní kapitál (1 Kč) může být to, že jej nejde dělit. Kdyby bylo potřeba v budoucnu rozdělit podíly ve společnosti, tak by se musel nejprve zvýšit základní kapitál, a to by bylo finančně a administrativně náročné.

Dalším velkým rozdílem mezi Českou republikou a Slovinskem je proces založení – konkrétně jeho délka a náklady. Česká republika za Slovinskem v této oblasti zaostává. Ve Slovinsku je k založení společnosti potřeba fyzicky navštívit jen dvě místa a to banku a e-VEM pobočku. E-VEM systém je ve Slovinsku provázaný s dalšími úřady a sdílí mezi sebou informace. Na těchto dvou místech proběhne celý proces založení společnosti a trvá jen 5 dní. Na druhou stranu v České republice je proces zdoluhavý (10 dní) a ve velké míře si podnikatel musí zjistit veškeré informace sám (ve Slovinsku pracovníci provádějí procesem založení společnosti).

V České republice stojí za to vyzdvihnout systém zakládání společnosti přes obecně prospěšnou společnost ZaložFirmu.cz. Tato firma si totiž nenárokuje žádnou odměnu za založení společnosti s.r.o., protože je financována z dotačních a garantovaných programů na podporu podnikání, a funguje velmi rychle. Výhodou využití této společnosti je úspora času a nákladů pro zakladatele. Tato společnost totiž nabízí založení s.r.o. během 10 až 14 dní od doručení podkladů od zakladatelů dané společnosti. Celkový proces probíhá po internetu, zabere okolo 10 minut času a náklady se vyšplhají na 12683 Kč. Na druhou stranu ve Slovinsku lze využít pro založení společnosti online systém e-VEM. Tento systém patří pod Ministerstvo veřejné správy Republiky Slovinsko a založení je skoro bez nákladů (pouze náklady na zajištění elektronického certifikátu) a zabere 5 dní. Pokud si zakladatel ani nechce zajistit elektronický certifikát, tak může zajít na pobočku e-VEM a tam založí společnost úplně zdarma. Z těchto důvodů a případových studií je jasné, že Slovinsko má lepší podmínky pro zakládání toho typu společnosti.

Autor této diplomové práce navrhuje zjednodušit systém zakládání společnosti s.r.o. v České republice tak, že by vznikly pobočky pro zakládání společnosti obdobné pobočkám e-VEM ve Slovinsku, kde jejich pracovníci jsou specializovaní poradci pro zakládání všech druhů společností a zodpoví všechny dotazy týkající se zakládání firem. Tyto pobočky jsou napojené na další instituce, jakožto na banky, zdravotní pojišťovny, správu sociálního pojištění atd.

Kdyby v České republice živnostenský úřad a obchodní rejstřík u příslušných krajských soudů měly jednu databázi a byly by také takto napojeny na instituce (např.: zdravotní pojišťovny, správu sociálního zabezpečení či správce daně), tak by se proces zakládání společnosti celkově urychlil a zefektivnil.

3.3 Podnikatelské prostředí dle Doing Business 2016

Sběr dat z Doing Business byl pospán v teoretické části. Doing Business hodnotí země dle 10 oblastí podmínek podnikání a to: 1) zakládání podniku, 2) vyřizování stavebního povolení, 3) zavedení elektrické energie, 4) zápis vlastnictví, 5) získávání úvěru, 6) ochrana investorů, 7) placení daní, 8) obchodování přes hranice, 9) vymáhání plnění smluv, 10) řešení úpadku.

Zakládání podniku

Doing Business měří toto kritérium dle 4 informací běžně vykonaných podnikatelem pro zahájení podnikání. Jedná se o počet kalendářních dní k registraci nebo přeregistraci, náklady jako procento příjmu na jedince, počet úkonů nezbytných k začátku podnikání a minimální požadavky na kapitál společnosti. Pořadí tohoto kritéria je stanoveno aritmetickým průměrem jednotlivých zemí. Aby bylo možné srovnat toto kritérium s ostatními zeměmi, tak bylo třeba určit jednotný model. Tím je podle DB (Doingbusiness.org, 2016) společnost s ručením omezeným, společnost má 10 – 50 zaměstnanců, jedná se o obecné komerční služby, společnost má desetinásobek příjmu na hlavu, společenská smlouva má 10 stránek. Mezi další předpoklady patří to, že podnikatel je plně informován o krocích nezbytných k založení společnosti, ještě nezahájil jednání s úřady a neposkytl úplatek. Hodnocení kritéria je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka 19 Hodnocení kritéria Založení společnosti dle DB 2016

	ČR	SI	Nejlepší
Celkové pořadí (ze 186 zemí)	93	18	Nový Zéland
Celkové pořadí (distance to frontier)	85,23	94,53	Nový Zéland
Počet procedur	8	2	Nový Zéland (1)
Čas nutný na založení s.r.o. (d.o.o.)	15	6	Nový Zéland (0,5)
Náklady (v % ročního příjmu na obyvatele)	6,7	0	Slovinsko (0)
Minimální kapitál (v % ročního příjmu na obyvatele)	0	41,8	105 zemí (0)

Zdroj: Doing Business 2016 (2015), vlastní zpracování

Tabulka č. 19 znázorňuje informace z hodnocení kritéria Založení společnosti. V případě České republiky se v tomto kritériu od dob zavedení Czech Point mnoho nezměnilo. Česká republika pouze snížila minimální potřebný kapitál na založení tohoto druhu společnosti a minimální vložený kapitál. Světovým trendem je zařizování tzv. one-stop-shop neboli poboček, kde si podnikatel může vyřídit veškeré procedury a povolení jednodušeji a rychleji. Tyto one-stop-shop jsou součástí velkých reformních programů. Slovinsko právě jedním takovým prochází a od roku 2011 fungují VEM body – místa, kde je možné založit

společnosti na jednom místě, velmi rychle a kde jsou školení pracovníci, aby začínajícím podnikatelům pomohli v jejich prvních krocích. Dle názoru autora diplomové práce by ČR měla začít takové reformy připravovat, aby usnadnila začínajícím podnikatelům snáze a rychleji založit společnost. Velkým rozdílem je, že v ČR je potřeba 8 kroků k založení tohoto druhu společnosti a ve Slovinsku pouze 2. Podle DB (2016) v ČR trvá založení společnosti 15 dní a ve SI pouze 6. Díky VEM poboček je založení tohoto druhu společnosti ve Slovinsku zdarma, a to ji řadí mezi nejlepší země v tomto kritériu.

Zajímavostí je hodnocení dle Doing Business, které není obsažené v Doing Business indexu, a to index Počet nově založených firem s ručením omezeným na 1000 osob v produktivním věku. Ve Slovinsku bylo v roce 2014 založeno více společností (4,44) než v ČR (3,42). Tento fakt může být ovlivněn obtížností zakládání společnosti v České Republice.

Vyřizování stavebního povolení

Doing Business zaznamenává všechny kroky a postupy nezbytné k vybudování skladu. Bere v úvahu čas a náklady těchto postupů. Tyto regulace ale musí být efektivní a nesmí nadměrně bránit a omezovat ve výstavbě budov a skladů. To by poté zhoršovalo podmínky v odvětví ekonomiky. Pokud je mnoho omezení ohledně výstavby nebo je výstavba nákladná, tak podnikatel raději postaví sklad jinde. Doing Business (Doingbusiness.org, 2016) hodnotí toto kritérium dle 4 informací a to: počet dní k vyřízení formalit s budováním skladu, náklady na administrativu spojenou s vybudováním skladu jako procento hodnoty skladu, počet kroků vyřízení formalit, kontrola kvality budovy. Regulace stavebního povolení má význam z důvodu ochrany veřejnosti. Pořadí zemí je v tomto kritériu řazeno dle vyřízení stavebních povolení v žebříčku Distance to frontier (neboli vzdálenost k hranici k nejlepšímu státu) a poté převeden do celkového pořadí. Výsledek indexu je aritmetickým průměrem z každého dílčího kritéria. Hodnocení vyřizování stavebního povolení je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka 20 Hodnocení kritéria Vyřizování stavebního povolení dle DB 2016

	ČR	SI	Nejlepší
Celkové pořadí (ze 186 zemí)	127	71	Singapur
Celkové pořadí (distance to frontier)	62,73	71,11	Singapur
Počet procedur	21	12	5 zemí (7)
Počet dní	247	224,5	Singapur (26)
Náklady (v % hodnoty skladu)	0,3	2,8	Qatar (0)
Kontrola kvality budovy (0-15 bodů)	12	12,5	Nový Zéland

Zdroj: Doing Business 2016 (2015), vlastní zpracování

Tabulka č. 20 znázorňuje informace z hodnocení kritéria Vyřizování stavebního povolení. Česká republika je na 127 příčce ze 168 zemí. Vyřízení stavebního povolení zabere 247 dní je k němu potřeba 21 procedur a náklady na povolení jsou na 0,3 % hodnoty skladu. Na druhou stranu Slovinsko je na 71. příčce. Vyřízení stavebního povolení zabere méně dní než v ČR, a to 224,5 dne. Ve Slovinsku je potřeba pro vyřízení stavebního povolení projít 12 procedur a náklady na povolení jsou mnohonásobně vyšší než v ČR a to 2,8 % hodnoty skladu. Kontrola

kvality budovy se provádí dle hodnotící škály 0 – nejhorší, 15 – nejlepší. Slovinsko má 12,5 bodů a ČR 12. Tyto informace jsou získány z přesných zadání a proto lze poměřit přibližné cenové náklady na vytvoření skladu v hlavních městech ve Slovinsku a v ČR. V ČR by vytvoření zadaného skladu stálo dle Doing Business (2016) 18091598 Kč (dle ČNB k 11. 4. 2016 = 669564 EUR) a ve Slovinsku 896757 EUR. Výstavba by tedy v ČR byla levnější, ale zabrala by víc času a úsilí. Dle názoru autora sráží ČR hlavně počet kroků k vyřízení celé stavby. Na tom by ČR měla zapracovat a snížit počet kroků na počet kroků Slovinska. ČR sráží pořadí tohoto kritéria v případech získávání posudků od mnoha institucí ještě před podáním žádosti o stavební povolení.

Zavedení elektrické energie

Třetím kritériem Doing Business je zavedení elektrické energie. Přístup k elektrické energii a jeho spolehlivost je existenčně důležitý pro podniky. Toto kritérium je dle DB (Doingbusiness.org, 2016) měřeno dle počtu dní k získání elektrické přípojky, nákladů spojených se získáním elektrické přípojky jako procento příjmu jednotlivce, kroky potřebné k finálnímu připojení elektrické energie, spolehlivost připojení elektrické energie a transparentnost tarifů. Stejně jako u předchozích kritérií se i v tomto jedná o standardizované předpoklady k hodnocení tohoto kritéria dle postupů od podání žádosti až po dokončení přípojky. Žebříček je vytvořen dle vzdálenosti k nejlepšímu (distance to frontier) a poté převeden do pořadí zemí. Hodnocení kritéria Zavedení elektrické energie je zobrazeno v následující tabulce.

Tabulka 21 Hodnocení kritéria Zavedení elektrické energie dle DB 2016

	ČR	SI	Nejlepší
Celkové pořadí (ze 186 zemí)	42	35	Korea
Celkové pořadí (distance to frontier)	81,58	82,89	Korea
Počet procedur	5	5	14 zemí (3)
Počet dní	110	38	Korea (18)
Náklady (v % příjmu na jedince)	27,6	113,2	Japonsko (0)
Spolehlivost a transparentnost (0-8 bodů)	8	6	18 zemí (8)

Zdroj: Doing Business 2016 (2015), vlastní zpracování

V hodnocení kritéria Zavedení elektrické energie z tabulky č. 21 vyšlo lépe Slovinsko. Počet kroků k zavedení elektrické energie je v obou zemích stejný. Zásadním rozdílem je celková doba pro připojení. V ČR se jedná o 110 dní a ve Slovinsku pouze 38. Dalším zásadním rozdílem jsou náklady na připojení elektrické energie, které jsou v ČR podstatně nižší než ve Slovinsku. Spolehlivější energie a transparentnější tarify jsou v ČR než ve SI. Dále DB uvádí, že cena elektřiny v případové studii v ČR byla 0,15 USD a ve SI 0,12 USD. Z toho plyne, že levnější elektřina je ve Slovinsku. Dle názoru autora diplomové práce by ČR měla snížit lhůty institucí pro připojení elektrické energie a cenu – to jsou hlavní důvody, které srážejí ČR v tomto žebříčku. Slovinsko by zase mělo snížit náklady na připojení, aby byly více únosné

pro podnikatele. V poslední řadě je spolehlivost a transparentnost, která je ve SI hodnocená méně body z důvodů častého výpadku energií.

Zápis vlastnictví

Zajištění rychlého zapsání vlastnických práv je důležité pro efektivní správu nemovitostí. Pokud je formální převod nemovitostí zdoluhavý či nákladný, tak by se mohlo schylovat k vyřizování věcí neformálně (např. úplatky pro zrychlení vyřízení ze stran úřadů). Zápis vlastnictví je kritériem, které počítá a hodnotí všechny procesy potřebné ke koupi majetku. Transakce je považována za ukončenou až poté, co kupující může použít nemovitost ke svým účelům, či ji může použít jako zástavu nebo prodat. Toto kritérium je dle DB (Doingbusiness.org, 2016) hodnoceno dle počtu dní k převodu vlastnického práva mezi dvěma lokálními společnostmi, dle nákladů převodu vlastnictví jako procento hodnoty majetku, dle počtu úkonů k prodeji majetku a dle kvality indexu administrace půdy. Pořadí je určeno dle vzdálenosti k nejlepšímu (distance to frontier) a poté je údaj převeden do pořadí zemí. Aby bylo možné srovnat podmínky mezi zeměmi, jsou zadány standardizované předpoklady. Hodnocení kritéria Zápisu vlastnictví je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka 22 Hodnocení kritéria Zápis vlastnictví dle DB 2016

	ČR	SI	Nejlepší
Celkové pořadí (ze 186 zemí)	37	36	Nový Zéland
Celkové pořadí (distance to frontier)	76,4	76,63	Nový Zéland
Počet procedur	4	5	4 země (1)
Počet dní	31	64,5	3 země (1)
Náklady (v % hodnoty nemovitosti)	4	2	Saud. Arábie (0)
Kvalita indexu administrace půdy (0-30)	21,5	23	3 země

Zdroj: Doing Business 2016 (2015), vlastní zpracování

ČR je dle tabulky č. 22 v kritériu Zápis vlastnictví na 37 pozici ze 186 a Slovinsko je o pozici napřed. Dle počtu procedur je ČR lepší a dle počtu dní potřebných k vyřízení převodu je Slovinsko dvojnásobně horší než ČR. Náklady na převod v % hodnoty nemovitosti jsou v ČR zase dvojnásobně vyšší než ve SI. V roce 2012 se v ČR zrychlil převod nemovitostí díky digitalizaci katastru nemovitostí a poskytování elektronických údajů notářům. Poté se v roce 2013 v ČR zlepšilo to, že pracovníci institucí mají online přístup do obchodního rejstříku a tím není potřebný výpis z OR. Překážkou pro lepší umístění v tomto kritériu bylo v ČR zvýšení daně z převodu nemovitosti v roce 2014 ze 3 % na 4 %. Slovinsko také nezažalo a od roku 2011 digitalizovali slovinský katastr nemovitostí, což zrychlilo převod nemovitosti dle DB (Doingbusiness.org, 2016) na 75 % původního času. V dalším roce SI zjednodušilo a zlevnilo převod nemovitostí tím, že vytvořilo online systém pro správu nemovitostí. Dle názoru autora diplomové práce by ČR pro lepší umístění v tomto kritériu měla zkrátit lhůtu pro zpracování návrhů na katastrálním úřadě, která je v roce 2016 28 dní, a snížit daň z nabytí nemovitých věcí. Ve SI mají na vyřízení žádosti na Katastrálním úřadě 30 dní. Výhodou SI je nižší daň z převodu nemovitosti, a to 2 %.

Získávání úvěru

Kritérium snadnosti Získávání úvěru zahrnuje a hodnotí kvalitu informací a kvalitu zákonných práv dlužníků a věřitelů. Dostupnost informací o možných úvěrech se měří dle pravidel a postupů dostupnosti úvěrů. Dle DB (Doingbusiness.org, 2016) se hodnotí toto kritérium dle těchto informací: indexu síly zákonů, dostupnosti informací o možných úvěrech, úvěrového úřadu jako % dospělých – jedná se o bankovní registr klientských informací, úvěrového registru jako % dospělých – jedná se o centrální registr úvěrů. Stejně jako u ostatních kritérií je i toto hodnoceno dle standardizovaného předpokladu. Pořadí je určeno dle vzdálenosti k nejlepšímu (distance to frontier) a poté převedeno do pořadí zemí. Hodnocení tohoto kritéria je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka 23 Hodnocení kritéria Získávání úvěru dle DB 2016

	ČR	SI	Nejlepší
Celkové pořadí (ze 186 zemí)	28	126	Nový Zéland
Celkové pořadí (distance to frontier)	70	35	Nový Zéland
Index síly zákonů (0-12)	7	3	3 země
Dostupnost informací o úvěrech (0-8)	7	4	26 zemí
Úvěrový úřad (% dospělých)	6,7	3,1	Portugalsko
Úvěrový registr (% dospělých)	78,7	100	22 zemí

Zdroj: Doing Business 2016 (2015), vlastní zpracování

Podle informací z tabulky č. 23 je ČR na 26. příčce a SI až na 126. ze 186 hodnocených zemí. Síla zákonů dle hodnocených kritérií je ve SI velmi slabá (konkrétně 3 body z 12 možných). Tato kritéria se hodnotí dle 12 otázek týkajících se práv a povinností věřitelů a dlužníků. ČR získala v indexu zákonů 7 bodů z 12. Dostupnost informací o úvěrech se měří dle 8 informací. ČR obdrželo 7 bodů a SI 3 body z 8. V bankovním registru klientských informací je v ČR pouze 6,7 % a ve SI ještě méně – 3 % (ve SI je to z důvodu toho, že jsou v něm zapsané jen společnosti). V centrálním registru úvěrů je v ČR 78,7 % dospělých a ve SI 100 % dospělých. Slovinsko v posledních letech neprosadilo žádné nové zákony ohledně ulehčení získání úvěru. Dle názoru autora DP je získávání úvěru důležitým kritériem k hodnocení podnikatelského prostředí. Mnoho firem k začátku podnikání potřebuje půjčit finance na provoz společnosti. Jak bylo výše uvedeno, do určité míry je cizí kapitál pro společnosti levnější, než používání kapitálu vlastního. SI by mělo přijmout nové zákony ohledně ochrany, práv a povinností věřitelů a dlužníků, protože v tomto indexu patří mezi nejslabší v EU a celkově je toto kritérium sráží v Doing Business žebříčku.

Ochrana investorů

Ochrana menšinových investorů (akcionářů) je důležitá pro společnosti k získávání kapitálu, který potřebují k růstu, inovacím, diverzifikaci či na zvýšení konkurenceschopnosti. Účinné regulace v této oblasti pomáhají regulovat transakce se spřízněnými stranami, vytvářet jasné požadavky na zveřejňování informací a vytvářejí lepší podmínky pro pozici akcionářů na rozhodování společnosti. Doing Business (2016) hodnotí kritérium Ochrany menšinových

akcionářů dle 3 oblastí a to: index síly ochrany menšinových investorů, index regulace střetu zájmů a index rozsahu veřejné správy akcionářů. Stejně jako u ostatních kritérií je i toto hodnoceno dle standardizovaného předpokladu. Pořadí je určeno dle vzdálenosti k nejlepšímu (distance to frontier) a poté převedeno do pořadí zemí. Indexy jsou bodovány dle standardizovaných otázek, na kterou je odpověď ANO / NE, a poté převedeny do průměrů. Hodnocení tohoto kritéria je zobrazeno v následující tabulce.

Tabulka 24 Hodnocení kritéria Ochrana investorů dle DB 2016

	ČR	SI	Nejlepší
Celkové pořadí (ze 186 zemí)	57	7	Singapur
Celkové pořadí (distance to frontier)	58,33	75	Singapur
Index ochrany menšinových investorů (0-10)	5,8	7,5	3 země
Index regulace střetu zájmů (0-10)	5,3	7,3	Singapur
Index rozsahu veřejné správy akcionářů (0-10)	6,3	7,7	4 země

Zdroj: Doing Business 2016 (2015), vlastní zpracování

Z tabulky č. 24 je zřejmé, že v kritériu Ochrany investorů je lepší Slovinsko a jeho umístění je na 7. místě oproti ČR, která zaujímá 57. místo ze 186 zemí. Slovinsko je lepší ve všech zkoumaných indexech toho kritéria proto, že v roce 2013 přijalo nové zákony, které posilují ochranu investorů, upravují schvalování transakcí mezi zúčastněnými stranami a spřízněnými stranami. ČR dostala nejméně bodů v hodnocení transparentnosti transakcí a je celkově pod průměrem zemí OECD.

Placení daní

Placení daní je důležitý příjem pro dané ekonomiky. Výše daňových sazeb u zkoumaných zemí je uvedena v předchozích kapitolách. Tyto daňové sazby musí být pečlivě vybrány a měly by být jednoduché na pochopení. Společnosti, které jsou nejvýše hodnoceny ekonomikami v tomto kritériu, vnímají daňové sazby a daňovou správu jako menší překážku v jejich podnikání. Doing Business měří a hodnotí toto kritérium dle standardizované případové studie. Informace se hodnotí dle daní a povinných příspěvků středně velkých společností, které musí být zaplacený v daném roce. Indexy tohoto kritéria jsou hodnoceny dle: počet hodin za rok k přípravě podkladů pro zaplacení daní nebo vrácení daní, pevná daňová povinnost jako procento ze zisku před zdaněním a počet platebních úkonů placení daní za rok. Pořadí je určeno dle vzdálenosti k nejlepšímu (distance to frontier) a poté převedeno do pořadí zemí. Hodnocení kritéria Placení daní je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka 25 Hodnocení kritéria Placení daní dle DB 2016

	ČR	SI	Nejlepší
Celkové pořadí (ze 186 zemí)	122	35	SAE
Celkové pořadí (distance to frontier)	67,09	83,74	SAE
Čas k přípravě podkladů pro zaplacení daní (v hod)	405	245	Lucembursko (55)
Daňová povinnost (v % zisku)	50,4	31	Irsko (25,9)
Počet platebních úkonů placení daní za rok	8	10	HK, Čína (3)

Zdroj: Doing Business 2016 (2015), vlastní zpracování

V tabulce č. 25 jsou uvedeny informace k hodnocení kritéria Placení daní. ČR patří až 122. příčka a SI 35. příčka ze 186 hodnocených zemí. Českou republiku sráží v tomto žebříčku dva indexy, a to čas potřebný k přípravě podkladů pro zaplacení daní, který je skoro dvojnásobný oproti Slovinsku, a 8 násobný od nejlepšího (Lucemburska). Dále je ČR na nízké pozici z důvodů výše daňové povinnosti, která je na 50,4 % zisku. Tento index je dle názoru autora diplomové práce nejdůležitější. Do tohoto indexu spadají: daň z příjmu právnických osob, sociální příspěvky a daně placené zaměstnavatelem, majetkové daně a daně transferové, dividendy, daně z finančních převodů, silniční daň a daň z vozidla. ČR se pomalým tempem v tomto kritériu zlepšuje tím, že postupně přechází na elektronické podání. Tím se snižuje čas a námaha k placení daní. Slovinsko zrušilo v roce 2011 daň ze mzdy a snížilo daň z příjmu právnických osob. Dle Ministerstva Financí Slovinské republiky (Mf.gov.si, 2016) má daň z příjmu PO klesající charakter. V roce 2010 byla sazba 20 %, v roce 2012 18 % a od roku 2013 je sazba na současných 17 %. Dále SI v roce 2013 změnilo způsob podání podkladů pro placení daní na elektronický a tím zjednodušilo celý proces. Dle názoru autora diplomové práce by ČR měla celkově snížit daňovou povinnost, která je velmi vysoká. V ČR oproti SI je sociální pojištění 25 % z hrubé mzdy a ve SI 16,1 %. V ČR sazba zdravotního pojištění je na 9 % z hrubé mzdy. Zajímavostí je slovinský systém zdravotního pojištění, které se dělí na povinné a prémiové pojištění. Dle Euraxess (Euraxess.si, 2016) povinné zdravotní pojištění nepokrývá všechny náklady, které se vyskytují během léčby. Tento druh pojištění je zdarma. Plné pokrytí nákladů léčby je u povinného zdravotního pojištění určeno pouze pro děti a studenty. Prémiové pojištění má sazbu 6,5 % z hrubé mzdy a kryje náklady mezi rozdílem povinného a prémiového pojištění. Dle názoru autora diplomové práce je ve SI lepší způsob zdaňování zdravotní péče než v ČR, a to díky svobodnému rozhodnutí o pojištění při nabytí plnoletosti a skončení studií.

Obchodování přes hranice

ČR a SI jsou země, které patří od roku 2004 do EU, a tím v těchto zemích funguje společná celní unie. Dle Evropské unie (Europa.eu, 2016) celní unie obklopuje trh EU a umožňuje vnitřní volný pohyb zboží. EU kontroluje export a import. V této celní unii se používají stejné celní sazby na zboží dovezené mimo EU. Mezi zeměmi EU nejsou žádné interní tarify. Kritérium Obchodování přes hranice zaznamenává čas a náklady spojené s logistickým procesem vývozu a dovozu zboží. Kritérium je dle DB (2016) hodnoceno dle: čas vyřízení exportu, náklady spojené s vyřízením dokumentace k exportu, čas k vyřízení importu, náklady

spojené s vyřízením dokumentace k importu. Pořadí je určeno dle vzdálenosti k nejlepšímu (distance to frontier) a poté převedeno do pořadí zemí.

Obě země v tomto kritériu jsou umístěny na 1. pozici ze 186 ekonomik a mají nejlepší hodnocení, tedy 100 bodů.

Dle názoru autora diplomové práce by měly být zahrnuty do tohoto kritéria rovněž i informace o vzdálenosti k největšímu obchodnímu partnerovi země. V případě ČR by to bylo v exportu a importu Německo. V případě Slovinska by to byla v exportu a importu Francie. Tento index by mohl být měřen dle nejkratší vzdáleností mezi hlavními městy daných zemí. Dle Google Maps je vzdálenost mezi Prahou a Berlínem 351 km a navíc dané země spolu sousedí. Dle Google Maps je vzdálenost mezi Lublaní a Paříží 1248 km a dané země spolu nesousedí. Proto by dle názoru autora této diplomové práce měla být lépe hodnocena v tomto kritériu ČR.

Vymáhání plnění smluv

Devátým kritériem Doing Business je Vymáhání plnění smluv. Toto kritérium je důležité pro podniky z důvodu efektivního řešení komerčních sporů. Efektivní práce soudnictví je důležitá pro podnikatele, aby byla dodržována pravidla trhu a ochrana hospodářské soutěže. Efektivnější a transparentnější soudní procesy podporují nové obchodní vztahy, protože firmy vědí, že se na tyto soudy mohou spolehnout a že jim noví zákazníci musí zaplatit. Toto kritérium je zásadní pro malé a střední podniky proto, že by při začátku podnikání mohly postrádat finanční zdroje, které by jim potenciální zákazník nemusel včas zaplatit. Tento ukazatel je hodnocen dle tří oblastí a to: počet dní na vyřešení obchodního sporu prostřednictvím soudu, náklady na advokáta a soudní řízení jako procento z hodnoty pohledávky a index kvality soudního sporu. Doing Business měří tyto oblasti dle standardizovaného obchodního sporu prostřednictvím místního soudu prvního stupně. Tento standardizovaný spor je porušení kupní smlouvy mezi 2 podniky v dané ekonomice, kde z důvodu nedostatečné kvality objednaného výrobku kupující odmítne uhradit prodávajícímu částku za tento výrobek. Poté se přistoupí ke znaleckému posudku, který potvrdí kvalitu dodaného výrobku. Soud poté nařídí zaplatit částku kupujícímu a ten se proti rozhodnutí neodvolá. Výsledkem je přijetí dlužné částky od kupujícího. Pořadí je určeno dle vzdálenosti k nejlepšímu (distance to frontier) a poté převedeno do pořadí zemí. Hodnocení tohoto kritéria je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka 26 Hodnocení kritéria Vymáhání plnění smluv dle DB 2016

	ČR	SI	Nejlepší
Celkové pořadí (ze 186 zemí)	72	117	Singapur
Celkové pořadí (distance to frontier)	60,36	53,9	Singapur
Počet dní na vyřešení obchodního sporu	611	1160	Singapur (150)
Náklady (jako % z pohledávky)	33	12,7	Island (9)
Index kvality soudního sporu (0-18)	10,5	11	3 země

Zdroj: Doing Business 2016 (2015), vlastní zpracování

Z tabulky č. 26 je zřejmé, že vymáhání plnění smluv je v ČR kvalitnější. ČR se umístila na 72. příčce a SI na 117. příčce ze 186 ekonomik. V obou zemích je spor velmi vleklý. V ČR k vyřešení tohoto sporu bylo třeba 611 dní a ve SI skoro dvojnásobek. Náklady jako procento pohledávky byly v ČR na 33 % a ve SI na 12,7 %, což vyvolává otázku, co je pro koho výhodnější – zda čekat delší dobu za menší procento z pohledávky, či kratší dobu s vyššími náklady z pohledávky. To dle autora diplomové práce velmi záleží na výši pohledávky. Česká republika průběžně zjednodušuje a urychluje vymáhání plnění ze smluv díky novelám občanského soudního řádu a exekučních předpisů. Čas na vyřešení obchodního sporu v této případové studii byl ve SI dlouhý - 800 dní zabral čas na soud a rozsudek (v ČR se jedná pouze o 410 dní). V ČR dle Doing Business (2016) jsou dražší poplatky za exekuci, které činily v této studii 15 % z pohledávky. Ve SI se z pohledávky strhlo za exekuci 1,6 %. Další rozdílnou částkou v nákladech v daných ekonomikách je náklad na advokáta, který v ČR činil 13,1 % z pohledávky a ve SI pouze 7,6 %. Dle názoru autora diplomové práce by v tomto kritériu měla být zahrnuta zákonná doba splatnosti faktur, která je dle § 1963 zákona č.89/2012 Sb. stanovena na 30 dní od doručení faktury. Tato lhůta může být dohodou prodloužena na dobu 60 dnů, pokud to není vůči věřiteli hrubě nespravedlivé. Ve Slovinsku existuje Zákon o předcházení opožděným platbám, který dle článku 7 upravuje tuto problematiku obdobně jako v ČR. To znamená – zákonná doba je 30 dní, která může být po domluvě 60 až 120 dní. Zajímavostí je, že dle článku 4 stejného zákona nesmí hospodářský subjekt mít vyšší splatnost závazků než 120 dní – poté by to bylo označeno za hrubě nespravedlivé a lze to soudně vymáhat.

Autor diplomové práce má negativní zkušenost s vymáháním pohledávky ze slovinského podniku. Po poskytnutí služby objednané slovinskou společností nebyla zaplacená faktura na 750 EUR. Slovinská společnost měla zaplatit svůj závazek do 15. 5. 2011. To bohužel nesplnila a tak ji autor diplomové práce několikrát kontaktoval a dokonce dvakrát navštívil ve slovinském městě Celje. Při každé návštěvě nebo telefonním hovoru se dlužník zavázal k tomu, že zaplatí svůj závazek do 30 dní. Po žádné odezvě autor navštívil v Lublani právníka, který sepsal dle faktury návrh na vydání platebního rozkazu dne 25. 1. 2013. Poplatky za návrh na platební rozkaz byly 80 EUR + 20% VAT a 41 EUR poplatek soudu. Následně se autor diplomové práce od právníka dozvěděl, že dlužící společnost má zablokovaný bankovní účet a nemůže nakládat s penězi. Dne 24. 9. 2013 exekutor chtěl navštívit dlužící společnost, ale bohužel nikdo jim neotevřel. Z informací exekutorského úřadu se věřitelova společnost dozvěděla, že jsou dvě nařízené exekuce na dlužící společnost před věřitelovou společností. Dlužící společnost nepodala odvolání a 7. 4. 2014 se zavázala

k zaplacení dlužné částky ve 3 měsíčních splátkách na účet exekutora. Ke dni 14. 4. 2015 (přes 2 roky) nemá věřitelova společnost žádné peníze vymožené z této faktury.

Řešení úpadku

Systém řešení úpadku společností funguje jako filtr zajišťující přežití ekonomicky efektivních společností s odebráním prostředků od neefektivních. Dle DB (Doingbusiness.org, 2016) rychlé a levné úpadkové řízení vede k rychlému návratu společností do normálního stavu a rychlému návratu prostředků věřitelům. Když v ekonomice existuje jasné očekávání věřitelů a dlužníků o výsledku insolvenčního řízení, tak dobře fungující insolvenční systém usnadní přístup k finančním prostředkům a tím i zachraňuje životaschopné podniky. Doing Business hodnotí toto kritérium dle oblastí: počet let na návratnost prostředků, náklady jako procento z majetku, výtěžnost návratnosti majetku a sílu insolvenčních zákonů. Dále se zkoumá, zda poté bude podnik fungovat, nebo bude částečně rozprodán. Data z Doing Business jsou výsledkem dotazníků, které byly ověřeny místními institucemi. Pořadí je určeno dle vzdálenosti k nejlepšímu (distance to frontier) a poté převedeno do pořadí zemí. Hodnocení kritéria Řešení úpadku je zobrazeno v následující tabulce.

Tabulka 27 Hodnocení kritéria Řešení úpadku dle DB 2016

	ČR	SI	Nejlepší
Celkové pořadí (ze 186 zemí)	22	12	Finsko
Celkové pořadí (distance to frontier)	77,73	83,39	Finsko
Čas na návratnost prostředku (roky)	2,1	0,8	Irsko (0,4)
Náklady (jako % z majetku)	17	4	Norsko (1)
Síla insolvenčních zákonů (0-18)	13,5	11,5	4 země
Výtěžnost (v centrech na 1 USD)	66	88,2	Japonsko (92,9)

Zdroj: Doing Business 2016 (2015), vlastní zpracování

Dle údajů z tabulky č. 27 je zřejmé, že Slovinsko má efektivnější systém řešení úpadku než ČR. Slovinsko je na 12. příčce a ČR na 22. ze 186 zemí. Je nutné podotknout, že obě země jsou v tomto kritériu lepší než průměr zemí OECD (vysoký důchod). Řešení úpadku trvá v ČR 2,1 roků a ve SI 0,8 roku. Zatímco v ČR jsou náklady 17 % z dlužníkovy majetku, ve SI pouze 4 %. Průměrná výtěžnost je 66 centů z dolaru v ČR a ve SI 88,2 centů z dolaru. V obou zemích většinou podnik přežije a prodává se jako fungující (není rozprodán po částech). ČR v roce 2011 změnila právní úpravu řešení úpadku v tom, že zpřísnila povinnost dlužníka, v případě neschopnosti splácet, podat návrh na konkurz včas. Jelikož je Slovinsko pozadu v síle insolvenčních zákonů oproti ostatním zemím EU, tak v posledních letech, dle DB (2016) přijalo nová opatření a to: zjednodušilo a vylepšilo v insolvenčním procesu odborné požadavky na insolvenční správce, dlužník musí zaplatit alespoň 50 % z dlužné částky do 4 let a zákon zakazující insolvenčním správcům poskytovat služby rodinným příslušníkům.

3.3.1 Shrnutí hodnocení dle Doing Business 2016

Doing Business 2016 hodnotí podnikatelské prostředí za rok **2015** v 186 zemích. Všechna jejich kritéria mají standardizovaný postup zkoumání – buď se jedná o případovou studii, která je nastavená tak, aby mohla hodnotit země v mezinárodním měřítku, nebo se jedná o dotazníky, které jsou kontrolovány místními institucemi a poté vyhodnoceny (ztvrzená měkká data). Světová banka sama přiznává, že její systém zkoumání není úplně dokonalý z důvodu, že zkoumané spektrum nepokryje celkovou problematiku oblasti. Zajímavostí ve výsledcích v tomto žebříčku je, že v Gruzii (24. pozice) se podniká lépe než v ČR a SI a přitom není slyšet o stěhování společností do této země. Stejným příkladem může být i Arménie, která je před ČR na (35. pozici). Další zajímavostí by mohl být informace, že nejhorší podmínky podnikání z EU 28 má **Lucembursko**, které je na 61. pozici, a při tom Lucembursko dle Eurostatu má suverénně nejvyšší HDP PPS z celé EU 28 (263). Shrnutí Doing Business indexu při hodnocení ČR a SI je znázorněno v následující tabulce, kde jsou uvedena kritéria, pozice zemí, DTF hodnocení a změna oproti Doing Business 2015.

Tabulka 28 Shrnutí hodnocení DB 2016

Kritérium	Česká republika		Změna z DB 2015	Slovinsko		Změna z DB 2015
	rank	DTF		rank	DTF	
Zakládání podniku	93	85,23	-3	18	94,5	-4
Vyřizování stavebního povolení	127	62,71	-1	71	71,1	-3
Zavedení el. energie	42	81,58	-2	35	82,9	-20
Zápis vlastnictví	37	76,4	-2	36	76,6	6
Získávání úvěrů	28	70	-4	126	35	-8
Ochrana investorů	57	58,33	-3	7	75	0
Placení daní	122	67,09	1	35	83,7	-1
Obchodování přes hranice	1	100	0	1	100	0
Vymáhání plnění smluv	72	60,36	0	117	53,9	10
Řešení úpadku	22	77,73	-2	12	83,4	29
Celkové hodnocení	36	73,95	-3	29	75,6	6

Zdroj: Doing Business 2016 (2015), vlastní zpracování

V tabulce č. 28 jsou znázorněny hodnoty dle Doing Business 2016 hodnocení podmínek podnikání. Dle této studie se podniká lépe ve Slovinsku než v ČR a to v 8 oblastech. Ve dvou oblastech je v podmínkách podnikání lepší ČR a to v oblasti **Získávání úvěru a Vymáhání plnění smluv**. Mezi nejhorší v podmínkách podnikání patří v ČR oblasti **Placení daní a Vyřizování stavebního povolení**. V oblasti vyřizování stavebního povolení je vytknuta doba a počet potřebných kroků. V případě oblasti placení daní lze ČR vytknout čas strávený na přípravě podkladů k zaplacení daní a daňová povinnost jako procento ze zisku, které přesahuje 50 %. V případě Slovinska patří mezi nejhorší oblasti **Získávání úvěrů a Vymáhání plnění smluv**. V oblasti Získávání úvěrů se jedná o index síly zákonů, který má jen 3 body z 12. V tomto indexu jsou hodnoceny oblasti práv a povinností dlužníků a věřitelů

v zástavním právu a ochrana věřitelů pomocí insolvenčního zákona. Dále je špatně hodnocena v tomto kritériu oblast míry informací o úvěrech v úvěrovém registru a v úvěrovém úřadě, kde SI získalo pouze 4 body z 8. V oblasti vymáhání plnění smluv je SI na 117 pozici. Je to tím, že v případové studii Doing Business trval obchodní spor **1160** dní. Toto kritérium potvrzuje i autor diplomové práce, který vymáhá dluh po slovinské společnosti už **více než 2 roky**.

Dle názoru autora diplomové práce nelze jednoznačně určit z Doing Business, ve které zemi se lépe podniká, neboť při výpočtu hodnocení daného státu se využívá prostý průměr. To znamená, že kritéria indexu Doing Business mají všechny stejnou váhu. Z jakého důvodu ale má stejnou hodnotu kritérium Zakládání společnosti nebo Zavedení elektrické energie jako kritérium Placení daní? Většinou podnikatelé založí společnost jen jednou a poté už fungují, zatímco kritérium Placení daní jim zhoršuje podmínky podnikání po celou dobu podnikání.

Jelikož Doing Business index má své nedostatky v hodnocení podnikatelského prostředí a to z pohledu **makroekonomické stability, rozšíření korupce, antimonopolní politiky států či kvalifikace pracovní síly**, tak je třeba pro tuto diplomovou práci použít rovněž některé ukazatele z The Global Competitiveness Report (Globální zpráva o konkurenceschopnosti) a dalších zdrojových analýz.

3.4 Hodnocení zemí dle oblastí z The Global Competitiveness Report 2015-2016

Hodnocení konkurenceschopnosti zemí je dle autora diplomové práce důležité, protože politické a ekonomické prostředí ovlivňuje možný úspěch v podnikání. The Global Competitiveness Report 2015-2016 zkoumá konkurenceschopnost za rok 2015 mezi 12 pilíři: instituce, infrastruktura, makroekonomické prostředí, zdraví a základní vzdělání, vyšší vzdělání a školení, efektivita vnitřního trhu, trh práce, finanční trh, technologická připravenost, velikost trhu, sofistikovanost podnikání a posledním pilířem jsou inovace. Jedná se o vážené indexy a jejich váha je přidělována dle ekonomické rozvinutosti dané ekonomiky. V následující tabulce č. 29 jsou zobrazeny výsledky hodnocení konkurenceschopnosti dle The Global Competitiveness Report 2015-2016.

Tabulka 29 Hodnocení konkurenceschopností zemí dle GCR 2015-2016

	Česká republika		Slovinsko	
	rank	score (1-7)	rank	score (1-7)
GC Index	31	4,7	59	4,3
Instituce	57	4,1	67	3,9
Infrastruktura	41	4,7	38	4,8
Makroekonomické prostředí	21	6	89	4,4
Zdraví a základní vzdělávání	27	6,3	15	6,4
Vyšší vzdělání a školení	29	5,1	22	5,4
Efektivita vnitřního trhu	37	4,6	47	4,5
Trh práce	47	4,4	95	4
Finanční trh	24	4,6	128	2,8
Technologická připravenost	29	5,4	35	5,1
Velikost trhu	47	4,5	85	3,4
Sofistikovanost podnikání	30	4,5	51	4,2
Inovace	35	3,8	33	3,8

Zdroj: The Global Competitiveness Report 2015-2016 (2016), vlastní zpracování

V tabulce č. 29 je zhodnocena konkurenceschopnost České republiky a Slovinska dle The Global Competitiveness Report 2015-2016. Celkově z této studie vychází, že ČR je na 31. příčce a SI na 59. pozici ze 140 hodnocených ekonomik.

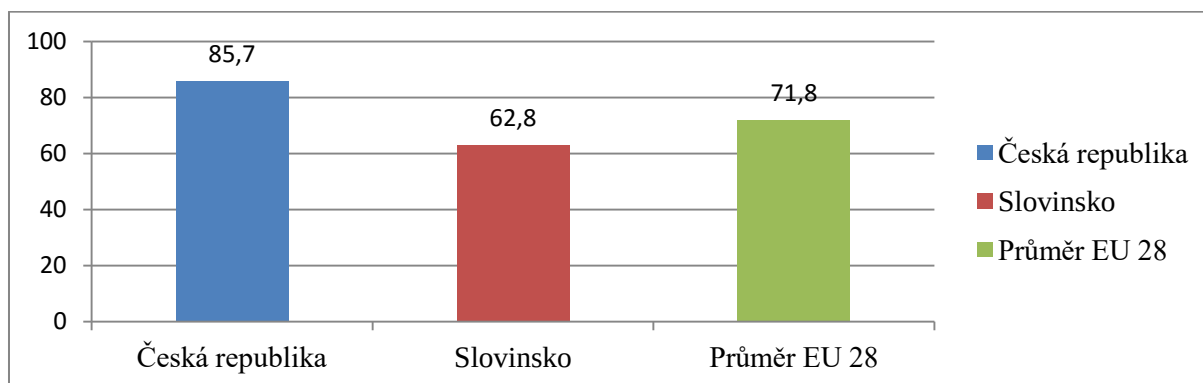
Jelikož se tato diplomová práce zabývá podmínkami podnikání, tak jsou vybrány z této studie indikátory a podindikátory, které přímo souvisí nebo by mohly ovlivňovat podnikatelské prostředí. K této studii budou přidány i indikátory, které by mohly přímo souviset s danou oblastí, z jiných zdrojů než je The Global Competitiveness Report 2015-2016.

Aby indikátory mohly být komparovány mezi zeměmi, tak je jich třeba prezentovat v procentech. To bude docíleno tím, že pozice země ze zdrojové analýzy bude hodnocena jako poměr % k nejlepšímu. To znamená, že pokud zdrojová analýza hodnotí 140 zemí, tak 100 % získá ta země, která bude na 1. pozici. Druhou možností je hodnocení dle Score, kterým se v této analýze hodnotí bodově 1 – 7 (1 = nejhorší a 7 = nejlepší = 100 bodů). Dále se v této práci využívá ukazatel distance to frontier (vzdálenost k nejlepšímu) v kapitole Doing Business, který v podstatě ukazuje přesnější informace (100 bodů = nejlepší výsledek a 0 bodu = nejhorší). Z těchto tří způsobů hodnocení vyplývá, že ta země, která má více bodů v dané proměnné, tak má lepší hodnocení.

Makroekonomická stabilita prostředí

Oblast Makroekonomická stabilita prostředí je hodnocena ekonomickou stabilitou státu. Hodnocení je dle třetího pilíře z Global Competitiveness Report 2015 -2016 a je uvedeno v následujícím grafu.

Graf 3 Hodnocení proměnné Makroekonomická stabilita k roku 2015 (100 = nejlepší)

Zdroj: The Global Competitiveness Report 2015-2016 (2016), vlastní zpracování

V žebříčku Global Competitiveness Report 2015-2016, který hodnotí 140 zemí světa, je ČR na 21. pozici a Slovinsko na 89. Česká republika v tomto ukazateli patří mezi makroekonomicky nejstabilnější země a Slovinsko je jednou z nejméně stabilních v rámci EU 28. ČR získala v hodnocení Score 6 bodů ze 7 a SI pouze 4,4. V ČR má makroekonomická stabilita prostředí mírně rostoucí trend a ve SI stagnující trend.

Proměnná Makroekonomická stabilita prostředí se v The Global Competitiveness Report 2015-2016 skládá z hodnot uvedených v následující tabulce:

Tabulka 30 Indikátory proměnné Makroekonomické stability k roku 2015

Makroekonomická stabilita	ČR	Pozice	SI	Pozice
Saldo veřejného rozpočtu v % z HDP	-1	32	-5,8	121
Veřejné úspory v % z HDP	25,9	36	25,5	39
Roční inflace v %	0,4	52	0,2	60
Rating země (0-100)	77,2	24	63,3	45
Dluh vlády v % z HDP	41,6	68	82,9	119

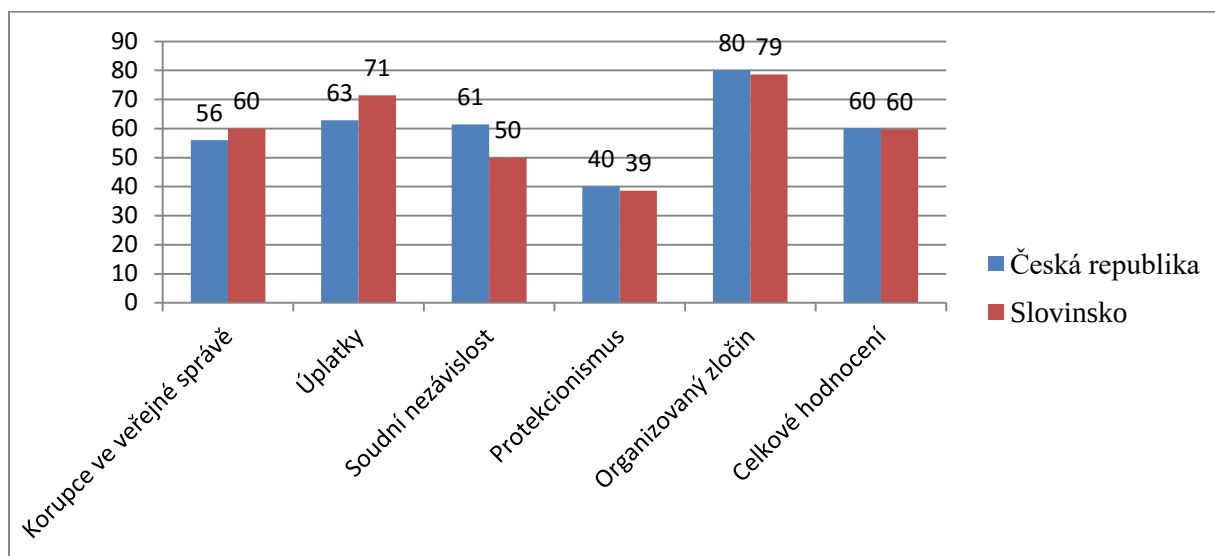
Zdroj: The Global Competitiveness Report 2015-2016 (2016), vlastní zpracování

Z hlediska dosažených hodnot v tabulce č. 30 je ČR lepší než SI v saldu veřejného rozpočtu a v nižším dluhu vlády. Výrazným rozdílem je i hodnocení dle Ratingu země podle Institutional Investor's "Country Credit Ratings 2015", které zařazuje ČR na 24. pozici a SI na 45. pozici.

Korupce

Korupce patří mezi další oblasti, které nejsou hodnoceny v analýze Doing Business. Proměnná Korupce se v této analýze skládá z indexu Korupce ve veřejné správě dle Transparency International a poté z indexů The Global Competitiveness Report 2015-2016: Úplatky, Soudní nezávislost, Protekcionismus a Organizovaný zločin. V následujícím grafu jsou zobrazeny hodnoty a složení proměnné Korupce.

Graf 4 Hodnocení proměnné Korupce k roku 2015 (100 = nejlepší)

Zdroj: Transparency International (2015), The Global Competitiveness Report 2015-2016 (2016), vlastní zpracování

V grafu č. 4 jsou uvedeny hodnoty z Transparency International a z The Global Competitiveness Report 2015-2016. Jedná se o měkká data, kdy respondenti byli dotazováni ohledně výskytu korupce.

Transparency International definuje korupci jako zneužívání svěřené moci pro soukromý zisk. K roku 2015 patřilo České republice 37. místo ze 168 v indexu vnímání korupce ve veřejné správě a 56 bodové skóre ze 100 (0 bodů = vysoká míra korupce, 100 bodů = žádná korupce). Slovinsku v roce 2015 patřilo 35. místo ze 168 v indexu vnímání korupce ve veřejné správě a 60 bodové skóre ze 100.

Oblast Úplatky z proměnné Korupce je hodnocena v žebříčku Global Competitiveness Report 2015-2016, který hodnotí 140 zemí dle dotazníků, kde respondenti odpovídají na dotazy, jak často se dávají úplatky ve firmách. ČR náleží 48. pozice a SI 36. pozice. V hodnocení score získalo ČR 4,4 a SI 5 bodů ze 7.

Soudní nezávislost či nestrannost je hodnocena ve stejném žebříčku dle dotazníků, jak si lidé myslí, že je justiční systém navázaný na vliv vlády, firem či jednotlivců a je hodnocen: ČR 50. pozice a SI 85. pozice. Dle hodnocení score získala ČR 4,3 bodů a SI 3,5 ze 7.

Protekcionismus je hodnocen ve stejném žebříčku dle dotazníků, ve kterém respondenti odpovídají, do jaké míry vládní úředníci zvýhodňují propojené společnost či jednotlivce při rozhodování o smlouvách či politikách. ČR je hodnocena na 94. pozici a SI na 97. pozici. Dle hodnocení score získala ČR 2,8 bodů a SI 2,7 ze 7 možných.

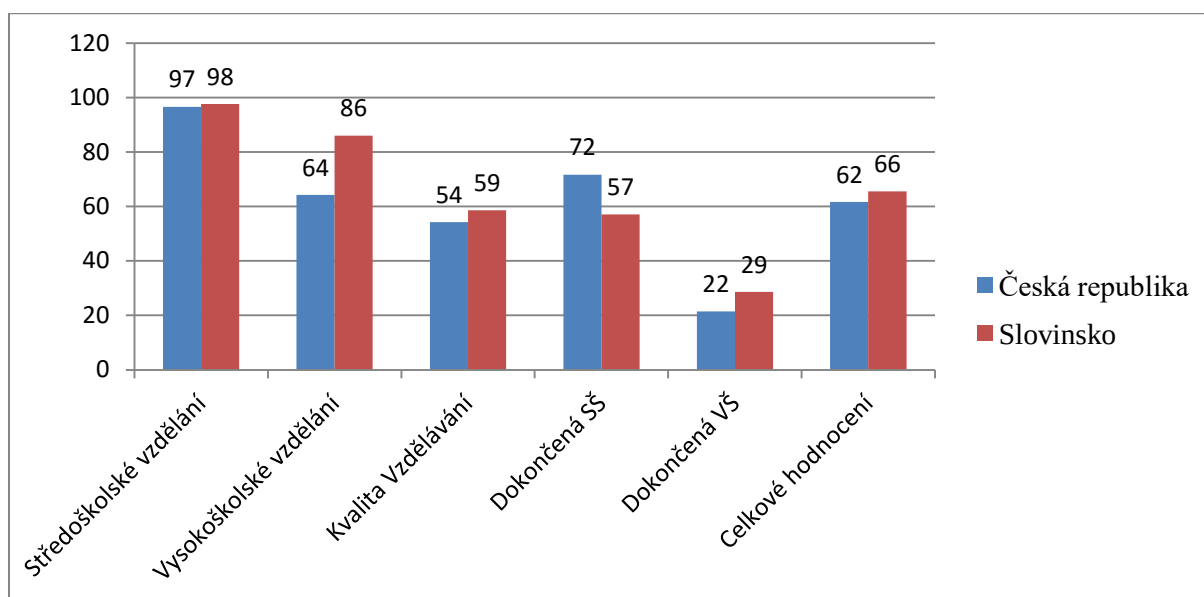
Organizovaný zločin je hodnocen ve stejném žebříčku dle dotazníků, kdy respondenti odpovídají na otázku, do jaké míry je v zemi organizovaný zločin. ČR je hodnoceno na 41. pozici a SI 44. pozici. Dle score získala ČR 5,6 bodů a SI 5,5 ze 7 možných.

Pro celkový přehled je v grafu vytvořen index Celkové hodnocení, které vytvořilo průměr z oblastí v proměnné Korupce a to tak, že ČR získala 60 bodů ze 100 a SI získalo 59,7 bodů ze 100. Všechny hodnoty mají rostoucí trend – korupce v zemích tedy klesá.

Kvalifikace pracovní síly

Kvalifikaci pracovní síly lze hodnotit dle 5. pilíře The Global Competitiveness Report 2015-2016. Z tohoto pilíře jsou vybrány informace o oblastech: Zápis do středoškolského vzdělání, Zápis do vysokoškolského vzdělání a Kvalita vzdělávání. Dle názoru autora nelze pouze hodnotit počet procent populace zapsaných na SŠ a VŠ, ale je třeba hodnotit procento dokončeného vzdělání. Proto jsou do této proměnné přidána data z OECD v oblasti Dokončené středoškolské vzdělání a Dokončené vysokoškolské vzdělání.

Graf 5 Hodnocení proměnné Kvalifikace pracovní síly k roku 2015 (100 = nejlepší)

Zdroj: The Global Competitiveness Report 2015-2016 (2016), OECD (2016), vlastní zpracování

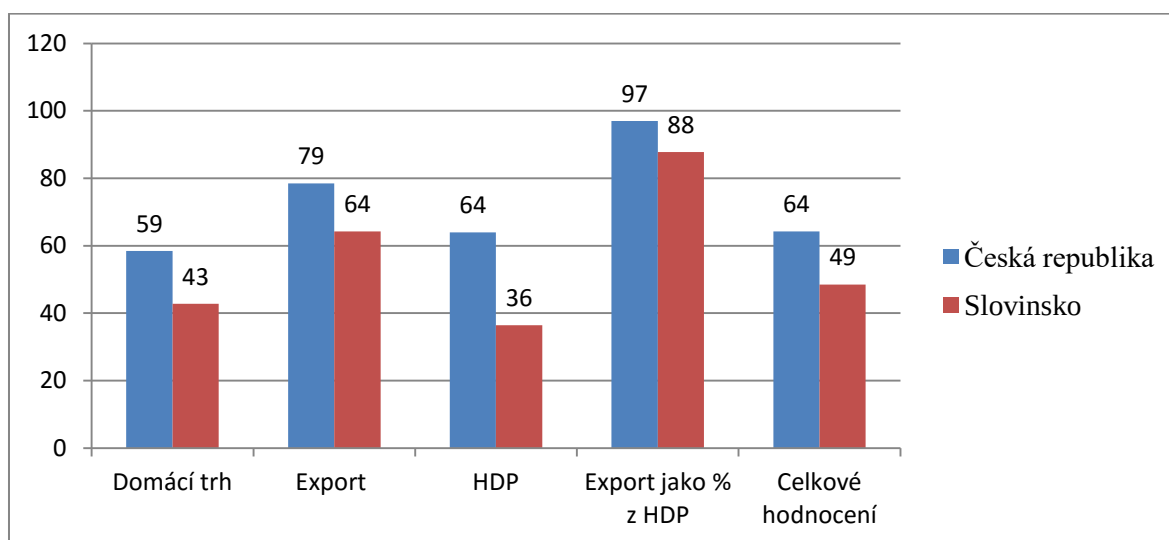
V grafu č. 5 jsou použita data z The Global Competitiveness Report 2015-2016, konkrétně z pátého pilíře. Oblast Středoškolské vzdělání a Vysokoškolské vzdělání je hodnoceno dle procenta zápisu ke středoškolskému vzdělání z populace. Z grafu je zřejmé, že ve SI se zapisuje na střední i vysokou školu větší procento obyvatel než v ČR. V žebříčku The Global Competitiveness Report 2015-2016 se ČR umístila v oblasti Středoškolské vzdělání na 50. pozici a SI na 47. pozici. Tento index je hodnocen dle procent a ČR mělo 96,6 % zápis na střední školu a Slovinsko 97,6%. V oblasti Vysokoškolského vzdělání se ČR umístila na 32. místě a SI na 6. místě. Tento index je hodnocen dle procent a ČR mělo 64,2% zápis na VŠ a

SI 86%. Do této proměnné jsou přidána data z OECD, která hodnotí, kolik lidí má ukončené středoškolské a vysokoškolské vzdělání z procent obyvatelstva. Z těchto oblastí je poté vytvořen index. Z hlediska celkového hodnocení proměnné Lidského kapitálu vychází lépe Slovinsko s 66 body ze 100 a ČR s 62 body ze 100. V obou zemích jsou tyto indexy růstového trendu (vzdělávání se tedy zvyšuje).

Velikost trhu

Mezi další oblasti, které nejsou hodnoceny Doing Business, patří proměnná Velikost trhu, která je hodnocena The Global Competitiveness Report 2015-2016 podle 4 oblastí a to: Velikost domácího trhu, Množství exportu zboží a služeb, Hrubý domácí produkt v hodnotě parity kupní síly v mld. USD (převáděno pro mezinárodní srovnání na % k nejlepšímu ze 140 zemí), Vývoz zboží a služeb jako % HDP. Tyto oblasti jsou znázorněny v následujícím grafu.

Graf 6 Hodnocení proměnné Velikost trhu k roku 2015 (100 = nejlepší)

Zdroj: The Global Competitiveness Report 2015-2016 (2016), vlastní zpracování

Domácí trh v grafu č. 6 je hodnocen součtem HDP + hodnota importovaného zboží a služeb mínus hodnota exportovaného zboží a služeb hodnoceného na stupnici 1-7 převedené na procenta. V žebříčku The Global Competitiveness Report 2015-2016 je ČR na 52. pozici a SI na 91. pozici. Score v tomto žebříčku ČR má 4,1 bodů a SI 3 body ze 7.

Export je hodnocen jako velikost zahraničního trhu neboli hodnota exportovaného zboží a služeb hodnoceného na stupnici 1-7 převedené na procenta. V žebříčku The Global Competitiveness Report 2015-2016 je ČR na 29. pozici a SI na 68. pozici. V rámci score získala v tomto žebříčku ČR 5,5 bodů a SI 4,5 bodů ze 7 možných.

HDP neboli hrubý domácí produkt je uveden v hodnotě parity kupní síly v mld. USD (převáděno pro mezinárodní srovnání na % k nejlepšímu ze 140 zemí). V žebříčku The Global

Competitiveness Report 2015–2016 je ČR na 50. pozici s 314,6 mld. USD a SI na 89. pozici s 61,1 mld. USD.

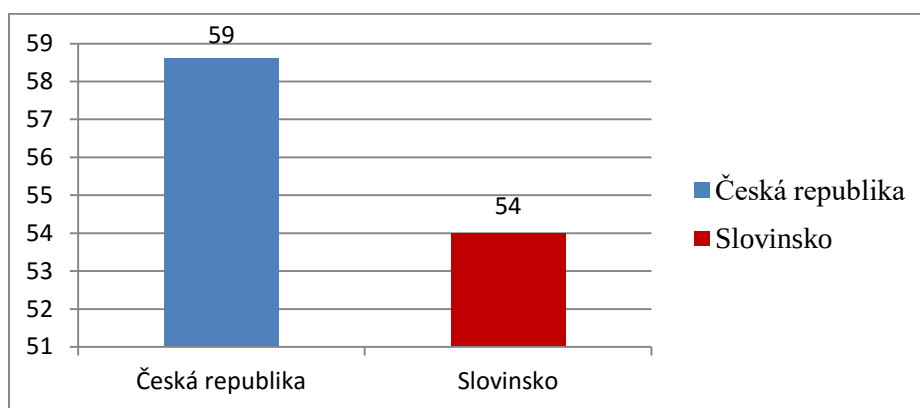
Export je znázorněn jako export zboží a služeb v procentech z HDP. V žebříčku The Global Competitiveness Report 2015-2016 je ČR na 9. pozici s 97 % a SI na 14. pozici s 87,8 %.

Celkové hodnocení proměnné Velikost trhu je dle celého desátého pilíře The Global Competitiveness Report 2015-2016. Průměrem ČR získala 64 bodů ze 100 a SI pouze 49.

Antimonopolní politika

Proměnná Antimonopolní politika je další oblastí, která bývá kritizována na analýze Doing Business. Antimonopolní politiku hodnotí The Global Competitiveness Report v 6. pilíři její studie. Hodnocení antimonopolní politiky je uvedeno v následujícím grafu.

Graf 7 Hodnocení proměnné Antimonopolní politika k roku 2015 (100 = nejlepší)

Zdroj: The Global Competitiveness Report 2015–2016 (2016), vlastní zpracování

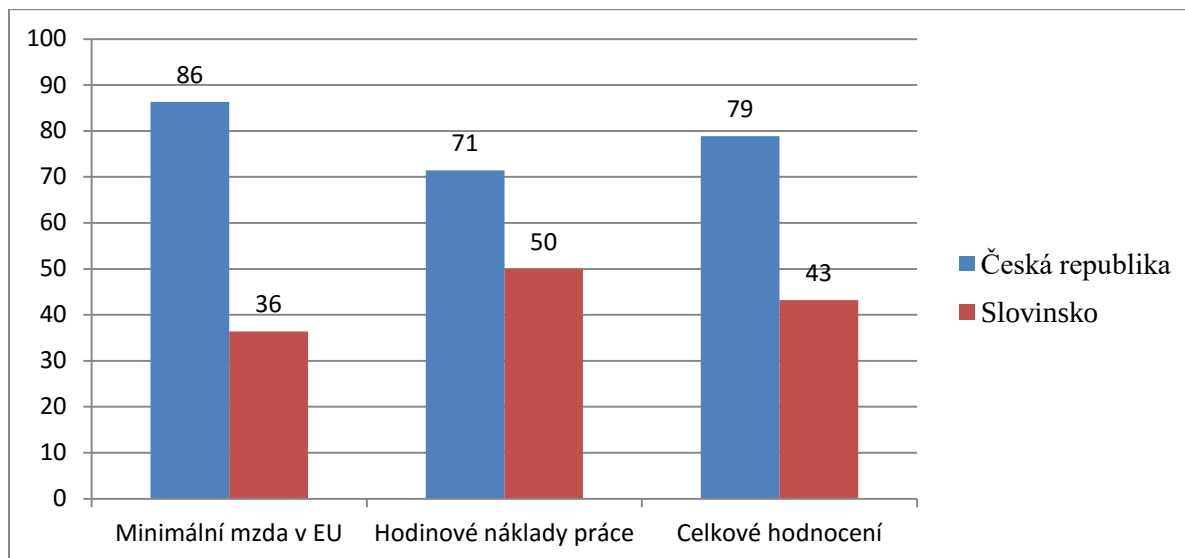
Oblast Antimonopolní politika je v grafu č. 7 hodnocena v žebříčku Global Competitiveness Report 2015-2016, který hodnotí 140 zemí dle dotazníků, kde respondenti odpovídají na dotaz, jak efektivní jsou antimonopolní politiky na zajištění spravedlivé hospodářské soutěže. ČR náleží 36. pozice a SI 66. pozice. V rámci score získala ČR 4,1 bodů a SI 3,8 ze 7 možných. Dle názoru autora by tato proměnná měla být hodnocena i jinými analýzami, ale bohužel žádný jiný index, který by hodnotit celosvětově antimonopolní politiku států, neexistuje.

Náklady na pracovní sílu

Proměnná náklady na pracovní sílu není hodnocena v Doing Business a ani v The Global Competitiveness Report. Proto je třeba vytvořit tuto proměnnou z jiných dostupných zdrojů. Hodnocenou oblastí je výše měsíční minimální mzdy dle Eurostatu (Eurostat, 2016) a oblast Průměrné hodinové náklady práce posuzované dle Eurostatu (Eurostat, 2016). Tato proměnná je hodnocena dle % z nejlepšího výskytu hodnoty (nejmenší minimální mzdy, nejnižších

hodinových nákladů) v rámci EU 28. Hodnocení proměnné Náklady na pracovní sílu je uvedeno v následujícím grafu.

Graf 8 Hodnocení proměnné Náklady na pracovní sílu k roku 2015 (100 = nejlepší)

Zdroj: Eurostat (2016), vlastní zpracování

V hodnocení minimálních mezd dle Eurostat z grafu č. 8 z roku 2015 nejsou některé země EU (Finsko, Švédsko, Dánsko, Rakousko, Kypr a Itálie), protože tyto země negarantují minimální mzdu. Žebříček se tedy skládá z 22 zemí a výše minimální mzdy je dle Eurostat v roce 2015 ve Slovinsku 791 EUR (8. pozice) a v ČR 332 EUR **na 19. pozici z 22 v žebříčku od nejvyšší po nejnížší (1. = nejvyšší)**. V rámci ČR se tedy jedná o **4. nejnížší minimální mzdu v EU**. Nižší minimální mzdu mají jen v Litvě, Rumunsku a Bulharsku. Zajímavostí je nejvyšší garantovaná minimální mzda v EU 28 a ta je v Lucembursku, kde si každý občan přijde na 1923 EUR měsíčně.

Průměrné hodinové náklady práce jsou dle Eurostatu (Eurostat, 2016) celkové náklady práce vydělené odpovídajícím počtem odpracovaných hodin průměrným ročním počtem zaměstnanců vyjádřeným v přepočtu na celé úvazky. Náklady práce jsou součtem mezd a platů a nemzdových nákladů. Hodinové náklady práce v roce 2015 jsou v ČR 9,9 EUR a jsou 8. nejnížší (20. z 28 v od nejvyšších po nejnížší) a v případě Slovinska se jedná o 15,8 EUR a jsou 14. nejnížší z 28 hodnocených zemí (14. z 28 od nejvyšších po nejnížší).

Celkové hodnocení je vážený průměr hodnot Minimální mzda v EU a Hodinové náklady práce. Celkově lépe v této proměnné vychází ČR a to se 79 body ze 100 a SI s 43 body ze 100.

Pro zahraniční investory je česká pracovní síla levnější než v EU 28 a to může vést k odlivu pracovníků, které v okolních státech mají vyšší mzdy (např.: lékaři). Když roste mzda, tak roste životní standard a kupní síla. Dle názoru autora by minimální mzda v ČR měla vzrůst

díky současnému růstu ekonomiky. Vyšší příjmy by lidé více utráceli a tím by rostla ekonomika. Další výhodou by bylo snižování nezaměstnanosti, protože by minimální mzda byla vyšší než sociální dávky. Při přepočtu minimální mzdy na standard kupní síly je ČR na 5. nejhorším místě z 22 států EU a SI na 15. nejhorším místě z 22 států EU.

3.5 Dotazníkové šetření mezi podnikateli v ČR a podnikateli ve Slovinsku

V rámci této kapitoly diplomové práce jsou představeny odpovědi na dotazníkové šetření. Výzkumným cílem bylo zjistit váhu důležitosti 16 oblastí podmínek k podnikání, kdy respondenti přiřazovali ke konkrétním indexům vlastní váhu důležitosti a to od 1 (nejméně důležité) až do 10 (nejdůležitější).

Dotazníkové šetření bylo provedeno fyzicky i elektronicky a probíhalo většinou na osobních schůzkách, kdy autor diplomové práce využil svých obchodních kontaktů v České republice a ve Slovinsku. Několik dotazníků bylo zasláno i elektronicky pomocí emailu ke konkrétním osobám. Tento krok byl učiněn z důvodu zajištění správných respondentů pro tuto problematiku, těmi jsou majitele podniků a vyšší management. Dotazník v českém a anglickém jazyce je uveden v příloze č. 1 a č. 2.

3.5.1 Vyhodnocení šetření

Dotazníkové šetření proběhlo v měsících března a dubna v roce 2016. Dotazník vyplnilo celkem 70 respondentů z toho 35 z České republiky a 35 ze Slovinska. Z toho 54 bylo na osobních schůzkách a 16 pomocí emailové korespondence. Celkově byla dosažena 100 % návratnost dotazníků. Respondenti měli uvedeny u každé otázky konkrétní informace o hodnocení otázky a měli vybrat váhu 1 až 10 (1 nejméně důležité, 10 = nejdůležitější). Mezi identifikační otázky patřila konečná část dotazníku, kde se zjišťovalo pohlaví, věk a vzdělání respondentů. Následující graf představuje výsledky identifikace respondentů.

Tabulka 31 Identifikace respondentů z dotazníkového šetření (n = 70)

		Celkem	v %
Pohlaví	muž	47	67,1
	žena	23	32,9
Věk	do 20 let	0	0,0
	21 - 30 let	7	10,0
	31 - 40 let	14	20,0
	41 - 50 let	29	41,4
	51 - 60 let	13	18,6
	61 a více let	7	10,0
Vzdělání	základní	6	8,6
	střední bez maturity	14	20,0
	střední s maturitou	37	52,9
	vysokoškolské	13	18,6

Zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky je patrné, že nejvíce respondentů (67 %) bylo mužů a 23 % bylo žen. Dle věku je z tabulky patrné, že respondentů bylo nejvíce mezi 41 – 50 lety (41 %), poté mezi 31 – 40 lety (20 %) a 51 – 60 lety (18,6 %). Po deseti procentech získaly skupiny 21 – 30 let a 61 a více let. Ve věkové skupině do 20 let nebyl žádný respondent. Dle vzdělání bylo nejvíce středoškolsky vzdělaných (52,9 %) poté středoškolsky bez maturity (3 roční střední škola) a to 20 % respondentů. Vysokoškolsky vzdělaných bylo 18,6 % respondentů a se základní školou bylo pouze 8,6 % respondentů.

Respondenti přiřadili k 16 oblastem podmínek k podnikání hodnotu jejich důležitosti, která poté byla převedena na vážený průměr a na procenta. Výsledky z obou zemí a jejich průměr je uveden v následující tabulce.

Tabulka 32 Výsledky dotazníkového šetření (n = 70)

	Oblast	ČR	SI	Průměr	Váha	Pořadí
1	Zakládání podniku	4,42	5,31	4,87	48,65	16
2	Vyřizování stavebního povolení	4,97	6,18	5,58	55,75	13
3	Zavedení elektrické energie	5,34	6,55	5,95	59,45	10
4	Zápis vlastnictví	6,78	4,53	5,66	56,55	12
5	Získávání úvěrů	7,26	8,21	7,74	77,35	8
6	Ochrana investorů	5,94	4,67	5,31	53,05	15
7	Placení daní	9,1	9,41	9,26	92,55	1
8	Obchodování přes hranice	8,47	9,38	8,93	89,25	4
9	Vymáhání plnění smluv	7,39	8,97	8,18	81,8	5
10	Řešení úpadku	4,95	6,15	5,55	55,5	14
11	Makroekonomická stabilita	7,82	7,14	7,48	74,8	9
12	Korupce	7,38	8,65	8,02	80,15	6
13	Kvalifikace pracovní síly	6,64	8,89	7,77	77,65	7
14	Náklady na pracovní sílu	8,6	9,31	8,96	89,55	3
15	Velikost trhu	9,43	9,04	9,24	92,35	2
16	Antimonopolní politika	4,89	6,47	5,68	56,8	11

Zdroj: vlastní zpracování

Z dotazníkového šetření z výše uvedené tabulky vyplynulo, že respondenti (70) dávají nejvyšší váhu oblasti podmínek k podnikání č. 7 Placení daní. To je zřejmé i pochopitelné z důvodu trvání daňových povinností v průběhu celé doby podnikání i z celkové daňové zátěže. Druhá nejvíce důležitá oblast pro respondenty byla podmínka k podnikání č. 15 tedy oblast Velikost trhu. Konkrétně se jedná o velikost domácího trhu, export zboží a služeb, HDP a export zboží a služeb jako procento HDP. Jako třetí nejdůležitější podmínka k podnikání byla vyhodnocena oblast č. 14 Náklady na pracovní sílu. Do této oblasti se řadí výše minimální mzdy a průměrné hodinové náklady práce.

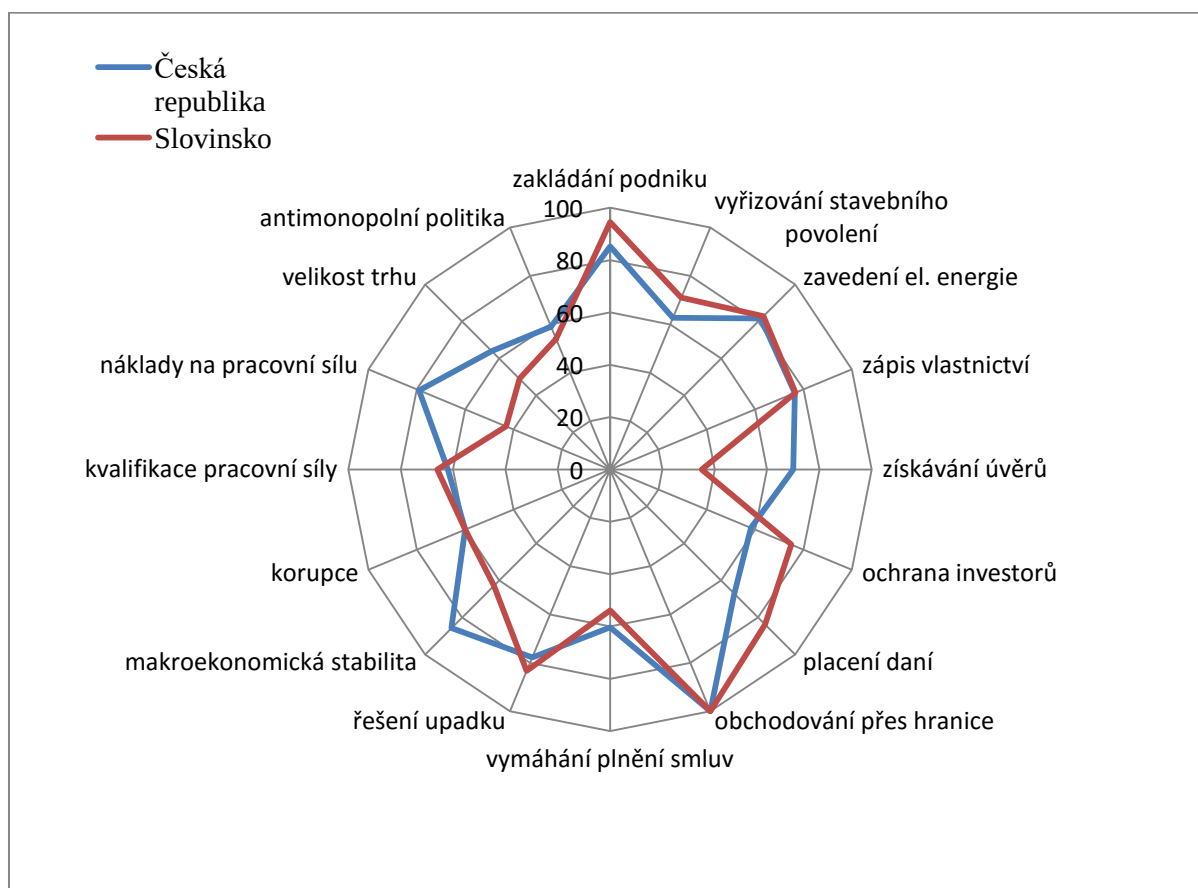
Na druhou stranu, nejmenší váhu respondenti přiřadili k podmínce podnikání č. 1 tedy oblasti Zakládání podniku, která se skládá z počtu kroku, času a nákladů nutných k založení kapitálové společnosti. Druhou nejméně důležitou podmínkou k podnikání je označena oblast č. 6. Ochrana investorů, která se skládá z ochrany menšinových investorů, regulace střetu zájmů a rozsahu veřejné správy akcionářů. Třetí nejméně důležitou podmínkou k podnikání byla dle respondentů zvolena oblast č. 10. Řešení úpadku. Konkrétně se jedná o návratnost prostředků, náklady jako procento majetku, výtěžnost návratnosti majetku a sílu insolvenčních zákonů.

Dle názoru autora diplomové práce je zajímavostí výsledku dotazníku to, že 5 z 6 přidáných indikátorů je pro respondenty důležitější než standardní hodnocení podmínek podnikání dle Doing Business.

3.6 Komparace podmínek podnikání mezi ČR a SI a formulace návrhů a doporučení

Dle Doing Business, kde všechny proměnné hodnoty mají stejnou váženou hodnotu, je lepší v podmínkách podnikání Slovinsko než Česká Republika. Konkrétně Slovinsko v DB analýze získalo 75,62 bodů ze 100 a ČR získalo 73,95 ze 100. Doing Business je omezený tím, že nehodnotí další důležité podmínky pro podnikání. Proto byly přidány některé indikátory z The Global Competitiveness Report 2015-2016 a dalších zdrojů. Do analýzy diplomové práce byly přidány proměnné: makroekonomická stabilita, korupce, kvalifikace pracovní síly, náklady na pracovní sílu, velikost trhu a antimonopolní politika. Celkově kdyby každá z proměnných včetně proměnných z Doing Business měly stejnou váženou hodnotu, tak by v podmínkách podnikání byla lepší ČR s váženým průměrem 72 bodů ze 100 oproti Slovinsku se 68 body. Komparace je uvedena v následujícím grafu:

Graf 9 Hodnocení podmínek podnikání ČR a SI při stejné váze důležitosti

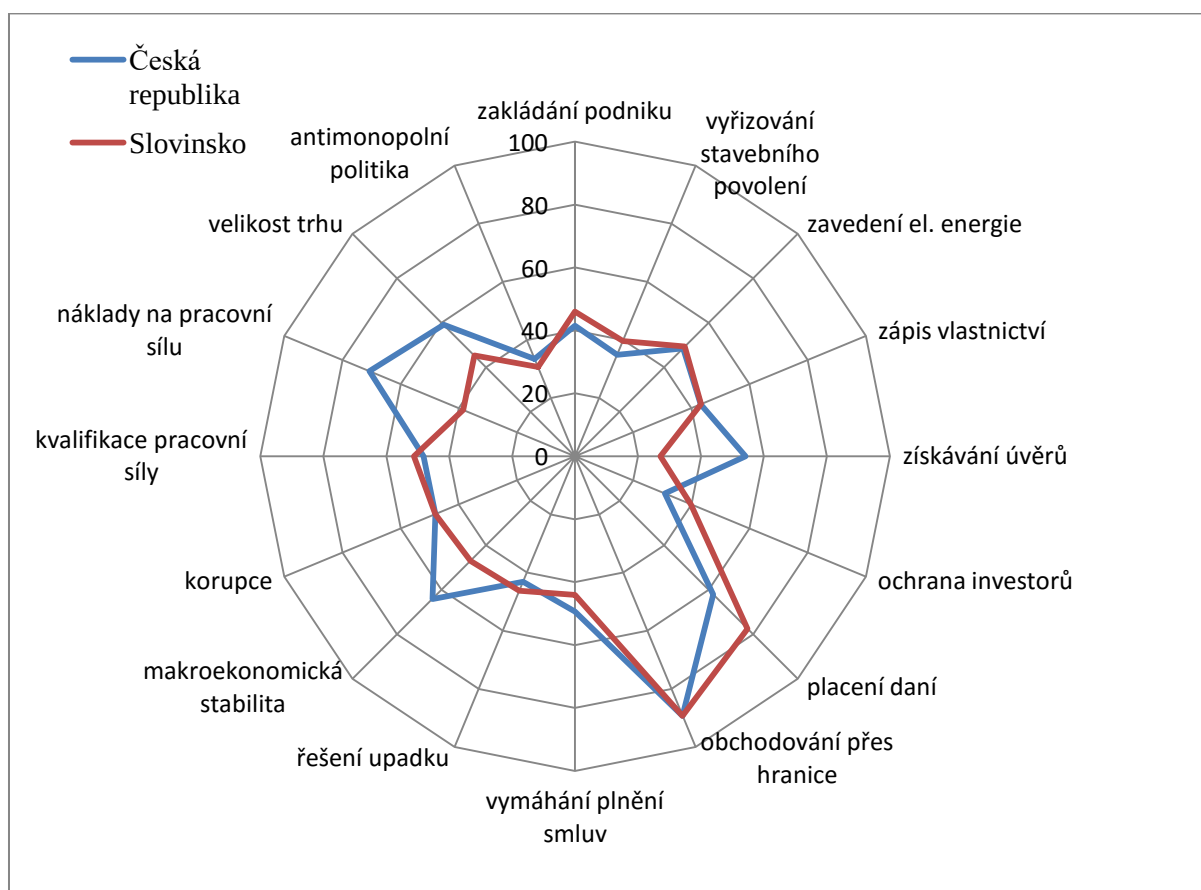
Zdroj: vlastní zpracování

Graf číslo 9 znázorňuje všechny proměnné, které jsou hodnoceny v této komparaci, avšak bez váhového rozlišení důležitosti. Celkem do této komparace bylo zařazeno 16 oblastí, které hodnotí podmínky podnikání. Bez váhového rozlišení podmínek podnikání by ČR byla lepší v 6 oblastech: získávání úvěru, vymáhání plnění smluv, makroekonomická stabilita, náklady

na pracovní sílu, velikost trhu a v antimonopolní politice. Na druhou stranu Slovinsko má lepší podmínky v podnikání v 8 oblastech a to: zakládání podniku, vyřizování stavebního povolení, zavedení elektrické energie, zápis vlastnictví, ochrana investorů, placení daní, řešení úpadku a kvalifikaci pracovní síly. Ve dvou oblastech jsou podmínky k podnikání hodnocené stejně, a to v korupci a obchodování přes hranice.

Jelikož autor diplomové práce nesouhlasí s tím, že v analýze Doing Business jsou všechny oblasti podmínek podnikání stejně důležité, tak bylo k této práci vytvořeno dotazníkové šetření, které přidělilo každé podmínce podnikání svoji konkrétní váhu. Hlavním důvodem nesouhlasu autora diplomové práce bylo, že podmínka podnikání Zakládání podniku (kterou většinou podnikatel využije jednou za život) má stejnou váhu jako podmínka k podnikání Placení daní, která ovlivňuje podnikatele během celého života podniku. Finální hodnocení podmínek k podnikání s přidanou váhovou důležitostí je zobrazeno v následujícím grafu.

Graf 10 Finální hodnocení podmínek podnikání v ČR a SI

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 10 je znázorněno 16 oblastí podmínek k podnikání, kde 10 z nich bylo převzato z Doing Business a 6 z nich bylo vytvořeno na základě vlastní kritiky Doing Business. Graf znázorňuje konkurenční výhody zemí, dle výsledku hodnocení konkrétní oblasti podmínky k podnikání a její důležitosti. Z grafu je patrné, že mezi největší přednosti podmínek

k podnikání v ČR patří oblasti: získávání úvěru, vymáhání plnění smluv, makroekonomická stabilita, náklady na pracovní sílu a velikost trhu. Na druhou stranu dle hodnocení podmínek a důležitosti podmínek k podnikání vyšla největší výhoda Slovinska v těchto oblastech podmínek k podnikání: zakládání společnosti, ochrana investorů, placení daní a v kvalifikaci pracovní síly. Všechna konkrétní data o podmínkách podnikání a jejich následné váze jsou uvedena v následující tabulce.

Tabulka 33 Finální hodnocení podmínek podnikání v ČR a SI

Kritérium	Váha (0 – 100)	Česká republika		Slovinsko	
		Hodnocení	Vážené hodnocení	Hodnocení	Vážené hodnocení
Zakládání podniku	48,65	85,23	41,46	94,53	45,99
Vyřizování stavebního povolení	55,75	62,71	34,96	71,11	39,64
Zavedení elektrické energie	59,45	81,58	48,50	82,89	49,28
Zápis vlastnictví	56,55	76,40	43,20	76,63	43,33
Získávání úvěrů	77,35	70,00	54,15	35,00	27,07
Ochrana investorů	53,05	58,33	30,94	75,00	39,79
Placení daní	92,55	67,09	62,09	83,74	77,50
Obchodování přes hranice	89,25	100,00	89,25	100,00	89,25
Vymáhání plnění smluv	81,80	60,36	49,37	53,90	44,09
Řešení úpadku	55,50	77,73	43,14	83,39	46,28
Makroekonomická stabilita	74,80	85,70	64,10	62,80	46,97
Korupce	80,15	60,00	48,09	60,00	48,09
Kvalifikace pracovní síly	77,65	62,00	48,14	66,00	51,25
Náklady na pracovní sílu	89,55	79,00	70,74	43,00	38,51
Velikost trhu	92,35	64,00	59,10	49,00	45,25
Antimonopolní politika	56,80	59,00	33,51	54,00	30,67
Celkový vážený index	71,33	71,82	51,23	68,19	48,63

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 33 jsou uvedeny všechny podmínky podnikání v ČR a SI s jejich hodnocením a následným převedením na vážené hodnoty. Převedení na vážené hodnoty ukazuje **hlavní výhody komparovaných ekonomik** v podmínkách podnikání. Ty, které vycházejí v dané zemi lépe, jsou zabarveny zelenou barvou. Z analýzy diplomové práce vychází lepším místem k podnikání **Česká Republika** a to s **51,23** body ze 100, když **Slovinsko** získalo **48,63** bodů ze 100.

Oblast **zakládání podniku** hodnotí Doing Business lépe ve Slovinsku než v České republice. To je zřejmé i z případové studie. V dotazníkovém šetření tato oblast podmínek k podnikání získala 48,65% důležitost. I když je v ČR potřebný velmi nízký kapitál k založení společnosti, tak její založení je velmi složité. Dle analýzy DB zabere založení společnosti ve Slovinsku 6

dní a v ČR 15 dní. Z případové studie vyšlo najevo, že společnost s.r.o. lze v ČR založit za 10 pracovních dní (to z důvodu, že metodologie DB počítá jednu online proceduru jako 0,5 dne) nebo pomocí společnosti, která je financovaná z evropských dotací, které by založení společnosti zabralo 10 až 15 pracovních dní s žádným poplatkem. Náklady při založení tohoto typu společnosti v ČR v případové studii vyšly na 11059 Kč a ve Slovinsku zdarma. Dle DB jsou ve Slovinsku náklady na založení společnosti 0 % v ročním příjmu na obyvatele a v ČR 6,7 %. Jak bylo už uvedeno, ve Slovinsku fungují tzv. One-stop-shop místa, kde je možné založit společnost na jednom místě (pobočce) nebo elektronicky přes internet. Dle názoru autora diplomové práce by ČR měla místo minimálního kapitálu na založení společnosti s.r.o. vytvořit novou úpravu pro usnadnění založení společnosti, a to založit podobné One-stop-shopy, jako již úspěšně fungují ve Slovinsku. Novým podnikatelům a státním úředníkům by to usnadnilo přílišnou byrokracii při zakládání společnosti a tím by se i zredukovaly kroky nezbytné k založení společnosti.

Vyřizování stavebního povolení bylo hodnoceno dle DB. SI bylo v tomto ukazateli vyhodnoceno jako lepší s tím, že získalo 71,11 bodů ze 100 a ČR pouze 62,73. Respondenti této oblasti přiřadili 55,75% důležitost. V tomto ukazateli se hodnotí počet kroků, dní a nákladů na vybudování stavby v dané případové studii. ČR sráží v tomto ukazateli počet kroků nutných k vyřízení stavebního povolení, když jich je třeba 21, a jeho přílišná byrokracie. Slovinsko má počet nutných kroků k získání totožného povolení pouze 12. Na druhou stranu náklady na vyřízení tohoto povolení jsou v ČR na 0,3 % hodnoty stavby a ve SI 2,8 %. Dle názoru autora to ale nehraje až tak důležitou roli, protože když se staví stavba ve vyšší hodnotě pro podnikání, tak se čeká její rychlá návratnost. V případové studii vyšla stejná stavba v ČR na 669564 EUR a ve SI 896757 EUR – výstavba by tedy v ČR byla levnější. Dle názoru autora diplomové práce by bylo vhodné, kdyby se v ČR snížily potřebné kroky před zahájením výstavby, např. tím že by se stavební řízení vedlo online na jednom místě. Příkladem je systém Singapuru z hodnocení Doing Business (Doingbusiness.org, 2016), kde se většina údajů nahrává do online systému CORENET, a tím se redukuje potřebné návštěvy úřadů a institucí pro zahájení stavby.

Zavedení elektrické energie je třetím kritériem DB. V tomto kritériu vyšlo v hodnocení lépe Slovinsko a to získalo 82,89 bodů ze 100, ČR dosáhla 81,58 bodů. Dle dotazníkového šetření toto kritérium získalo 59,45% důležitost. Po přidělení důležitosti tedy získalo SI 49,28 bodů a ČR 48,50. Kritérium bylo hodnoceno dle počtu dní, počtu kroku, nákladů, a spolehlivosti elektrické přípojky. Zásadním rozdílem v ČR a SI je, že v ČR připojení k elektrické energii trvá dlouhých 110 dní. Ve Slovinsku tato procedura zabere pouze 38 dní. Druhým zásadním rozdílem jsou náklady v procentech příjmu jedince. Ty v ČR vyšly lépe a to na 27,6 % a ve SI na 113,2 %. Dle názoru autora je důležité, aby připojení k elektrické energii bylo rychlé a budova by byla rychle provozuschopná a tím užitečná pro podnikání. Jinak investor/podnikatel přichází o peníze, které by mohly být vytvořeny podnikáním v dané budově. Tedy výhoda ČR, že přípojka elektrické energie je levnější, není až taková výhoda, jak by se mohlo zdát. Příkladem pro obě země by mohla být Korea z hodnocení Doing Business (Doingbusiness.org, 2016), kde zavedení elektrické energie zabere jen 3 kroky a celkově 18 dní. Je to sice nákladnější (40 % průměrného příjmu), ale to dle názoru autora

diplomové práce nehraje klíčovou roli. Nejdůležitější je čas nezbytný k připojení elektrické energie a její spolehlivost.

Zápis vlastnictví byl hodnocen dle DB. V tomto kritériu bylo zase lépe hodnoceno Slovinsko, které získalo 76,63 bodů ze 100 a ČR byla hned pod ním s 76,40 body. V dotazníkovém šetření získalo toto kritérium 56,55% důležitost. To přidělilo SI 43,33 bodů ze 100 a ČR 43,20 ze 100. Jedná se tedy o nepatrný rozdíl. V tomto kritériu se hodnotily všechny procesy potřebné ke koupi nemovitosti a jejímu převodu. Je hodnoceno dle počtu dní, nákladů, počtu úkonů a dle kvality evidence půdy. ČR je v tomto kritériu lepší v počtu úkonů, které jsou potřeba k přepisu nemovitosti (4) oproti SI, kde jich je potřeba o jeden více. Hlavní výhodou ČR je počet dní, a to 31. Ve Slovinsku je na totožný úkon třeba 64,5 dne. Nevýhodou ČR jsou náklady v procentech nemovitosti - 4 % (daň z převodu nemovitosti), když ve SI jsou to pouze 2 %. Dle názoru autora diplomové práce by ČR pro lepší hodnocení v tomto kritériu mělo snížit lhůtu pro zpracování žádosti na katastrálním úřadě (28 dní) a snížit daň z 4 % na slovinská 2 %. Inspirací pro obě země by mohl být Nový Zéland, kde dle Doing Business (Doingbusiness.org, 2016) je k přepisu potřeba 1 den (2 úkony) a daň z převodu nemovitosti neexistuje. Platí se zde pouze poplatek, který je ve výši po sečtení 1845 NZD = 1142 EUR a v případové studii DB vychází na 0,1 % hodnoty nemovitosti.

Získávání úvěrů byla dle dotazníku hodnocena 77,35% důležitostí v podmínkách podnikání. Tato oblast byla hodnocena dvojnásobně lépe v ČR (70 bodů) než ve SI (35 bodů). Po přidání váhy dosáhla ČR 54,15 bodů ze 100 a SI 27,07. Toto kritérium bylo hodnoceno případovou studií DB, která hodnotila sílu zákonů, dostupnost informací o úvěrech a dostupnost informací v úvěrových registrech a úřadech. Slovinsku se hlavně vytýká nízká síla zákonů mezi dlužníky a věřiteli. Dále se zda kritizuje nízká míra informací v registrech (pozitivní i negativní zkušenosti s jedinci či společnostmi). Dle Doing Business (Doingbusiness.org, 2016) v ČR v posledním roce došlo k přijetí nového právního režimu, který zlepšuje přístup k úvěrům tím, že zabezpečuje transakce registrací pohledávek do rejstříku zástav a umožňuje mimosoudní vyrovnání. Dle názoru autora diplomové práce je těžké říci, zda je výhodou, že v registrech jsou zachyceny informace o všech jedincích, kteří v posledním měsíci zapomněli zaplatit účet za mobilní telefon, a tím jim klesla bonita v úvěrovém registru. Na druhou stranu v těchto registrech by měli být uvedeni všechny jedinci, kteří opakovaně neplatí závazky, a to se týká i obchodních společností.

Ochrana investorů či akcionářů je důležitá pro získávání externího kapitálu pro společnosti. Tato oblast získala v dotazníkovém šetření 53,05% důležitost. Hodnocení DB znázorňuje, že v této oblasti podmínek k podnikání je lepší Slovinsko a to se 75 body ze 100 a ČR získalo 58,33 bodů. Po přidání váhy získalo SI v tomto kritériu 39,79 bodů a ČR pouze 30,94. Toto kritérium bylo hodnoceno dle 3 oblastí, a to síly ochrany menšinových investorů, indexu regulace střetu zájmů a indexu rozsahu veřejné správy akcionářů. Slovinsko získalo v DB 75 bodů a jeho umístění je 7. pozice ze 189 zemí. Toho Slovinsko dosáhlo díky zákonům, které přijalo v roce 2013 na ochranu investorů, jež upravují schvalování transakcí mezi zúčastněnými stranami a spřízněnými stranami. ČR dostala nejméně bodů v hodnocení transparentnosti transakcí a je celkově i pod průměrem zemí OECD (vysoký důchod). Dle názoru autora by ČR měla přijmout nové zákony, které by zvýšily transparentnost transakcí a zvětšily trestní odpovědnost, pokud se prokáže, že podnikatel porušil povinnosti řádného

hospodáře. V ČR konkrétně chybí v zákoně o trestní odpovědnosti právnických osob úprava zpronevěry, zneužití informací v obchodním styku a porušení povinností při správě cizího majetku. V současné době se jedná o novele, která by měla tyto oblasti zahrnout.

Placení daní je nejdůležitější oblastí z 16 podmínek k podnikání, kterou zvolili respondenti a přidělili k ní 92,55% důležitost. Tato oblast je zkoumaná DB dle počtu hodin za rok k přípravě podkladů pro zaplacení daní, dle pevné daňové povinnosti jako % ze zisku a dle počtu platebních úkonů pro placení daní za rok. ČR je této oblasti hodnocena dle DB 67,09 body a SI o mnoho lépe s 83,74 body ze 100. Po přidání důležitosti získalo ČR 62,09 a SI 77,50 bodů. Sazba daně právnické osoby ve SI je 17 % a v ČR 19 %. **Tato oblast patří mezi největší výhody Slovinska oproti ČR v podmínkách k podnikání, protože má nižší daňovou povinnost a to 31 % ze zisku.** Česká republika má dle DB druhou nejvyšší (50,4 %) daňovou povinnost v procentech ze zisku z celé EU 28. Úplně nejvyšší má dle DB Itálie a to 64,8 %. Dle názoru autora diplomové práce právě daňové sazby a celý daňový systém v ČR není správně nastavený. V ČR je velmi vysoká sazba sociálního pojištění oproti ostatním zemím. V PEST analýze jsou popsány nové plány vlády ČR a vlády SI, kde obě země připravují tzv. elektronickou evidenci tržeb, která má za úkol zefektivnit výběr daní. Když bude efektivnější výběr daní, tak poté se budou moci daňové sazby snižovat.

Obchodování přes hranice je podmínka podnikání, kde dle DB dostaly obě země nejvyšší hodnocení. Autor diplomové práce s tímto verdiktem Doing Business nesouhlasí a navrhuje to, že by měly být do této oblasti zahrnuty informace o vzdálenosti k největšímu obchodnímu partnerovi dané země. V případě ČR by to bylo v exportu a importu Německo. V případě Slovinska je největší obchodní partner Francie. Dle názoru autora by měla být lépe hodnocena ČR v tomto indexu proto, že sousedí se svým největším obchodním partnerem.

Vymáhání plnění smluv je podmínka podnikání, které byla dle dotazníkového šetření přidělena důležitost 81,80 %. V této oblasti dle DB byla lépe hodnocena ČR a po přidání váhy získala 49,37 bodů ze 100 a SI získalo 44,09 bodů. Tato oblast byla hodnocena dle počtu dní k vyřízení sporu, nákladů jako procento pohledávky a dle indexu kvality soudního sporu. Největší nevýhodou Slovinska byl čas potřebný na vyřízení obchodního sporu a to **1160 dní**. To i potvrzuje sám autor diplomové práce, který má stejnou zkušenost se slovinskou společností. V ČR na vyřízení sporu bylo potřeba **611 dní**, ale za to byly vyšší náklady na vymáhání, které činily 33 % z pohledávky (ve SI pouze 16 %). Je k zamyšlení zda je výhodnější čekat delší dobu za menší procento z pohledávky (případ SI) či kratší dobu s vyššími náklady z pohledávky (případ ČR). Dle názoru autora diplomové práce velmi záleží na výši pohledávky. V ČR a v SI je uzákoněna doba splatnosti faktur na 30 dní, pokud není dohodnuto jinak. Dle názoru autora by bylo vhodnější, kdyby v obou zemích byla pevně daná 30 denní splatnost faktur bez výjimky. Tuto oblast podmínek podnikání nelze vyhodnotit obecně. Jsou situace, kdy dlužník nemá na zaplacení nebo zaplatit nechce. Pro zlepšení této oblasti autor navrhuje zvýšit počet soudců v soudním systému a uzákonit lhůtu, která by stanovila maximální délku soudního řízení do vydání rozsudku. V případové studii DB trvalo soudní řízení v ČR 410 dní a v SI 800. Dále by České republice autor diplomové práce navrhl snížit či regulovat náklady jako procento z pohledávky na exekutory.

Řešení úpadku je desátá oblast hodnocená analýzou Doing Business. V dotazníkovém šetření tato oblast získala 55,50% důležitost a po převedení na vážený průměr získalo lepší hodnocení Slovinsko a to 46,28 bodů a ČR 43,14. Dle DB hodnocení je zřejmé, že obě země v této oblasti mají velmi dobré umístění napříč 189 ekonomikami, které jsou hodnoceny (SI je na 12. pozici a ČR na 22.). Hlavní nevýhodou ČR jsou náklady spojené a insolvenčním řízením, když ty v ČR vychází na 17 % a ve SI na 4 %. Další slovinskou výhodou je čas na návratnost prostředků, kdy tam vychází na 0,8 roku a v ČR na 2,1 roku. Ve SI je i lepší výtěžnost, a to 88,2 centů na dolar, přičemž v ČR je 66 centů na dolar. Dle názoru autora lze navrhnout ČR snížit náklady spojené s insolvenčním řízením a snížit čas nezbytný k vyřízení insolvence.

Makroekonomická stabilita je velmi důležitá oblast podmínek k podnikání kvůli ekonomické stabilitě státu. V dotazníkovém šetření makroekonomická stabilita získala 74,80% důležitost. Kdyby zkoumané ekonomiky nebyly stabilní, tak by mohly hrozit velké finanční ztráty např. v důsledku inflace. Nestabilní ekonomiky nejsou také vhodné pro vstup nadnárodních korporací na daný trh. Z The Global Competitiveness Report 2015-2016 hodnocení vyšla ČR jako makroekonomicky stabilnější stát než SI. ČR získalo 85,7 bodů ze 100 a SI 62,8. Průměr zemí EU 28 je 71,8 bodů. SI má saldo veřejného rozpočtu -5,8 % z HDP. To je několikanásobně vyšší než v případě ČR (-1 %). Dalším výrazným rozdílem je dluh vlády v % HDP (ČR 41,6 a SI 82,9 %). Dle PEST analýzy nelze makroekonomické situaci v ČR v současné době nic vytknout. HDP roste, nezaměstnanost se snižuje, inflace je stabilní, průměrná roční mzda roste atd. V tomto kritériu není třeba dle autora dávat ČR v současné době žádná doporučení. Slovinsku lze vytknout krom vysokého dluhu vlády pouze vysokou nezaměstnanost (9,1 % k roku 2015). Na vysokou nezaměstnanost se dle PEST analýzy politických faktorů v současné době slovinská vláda zaměřila tím, že bude podporovat zaměstnávání mladých lidí a obnoví systém odborného vzdělávání učňů.

Oblast **Korupce** získala v dotazníkovém šetření 80,15% důležitost. Korupci ve velké míře nelze měřit jinak než měkkými daty, a proto pro ni byl vytvořen pro tuto diplomovou práci speciální index z oblastí: korupce ve veřejné správě, úplatky, soudní nezávislost a organizovaný zločin. První údaj byl měřen dle Transparency International a další byly převzaty z The Global Competitiveness Report. V průměru obě země získaly 60 bodů ze 100. Po přidání váhové důležitosti obě země získaly 48,09 bodů ze 100. Dle PEST analýzy je boj proti korupci plánem české vlády, která chce zavést centrální registr smluv uzavřených veřejnou správou. Dle názoru autora by měla ČR zvýšit sankce po prokázání přijetí úplatku veřejnou osobou. Slovinské míře korupce se vůbec nelze divit z důvodu malého počtu obyvatelstva (2 miliony). V tomto státě musí fungovat protekcionismus a organizovaný zločin velmi dobře. Proto se dle PEST analýzy chystá Vláda SI zavést nulovou toleranci korupce.

Kvalifikace pracovní síly je důležitá pro podnikatele z hlediska jejich projektů, které mohou být zaměřeny na vědu a výzkum. Dle dotazníkového šetření tomuto kritériu byla přidělena 77,65% důležitost. Celkové hodnocení bylo složeno z 5 indexů a SI dosáhlo 66 bodů ze 100 a ČR pouze 62 bodů. Po přidání důležitosti dosáhlo SI 51,25 bodů a ČR 48,14. Vzdělání a tedy kvalifikace pracovní síly má v obou zemích růstový trend. Dle PEST analýzy lze konstatovat, že i když v procentech populace je SI vzdělanější, tak v přepočtu na počet obyvatel má ČR 2,2 milionu vysokoškolsky vzdělaných lidí a SI okolo 0,5 milionu. EU chce po členských státech,

aby vynakládaly 3 % z HDP na vědu a výzkum. ČR dává pouze 2 % (3091 mil EUR) a SI dává více (2,39 % z HDP), ale po přepočtu na objem peněz to je méně (890 mil. EUR). Dle názoru autora je důležité, aby země podporovaly vědu a výzkum co nejvíce a motivovaly studenty ke studiu. Na druhou stranu ČR chybí spíše absolventi středních odborných škol, jako jsou např.: svářeči, frézari, prodavači, opraváři či řidiči nákladních automobilů. To je hlavně z důvodu velmi nízké míry nezaměstnanosti. Dle PEST analýzy stejný problém řeší slovinská vláda a podporuje středoškolské vzdělání učňů. Dle názoru autora diplomové práce není potřeba v této oblasti podmínek k podnikání v ČR nic měnit.

Dle **nákladů na pracovní sílu** je ČR lepší (levnější) než SI. Tato proměnná byla hodnocena dle výskytu nejmenší minimální mzdy v EU a dle nejnižších hodinových nákladů v EU a byla této oblasti přiřazena 3 nejvyšší důležitost v dotazníkovém šetření. Minimální mzda v ČR je 332 EUR – ve Slovinsku je více než dvojnásobná – 791 EUR. V ČR je 4. nejnižší minimální mzda v EU z 22 zemí a ve SI pak až 15. nejnižší. Dle hodinových nákladů práce stojí v ČR průměrně zaměstnanec podnikatele 9,9 EUR a ve SI pak 15,8 EUR. ČR má 8. nejnižší hodinové náklady z 28 zemí EU a SI 14. nejnižší. Dále dle PEST analýzy byla průměrná roční mzda ve SI 29176 USD a v ČR 14935 EUR. Pro zahraniční investory je česká pracovní síla levnější než činí průměr EU. Tento fakt by mohl vést k odlivu kvalifikovaných pracovníků do sousedních zemí, kde mají garantovaný vyšší plat než v ČR. Dle názoru autora by měla minimální mzda v ČR vzrůst minimálně o 5 % z důvodu růstu ekonomiky (dle PEST analýzy byl růst reálného HDP v roce 2014 2 % a dle nejnovějších informací stále roste). Autor to doporučuje z toho důvodu, že ČR patří mezi země s nejnižší minimální mzdou. Jestliže od konce roku 2016 bude zavedeno EET a bude efektivní, tak by to pro vládu neměl být problém. Vyšší příjmy by lidé více utráceli a tím by rostla ekonomika. Další výhodou by bylo snižování nezaměstnanosti, protože minimální mzda by byla vyšší než sociální dávky. Při přepočtu minimální mzdy na standard kupní síly je ČR na 5. nejhorším místě z 22 států EU a SI na 15. nejhorším místě z 22 států EU.

Oblast **Velikost trhu** byla v dotazníkovém šetření vyhodnocena jako druhá nejdůležitější oblast podmínek podnikání a dosáhlo 92% důležitosti. Po hodnocení z The Global Competitiveness Report a přidání důležitosti získalo ČR 64 bodů ze 100 a SI 49. ČR bylo ve všech oblastech velikosti trhu lepší. Z informací z PEST analýzy se ČR v této oblasti může rozvíjet pomocí institucí CzechInvest a velmi se jí v tom daří. Ve SI pro podporu rozvoje ekonomiky ze zahraničí vznikla teprve v roce 2013 agentura Invest Slovenia. Dle názoru autora je výhodou Slovinska oproti ČR přístav Koper, který má v plánu navyšovat svou dosavadní kapacitu a tím více zjednodušovat obchodování se zeměmi EU, což povede ke zvyšování HDP.

Oblast **Antimonopolní politika** byla hodnocena dle 6. pilíře The Global Competitiveness Report pomocí dotazníků, kde respondenti odpovídali na dotaz, jak efektivní je antimonopolní politika na zajištění spravedlivé hospodářské soutěže. ČR získalo vyšší hodnocení než SI. Dle dotazníkového šetření získala tato oblast 56,80% důležitost. Po převedení hodnocení a důležitosti na vážené hodnocení ČR získala 33,51 bodů ze 100 a SI 30,67 bodů ze 100. Dle názoru autora tato proměnná by měla být hodnocena i jinými analýzami, ale bohužel žádný jiný index, který by hodnotil celosvětově antimonopolní politiky států, neexistuje.

Při celkovém hodnocení autor diplomové práce navrhuje v obou zemích zahájit rychlejší přechod na tzv. e-Government, tedy elektronizaci výkonu veřejné správy, protože ve většině podmínek podnikání hrál největší roli čas, který je pro podnikání velmi důležitý.

4 Závěr

Podmínky k podnikání jsou v každé zemi svým způsobem unikátní. Jsou velmi důležité, protože ovlivňují podnikatelskou aktivitu v každé zemi. Jelikož nejen EU, ale celý svět se stává každým dnem globalizovanějším, lze velmi snadno změnit sídlo nebo odejít podnikat do jiného státu, než do toho domovského. Tento fakt může mít pro stát značný ekonomický dopad, neboť daňová povinnost společností je příjmem státu, ve které má společnost sídlo.

Hlavním cílem diplomové práce bylo vytvořit doporučení pro výběr země k podnikání mezi Českou republikou a Slovinskem. Dále zhodnotit podmínky pro podnikání v České republice a ve Slovinsku a vytvořit návrh pro zlepšení podnikatelského prostředí v těchto vybraných státech. To vše na základě Doing Business analýzy a dalších informací ze světových institucí. Mezi hlavní otázky, kterými se tato práce zabývala, patřily:

- Proč Slovinsko patří mezi nejlépe hodnocené země v Doing Business v oblasti Zakládání společností?
- Mají všechny oblasti podmínek podnikání stejnou váhovou důležitost?
- Jaké jsou další faktory pro komparaci podmínek podnikání?
- Stačí tato práce firmám k rozhodnutí, kde podnikat?

Od roku 2004 Světová banka monitoruje podmínky podnikání ve 189 ekonomikách napříč kontinenty, a to pomocí analýzy Doing Business. Jedná se o případové studie, které jsou navrženy speciálně k tomu, aby byly použitelné pro všechny hodnocené země, které pak jsou podle výsledků mezi sebou komparovány. **Doing Business takto hodnotí a porovnává země v 10 oblastech, kterými jsou: Zakládání podniku, Vyřizování stavebního povolení, Zavedení elektrické energie, Zápis vlastnictví, Získávání úvěru, Ochranu investorů, Placení daní, Obchodování přes hranice, Vymáhání plnění smluv a Řešení úpadku.**

Podle výsledného žebříčku Doing Business by se dalo dospět k závěrům, že se lépe podniká ve Slovinsku než v ČR.

Autor diplomové práce však nesouhlasí s tím, že všechny oblasti hodnocení DB mají stejnou váhovou důležitost. Navíc Doing Business je v analýze omezený, neboť v ní chybí hodnocení dalších ne méně důležitých oblastí podmínek podnikání. Proto **byly autorem diplomové práce do komparace přidány další oblasti podmínek podnikání a to: Makroekonomická stabilita, Korupce, Kvalifikace pracovní síly, Náklady na pracovní sílu, Velikost trhu a Antimonopolní politika.**

V rámci této diplomové práce se proto zhodnotilo celkem 16 oblastí podmínek podnikání. Deset z nich bylo převzato z Doing Business a zbylých 6 bylo vytvořeno z jiné analýzy či převzato z The Global Competitiveness Report 2015-2016. Aby bylo možno všechny tyto oblasti dobře zhodnotit, byla v analytické části diplomové práce vypracována PEST analýza zaměřená na Českou republiku a Slovinsko.

Protože Slovinsko je jednou z nejlépe hodnocených zemí v Doing Business v oblasti Zakládání podniku (18. pozice ze 189 zemí), byla pro komparaci vytvořena případová studie

zakládání společnosti s ručením omezeným v ČR a zakládání stejného typu společnosti ve Slovinsku, a to družba z omejeno odgovornostjo. Případová studie ukázala, jaké výhody přináší mít systém one-stop-shop pro založení společnosti. Společnost ve Slovinsku lze založit velmi rychle, v průměru za 6 dní s nulovými náklady.

Poté, co byla vyhodnocena všechna vstupní data, bylo zahájeno dotazníkové šetření mezi podnikateli v České republice a ve Slovinsku. Celkově bylo osloveno 70 respondentů, z toho 35 z České republiky a 35 ze Slovinska, kteří přiřazovali k 16 oblastem podmínek podnikání důležitost 1 – 10 (1 = nejméně důležité, 10 = nejdůležitější). Respondentů nebylo mnoho, ale bylo zajištěno, aby se jednalo o kvalitní vzorek; šlo o manažery, majitele či jednatele společností. Po vyhodnocení dotazníkového šetření vyšlo najevo, že **největší důležitost přikládají podnikatelé z ČR a Slovinska těmto 5 oblastem: Placení daní, Velikost trhu, Náklady na pracovní sílu, Obchodování přes hranice a Vymáhání plnění ze smluv.**

Česká republika byla hodnocena rámci Doing Business 2016 lépe pouze ve dvou oblastech podmínek podnikání než Slovinsko, a to v Získávání úvěru a Vymáhání plnění smluv. Po vytvoření a přidání dalších oblastí podmínek podnikání byla ČR dále lepší v Makroekonomické stabilitě, Nákladech na pracovní sílu, Velikost trhu a v Antimonopolní politice než Slovinsko. V celkové analýze tedy ČR byla lepší celkem v 6 oblastech z 16 než Slovinsko. Je třeba zdůraznit, že 3 z těchto oblastí, kde byla ČR úspěšnější, patří podle dotazníkového šetření k 5 nejdůležitějším: Velikost českého trhu, Náklady na pracovní sílu a Vymáhání plnění ze smluv. To v konečném výsledku ovlivnilo, že **Česká republika dosáhla v analýze diplomové práce 51,23 bodů ze 100 a Slovinsko získalo pouze 48,63 bodů ze 100.**

Slovinsko bylo hodnoceno podle Doing Business 2016 celkově lépe. Slovinsku byla přidělena 29. příčka a ČR 36. Celkově v analýze DB bylo Slovinsko lepší v 8 oblastech podmínek podnikání a to: Zakládání podniku, Vyřizování stavebního povolení, Zavedení elektrické energie, Zápis vlastnictví, Ochrana investorů, Placení daní a Řešení úpadku. Ve vytvořených a přidáných dalších oblastech bylo Slovinsko lepší pouze v oblasti Kvalifikace pracovní síly. Mezi nejvýraznější výhody Slovinska oproti ČR lze označit jednodušší Zakládání podniku a Placení daní.

Zakládání podniku je ve Slovinsku o dost jednodušší než v ČR, a to díky tomu, že ve Slovinsku existují one-stop-shopy. Jedná se o pobočky, kde pracují profesionálové v oboru zakládání firem, a společnost lze založit na tomto jednom místě nebo online. To potvrdila i šetření v případové studii Založení společnosti ve Slovinsku a v ČR. Oblast Placení daní byla určena jako nejdůležitější oblast podmínek podnikání pomocí dotazníkového šetření mezi podnikateli. Slovinsko má oproti ČR nižší daňovou povinnost, a to pouze 31 % zisku, když v ČR daňová povinnost dosahuje 50,4 % zisku, což je zapříčiněno zejména příliš velkou sazbou sociálního pojištění.

Obě země spojuje stabilní makroekonomické prostředí a velmi dobré podmínky pro obchodování se zahraničím. Obě země získaly v oblasti Obchodování přes hranice plný počet bodů, ale autor diplomové práce by hodnotil lépe v této oblasti ČR z důvodu kratší vzdálenosti k největšímu obchodnímu partnerovi ČR - Německu. ČR je vhodnější pro výrobní

společnosti z důvodu nízkých nákladů na pracovní sílu než Slovinsko, a to i z důvodu nižších nákladů na výstavbu či pro stabilnější makroekonomické prostředí. Slovinsko je zase výhodnější pro společnosti, které potřebují lépe vzdělané pracovníky, nebo pro podnikatele, pro něž je důležitá vodní cesta a tedy přístav Koper. Při výběru Slovinska může hrát roli i menší daňové zatížení.

Přínosem diplomové práce je dle jejího autora závěr, že Doing Business žebříček není až tak přesný pro komparaci podmínek podnikání. Je jisté, že studie DB musí být schopna porovnat nejlepší a nejhorší zemi v podmínkách podnikání (nejlepší: Singapur, nejhorší: Eritrea), a proto je tak nastavena. Dále je zřejmé, že **analýza v diplomové práci určuje obecně, kde jsou lepší podmínky podnikání**, a každý podnikatel či společnost si musí určit sám, které podmínky jsou pro něj rozhodující při výběru země k podnikání. Proto je důležité, aby podniky před vstupem na daný trh analyzovaly podnikové makrookolí a mikrookolí, protože některé podmínky podnikání mohou být pro dané společnosti bezvýznamné a pro druhé zcela zásadní.

Autor diplomové práce celkově doporučuje ČR a Slovinsku pro zlepšení podnikatelského prostředí a podmínek podnikání rychlejší přechod na e-Government, tedy elektronizaci výkonu veřejné správy, která by snížila administrativní práci úředníků a zefektivnila veškerou práci na úřadech. Pro Českou republiku autor diplomové práce pro zlepšení podnikatelského prostředí navrhuje snížení daňové zátěže a zavedení one-stop-shopu pro jednodušší zakládání společností. Pro zlepšení podmínek podnikání ve Slovinsku autor doporučuje posílit oblast vymáhání smluv pomocí reformy v justici, konkrétně zvýšit počet soudců v soudním systému a zefektivnit procesy projednávání sporů a usnadnit podnikatelům přístup k úvěrům. Další doporučení jsou uvedena u konkrétních podmínek podnikání v kapitole 3.6 Komparace podmínek podnikání v ČR a SI a následná doporučení.

Literatura

143/2001 Sb. Zákon o ochraně hospodářské soutěže. *Portál veřejné správy* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=51286&nr=143~2F2001&rpp=15#local-content>.

235/2004 Sb. Zákon o dani z přidané hodnoty. *Portál veřejné správy* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=235~2F2004&rpp=15#seznam>.

549/1991 Sb. Zákon o soudních poplatcích. *Portál veřejné správy* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=549~2F1991&rpp=15#seznam>.

Act on prevention of late payment. *Ministry of finance : Republic of Slovenia* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: http://www.mf.gov.si/fileadmin/mf.gov.si/pageuploads/zakonodaja/ZPreZP_objavljen_EN_prevod.pdf.

Analýza čerpání a krizové plány 2015. *Evropské strukturální a investiční fondy* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/ef05b443-1d42-4a75-a2db-bdff29f6dceb/Manazerske-shrnuti_Analyza_cerpani_a_krizove_plany_2015_fin.pdf?ext=.pdf.

Celní unie EU : ochrana obyvatel a usnadnění obchodu. *Europa.eu* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/cs/customs_cs.pdf.

Co poskytuje Czech POINT. *Czechpoint.cz : Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <http://www.czechpoint.cz/web/?q=node/23>.

Companies Act. *Ministerstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: http://www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/pageuploads/zakonodaja/ZGD-1_PREVOD__13-12-12.pdf.

Corruption by country. *Transparency international* [online]. 2015 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <http://www.transparency.org/country/#CZE>.

Corruption by country. *Transparency international* [online]. 2015 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <http://www.transparency.org/country/#SVN>.

Časté dotazy. *Zalozfirmu.cz* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <http://www.zalozfirmu.cz/caste-dotazy>.

Data center. *UNCTAD* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <http://unctadstat.unctad.org/wds/ReportFolders/reportFolders.aspx>.

Database. *Eurostat* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.

Databáze Eurostatu. *Český statistický úřad* [online]. 2016 [cit. 2016-04-23]. Dostupné z WWW: <http://apl.czso.cz/pll/eutab/html.h>.

Doporučení Evropské komise 2003/361/EC z 6. 5. 2003. *EUR-lex : Access to European Union law* [online]. 2003 [cit. 2016-03-02]. Dostupné z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:32003H0361>.

Důvody a přínosy oslabení koruny. *Česká národní banka* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: http://www.cnb.cz/cs/faq/duvody_a_prinosy_oslabeni_koruny.html.

DVOŘÁČEK, J., SLUNČÍK, P. *Podnik a jeho okolí : jak přežít v konkurenčním prostředí*. 1. vyd. Praha : C.H. Beck, 2012. 192 s. ISBN 978-80-7400-224-3.

Ease of doing business in Czech Republic. *World bank group* [online]. 2016 [cit. 2016-04-11]. Dostupné z WWW: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/czech-republic>.

Ease of doing business in Slovenia. *World bank group* [online]. 2016 [cit. 2016-04-11]. Dostupné z WWW: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/slovenia>.

Education attainment. *OECD* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <https://data.oecd.org/eduatt/adult-education-level.htm#indicator-chart>.

ELIÁŠ, K., SVATOŠ, M., *Nový občanský zákoník 2014*. Ostrava : Sagit, 2012. 320 s. ISBN 978-80-7208-920-8.

Establishing a Company in Slovenia. *Invest Slovenia* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <http://www.investslovenia.org/business-enviroment/establishing-a-company>.

HAVEL, B., SMOLÍKOVÁ, K. *Zákon o obchodních korporacích 2014*. Ostrava : Sagit, 2012. 112 s. ISBN 978-80-7208-921-5.

Health care. *Euraxess Slovenia* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <http://www.euraxess.si/en/employment-regulations/health-care.aspx>.

Informace. *Horizont 2020* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <http://www.h2020.cz/cs/financni-aspekty/nastroj-pro-msp/informace>.

Jak se vyvíjela diskontní sazba ČNB. *Česká národní banka* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: https://www.cnb.cz/cs/faq/jak_se_vyvijela_diskontni_sazba_cnb.html.

JOSKOVÁ, L., ŠAFRÁNEK, J., ČOUKOVÁ, P., PRAVDA, P., PRAVDOVÁ, M. Nová společnost s ručením omezeným. 2. vyd. Praha : Grada, 2015. 232 s. ISBN 978-80-247-5837-4.

Key ECB interest rates. *European central bank* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <http://www.ecb.europa.eu/stats/monetary/rates/html/index.en.html>.

Koaliční smlouva. *Vláda České republiky* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: http://www.vlada.cz/assets/media-centrum/dulezite-dokumenty/koalicni_smlouva.pdf.

KOVAČIČ, V. Registracija dejavnosti s posebnimi pogoji. *Mladipodjetnik.si* [online]. 2011 [cit. 2016-01-25]. Dostupné z WWW: <http://mladipodjetnik.si/podjetniskikoticek/ustanovitev-podjetja/posebni-pogoji-za-opravljanje-dejavnosti-po-skd-2008>.

KUNEŠOVÁ, H., CIHELKOVÁ, E., KOCOUREK, A., BEDNÁŘOVÁ, P., NOVÝ, M. *Světová ekonomika: nové jevy a perspektivy*. 3. vyd. Praha : C.H. Beck, 2014. 386 s. ISBN 978-80-7400-502-2.

MARINIČ, P. *Plánování a tvorba hodnoty firmy*. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 240 s. ISBN 978-80-247-2432-4.

Methodology. *Doingbusiness.org : Measuring Business Regulations* [online]. 2015 [cit. 2016-02-11]. Dostupné z: <http://www.doingbusiness.org/methodology>.

Minimální mzda od 1. 1. 2016. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <http://www.mpsv.cz/cs/22117>.

Mission. *Invest Slovenia* [online]. 2011 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <http://www.investslovenia.org/about-us>.

MULAČOVÁ, V., MULAČ, P. a kol. *Obchodní podnikání ve 21. století*. 1. vyd. Praha : Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4780-4.

Nejčastější dotazy. *E-trzby.cz* [online]. 2016 [cit. 2016-04-24]. Dostupné z WWW: <http://www.e-trzby.cz>.

Pogosta vprašanja in odgovori. *Evem : Portal za podjetja in podjetnike* [online]. 2014 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <http://evem.gov.si/info/pomoc-in-podpora/pogosta-vprasanja-in-odgovori/pogosta-vprasanja-in-odgovori-gospodarske-druzbe>.

Postopek ustanovitve enostavne d.o.o. *Evem : Portal za podjetja in podjetnike* [online]. 2014 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <http://evem.gov.si/info/zacenjam/zelim-ustanoviti-podjetje/poslovne-oblike-podjetij/postopek-ustanovitve-enostavne-doo>.

Sale of companies in Slovenia. *Agencija Spin* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <http://www.agencijaspin.si/podjetja/en/sale-of-companies-in-slovenia.html>.

SEDLÁKOVÁ, R. *Výzkum médií : nejužívanější metody a techniky*. 1. vyd. Praha : Grada, 2014. 544 s. ISBN 978-80-247-3568-9.

SETNIKAR, N. Davčna primerjava : s.p. in d.o.o. *Mladipodjetnik.si* [online]. 2015 [cit. 2016-01-25]. Dostupné z WWW: <http://mladipodjetnik.si/podjetniskikoticek/racunovodstvo/davcna-primerjava-s-p-in-d-o-o>.

SRPOVÁ, J., SVOBODOVÁ, S., SKOPAL, P., ORLÍK, T., *Podnikatelský plán a strategie*. 1. vyd. Praha : Grada, 2011. 200 s. ISBN 978-80-247-4103-1.

SRPOVÁ, J., ŘEHOŘ, a kol. *V. Základy podnikání : teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. 1. vyd. Praha : Grada, 2010. 427 s. ISBN 978-80-247-3339-5.

STROUHAL, J. *Ekonomika podniku*. 2. vyd. Praha : Institut certifikace účetních, 2014. 175 s. ISBN 978-80-86716-90-9.

SŮRA, J., KUBÁTOVÁ, Z. Rok krize v Rusku. *Idnes.cz* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: http://ekonomika.idnes.cz/rok-od-krize-v-rusku-0q6-/eko-zahranicni.aspx?c=A160105_180915_eko-zahranicni_fih.

SYNEK, M., KISLINGEROVÁ, E. a kol. *Podniková ekonomika*. 5. vyd. Praha : C.H. Beck, 2010, 498 s. ISBN 978-80-7400-336-3.

ŠTĚRBOVÁ, L. a kol. *Mezinárodní obchod ve světové krizi 21. století*. 1. vyd. Praha : Grada, 2013, 368 s. ISBN 978-80-247-4694-4.

Tax system. *Invest Slovenia* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <http://www.investslovenia.org/business-environment/taxes-accounting>.

Taxes and other duties. *Ministry of finance : Republic of Slovenia* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: http://www.fu.gov.si/en/taxes_and_other_duties.

The Global Competitiveness Report 2015-2016. *World Economic Forum* [online]. 2016 [cit. 2016-02-11]. Dostupné z WWW: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2015-2016>.

The state as a key development promoter. *Government of The Republic of Slovenia* [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: http://www.vlada.si/en/projects/government_priorities.

VÁCHAL, J., VOCHOZKA, M. a kol. *Podnikové řízení*. 1. vyd. Praha : Grada, 2013. 688 s. ISBN 978-80-247-4642-5.

VEBER, J., SRPOVÁ, J. a kol. *Podnikání malé a střední firmy*. 3. vyd. Praha : Grada, 2012. 336 s. ISBN 978-80-247-4520-6.

VITURKA, M. *Kvalita podnikatelského prostředí, regionální konkurenceschopnost a strategie regionálního rozvoje České republiky*. 1. vyd. Praha : Grada, 2010. 232 s. ISBN 978-80-247-3638-9.

VOJÍK, V. *Podnikání malých a středních podniků na jednotném trhu EU*. 1. vyd. Praha : Wolters Kluwer Česká republika, 2009. 264 s. ISBN 978-80-7357-467-3.

Výroční zpráva 2014. Czechinvest [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <http://www.czechinvest.org/data/files/czechinvest-vz-2014-final-jednostranky-5080-cz.pdf>.

Výzkum a inovace. Europa.eu [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: http://europa.eu/pol/rd/index_cs.htm.

World Bank. *Doing Business 2016*. Washington, DC : World Bank Group, 2015. 338 s. ISBN 978-1-4648-0668-1.

World Bank. *Doing Business 2016 : Economy Profile Czech Republic*. Washington, DC : World Bank Group, 2015. 107 s. ISBN 978-1-4648-0668-1.

World Bank. *Doing Business 2016 : Economy Profile Slovenia*. Washington, DC : World Bank Group, 2015. 106 s. ISBN 978-1-4648-0668-1.

Základní ukazatele VaV - mezinárodní srovnání. Český statistický úřad [online]. 2016 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z WWW: <https://www.czso.cz/documents/10180/20568903/21100215p07.pdf/ffa2a111-6075-4274-83f1-dca46becb130?version=1.0>.

Založení společnosti s ručením omezeným. JUDr. Marcela Fianova / Notářská kancelář [online]. 2015 [cit. 2016-03-17]. Dostupné z WWW: <http://www.notarfianova.cz/agendy/?site=s1e0#>.

Živnostenský zákon 2014. Ostrava : Sagit, 2013. 112 s. ISBN 978-80-7488-006-3.

Přílohy

Příloha č. 1 Dotazníkové šetření v českém jazyce

Vážení,

rád bych Vás poprosil o vyplnění krátkého dotazníku, který je důležitý pro vypracování mé diplomové práce při Vysoké škole ekonomie a managementu v Praze na téma: **Komparace podmínek podnikání ve Slovinsku a v České republice**.

Cílem výzkumu je ohodnotit důležitost 16 oblastí podmínek k podnikání pomocí Vás (podnikatelů, majitelů společností, jednatelů či manažerů společností). Ke každé oblasti podmínek podnikání přiřaďte (zakroužkujte) bodové hodnocení 1 – 10 (1= nejméně důležité, 10 = nejdůležitější).

Vyplnění dotazníku Vám nezabere více než 5 minut a při zpracování výsledků průzkumu bude zachována Vaše anonymita.

Předem děkuji za Váš čas, který věnujete vyplnění tohoto dotazníku, a přeji Vám úspěch ve Vašem podnikání.

S pozdravem

Jan Špatenka

Postoj českých podnikatelů k důležitosti podmínek k podnikání

1) Jak je pro Vás nebo pro Vaše podnikání důležitá oblast **lehkosti zakládání podniku**? Jedná se konkrétně o počet kroků, čas a náklady nutné k založení společnosti.

Hodnocení: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

2) Jak je pro Vás nebo pro Vaše podnikání důležitá oblast lehkosti **vyřizování stavebního povolení**? Jedná se konkrétně o počet kroků k vyřízení stavebního povolení, čas, náklady v procentech stavby a hodnocení stavby.

Hodnocení: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3) Jak je pro Vás nebo pro Vaše podnikání důležitá oblast lehkosti **zavedení elektrické energie** do Vašeho podniku? Jedná se konkrétně o počet kroků k zavedení elektrické energie, počet dní, náklady, spolehlivost a transparentnost.

Hodnocení: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

4) Jak je pro Vás nebo pro Vaše podnikání důležitá oblast lehkosti **převádění nemovitého majetku**? Jedná se konkrétně o počet kroků k převedení nemovitého majetku, počet dní, náklady v procentech nemovitosti a kvalitu evidence půdy.

Hodnocení: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

5) Jak je pro Vás nebo pro Vaše podnikání důležitá oblast lehkosti **získávání úvěrů**? Tato oblast je hodnocena dle síly zákonů a dostupnosti informací v úvěrových registrech.

Hodnocení: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

6) Jak je pro Vás nebo pro Vaše podnikání důležitá oblast **ochrany investorů**? Konkrétně se jedná o ochranu menšinových investorů, regulaci střetu zájmů a rozsah veřejné správy akcionářů.

Hodnocení: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

7) Jak je pro Vás nebo pro Vaše podnikání důležitá oblast **daní a lehkost jejich placení**? Konkrétně se jedná o výši daňové povinnosti, čas k přípravě podkladů pro zaplacení daní a počet platebních úkonů ročně.

Hodnocení: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

8) Jak je pro Vás nebo pro Vaše podnikání důležitá oblast **obchodování se zahraničím**? Konkrétně se jedná o čas a náklady spojené s logistickým procesem vývozu a dovozu zboží.

Hodnocení: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

9) Jak je pro Vás nebo pro Vaše podnikání důležitá oblast **vymáhání plnění smluv**? Konkrétně se jedná o řešení soudního sporu a hodnotí se počet dní a náklady na jeho vyřešení.

Hodnocení: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

10) Jak je pro Vás nebo pro Vaše podnikání důležitá oblast **řešení možného úpadku společnosti**? Konkrétně se jedná o návratnost prostředků, náklady jako procento majetku, výtěžnost návratnosti majetku a sílu insolvenčních zákonů.

Hodnocení: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

11) Jak je pro Vás nebo pro Vaše podnikání důležitá **makroekonomická stabilita státu**? Konkrétně se jedná o ekonomické ukazatele: saldo veřejného rozpočtu, veřejné úspory, inflace, rating země a dluh vlády.

Hodnocení: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

12) Jak je pro Vás nebo pro Vaše podnikání důležitá nízká **míra korupce**? Konkrétně se jedná o korupci ve veřejné správě, úplatky, soudní nezávislost, protekcionismus a organizovaný zločin.

Hodnocení: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

13) Jak je pro Vás nebo pro Vaše podnikání důležitá oblast **kvalifikace pracovní síly**? Konkrétně se jedná o oblasti zápisu ke středoškolskému a vysokoškolskému vzdělávání, absolvování střední nebo vysoké školy a kvalitu vzdělávání.

Hodnocení: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

14) Jak je pro Vás nebo pro Vaše podnikání důležitá oblast **nákladů na pracovní sílu**? Konkrétně se jedná o výši minimální mzdy a průměrné hodinové náklady práce.

Hodnocení: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

15) Jak je pro Vás nebo pro Vaše podnikání důležitá **velikost trhu země**? Konkrétně se jedná o domácí trh, export, HDP a export zboží jako % HDP.

Hodnocení: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

16) Jak je pro Vás nebo pro Vaše podnikání důležitá **antimonopolní politika státu**? Konkrétně se jedná o efektivitu antimonopolní politiky k zajištění spravedlivé hospodářské soutěže.

Hodnocení: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Doplňující informace (prosím zakroužkujte)

Je mi:

- a) do 20 let
- b) 21 – 30 let
- c) 31 – 40 let
- d) 41 – 50 let
- e) 51 – 60 let
- f) 61 a více let

Mé nejvyšší dosažené vzdělání:

- a) základní
- b) střední odborné bez maturity
- c) střední s maturitou
- d) vysokoškolské

Jsem:

- a) muž
- b) žena

Příloha č. 2 Dotazníkové šetření v anglickém jazyce

Dear Sir or Madam,

I would like to ask you to fill in a short questionnaire, which is important for the construction of my diploma thesis at the University of Economics and Management in Prague on the topic: **Comparison of business conditions in Slovenia and the Czech Republic.**

The aim of the research is to evaluate the importance of the 16 areas of the conditions for business through you (entrepreneurs, business owners, executives and managers of companies).

For each area of business conditions assign (circle) score of 1 – 10 (1 = the least important, 10 = the most important).

Completing this questionnaire will not take more than 5 minutes and when processing the results of the questionnaire your anonymity will be kept.

Thank you in advance for your time to fill in this questionnaire and I wish you a success in your business.

Yours sincerely

Jan Špatenka

Attitude of Slovenian entrepreneurs to the importance of conditions for business

1) How important is **easiness of starting a business** for you or for your business? Namely it is the number of steps, time and costs of starting a company?

Evaluation 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

2) How important is **dealing with construction permits** for you or for your business? Namely the number of steps for building permits, time and cost as a percentage of construction and building quality control.

Evaluation 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3) How important is **easiness of getting electricity** for you or for your business? Namely it is the number of steps, days, and costs to get electricity and its reliability and transparency.

Evaluation 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

4) How important is **easiness of registering property** for you or for your business? Namely it is the number of steps and days for the transfer of immovable property, costs as a percentage of the property and the quality of land administration.

Evaluation 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

5) How important is **easiness of getting credit** for you or for your business? Namely it is the force of law and the availability of information in the credit registry.

Evaluation 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

6) How important is for you or for your business the area of **protecting minority investors**? Specifically it is the protection of minority investors, regulation of conflict of interests and the scope of public administrations shareholders.

Evaluation 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

7) How important are taxes and **easiness of paying taxes** for you or for your business? Specifically it is the amount of tax liability, the time required to prepare documents for payment of taxes and the number of annually payment.

Evaluation 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

8) How important is the **easiness of trading across borders** for you or for your business? Specifically it is the time and costs associated with the logistic process of export and import goods.

Evaluation 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

9) How important is the **easiness of enforcing contracts** for you or for your business? Specifically it is the solving of the business litigation and the number of days and the costs of solving it.

Evaluation 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

10) How important is potential **solution of resolving insolvency** for you or for your business? Specifically it is the return of funds, cost as a percentage of assets, return on assets and strength of insolvency laws.

Evaluation 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

11) How important is for you or for your business the **macroeconomic stability** of the state? Specifically it is the economic indicators: balance of public budget, public savings, inflation rate, rating of the country and the government debt.

Evaluation 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

12) How important is **low level of corruption** for you or for your business? Specifically it is the corruption in public administration, bribes, judicial independence, protectionism and organized crime.

Evaluation 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

13) How important is the **workforce education** for you or for your business? Specifically it is the enrollment to secondary and higher education, graduating from high school or university and the quality of education.

Evaluation 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

14) How important is **level of labor costs** for you or for your business? Specifically it is the minimum wage and the average hourly labor costs.

Evaluation 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

15) How important is the **country market size** for you or for your business? Specifically it is the domestic market, exports, GDP and export of goods as % of GDP.

Evaluation 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

16) How important is the **anti-monopoly policy** for you or for your business? Specifically it is the effectiveness of anti-monopoly policy to secure fair competition.

Evaluation 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Additional information (please circle)

I am:

- a) up to 20 years old
- b) from 21 to 30 years old
- c) from 31 to 40 years old
- d) from 41 to 50 years old
- e) from 51 to 60 years old
- f) 61 and over

My highest level of education

- a) primary school
- b) high school (3 years)
- c) high school - gymnasium (4 years)
- d) university

I am:

- a) male
- b) female